UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Tomáš ZVARDOŇ

PROCES SUBURBANIZACE NA KROMĚŘÍŽSKU A JEHO VYBRANÉ ASPEKTY

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Miloslav ŠERÝ, Ph.D.

Olomouc 2017

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Tomáš Zvardoň (R14264)

Studijní obor: Regionální geografie

Název práce: Proces suburbanizace na Kroměřížsku a jeho vybrané aspekty

Title of thesis: Suburbanization process within the Kroměřížsko region and its selected aspects

Vedoucí práce: Mgr. Miloslav Šerý, Ph.D.

Rozsah práce: 67 stran, 18 vázaných příloh

Abstrakt: Hlavním cílem bakalářské práce je analýza suburbanizačního procesu v obcích spadajících do území kroměřížského regionu. Byla provedena interpretace fenoménu suburbanizace společně s vymezením Kroměřížska jako celku. Práce definuje jednotlivá kritéria vztahující se ke zkoumané problematice. Podkladovou základnu tvoří agregovaná data převážně z Českého statistického úřadu. Použitá kombinace multikriteriální analýzy by měla napomoci k bližšímu pochopení suburbanizačních trendů a procesů. Ze získaných výsledků je odvozena typologie všech obcí a blíže jsou charakterizovány suburbánní lokality.

Klíčová slova: suburbanizace, rezidenční suburbanizace, SO POÚ Kroměříž, analýza, kritérium, ukazatel

Abstract: The main aim of the bachelor thesis is an analysis of the suburbanization process in municipalities falling under the Kroměřížsko region. The interpretation of the suburbanization phenomenon was carried out together with delimitation of Kroměřížsko as a whole. The thesis defines a particular criteria relating to the researched issue. The database is formed by aggregated data, and this mostly coming from the Czech Statistical Office. The used combination of the multicriteria

analysis should contribute to a deeper understanding of the suburbanization trends and processes. From the acquired results, there is related a typology of all municipalities, and suburban localities are characterized in greater detail.

Keywords: suburbanization, residential suburbanization, SO POÚ Kroměříž, analysis, criteria, indicator

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s odbornou pomocí pana Mgr. Miloslava Šerého, Ph.D., a v seznamu použité literatury a zdrojů uvedl veškeré použité podklady při tvorbě této práce.

V Olomouci, dne 12. 4. 2017 ……..

podpis autora

Tímto bych rád poděkoval panu Mgr. Miloslavu Šerému, Ph.D. za odborné vedení při zpracování bakalářské práce. Rovněž si cením jeho hodnotných postřehů, rad a stráveného času během konzultačních schůzek.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: **2015/2016**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Tomáš ZVARDOŇ**
Osobní číslo:	**R14264**
Studijní program:	**B1301 Geografie**
Studijní obor:	**Regionální geografie**
Název tématu:	**Proces suburbanizace na Kroměřížsku a jeho vybrané aspekty**
Zadávající katedra:	**Katedra geografie**

Zásady pro vypracování:

Cílem bakalářské práce je provést analýzu suburbanizačního procesu v obcích spadajících do území Kroměřížska. Práce se zaměří nejdříve na interpretaci fenoménu suburbanizace a následně bude nastíněna stručná charakteristika Kroměřížska jako celku. Dále bude provedeno vytyčení klíčových faktorů doprovázejících zkoumaný jev - suburbanizaci. Klíčové faktory budou analyzovány s využitím dostupných agregovaných dat. S pomocí získaných údajů budou blíže identifikovány suburbánní lokality a provedena jejich typologie.

Rozsah pracovní zprávy: **5 000 - 8 000 slov**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HALÁS, Marián, ROUBÍNEK, Pavel a KLADIVO, Petr (2012): Urbánní a suburbánní prostor Olomouce: Teoretické přístupy, vymezení, typologie. Geografický časopis. Bratislava: Geografický ústav SAV. 64 (4), s. 289310
HNILIČKA, Pavel (2005): Sídelní kaše: otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů. Brno: Era. 131 s. ISBN 80-7366-028-8
OUŘEDNÍČEK, Martin (2003): Suburbanizace Prahy. Sociologický časopis. Praha: Sociologický ústav AV ČR. 39 (2), s. 235253
SÝKORA, Luděk (2003): Suburbanizace a její společenské důsledky. Sociologický časopis. Praha: Sociologický ústav AV ČR. 39 (2), s. 217233
SÝKORA, Luděk (2002): Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky. Praha: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. 191 s. ISBN 80-901914-9-5.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Miloslav Šerý, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **26. dubna 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **10. dubna 2017**

L.S.

prof. RNDr. Ivo Frébort, CSc., Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 26. dubna 2016

OBSAH

1 Úvod ... 10

2 Rešerše literatury ... 12

3 Teoretická a metodologická východiska ... 13

3.1 Definice a znaky suburbanizace ... 13

3.2 Sídelní typologizace prostoru ... 14

3.2.1 Urbánní prostor ... 14

3.2.2 Suburbánní prostor ... 15

3.2.3 Rurální prostor ... 16

3.3 Komerční a rezidenční suburbanizace ... 16

3.3.1 Podoby rezidenční suburbanizace ... 17

3.4 Vývoj rezidenční suburbanizace ... 19

3.4.1 Vývojové rezidenční fáze ... 19

3.5 Důsledky rezidenční suburbanizace ... 20

3.5.1 Ekonomicko-sociální ... 21

3.5.2 Environmentální ... 23

4 Metody zpracování ... 25

4.1 Charakter dat ... 25

4.2 Definice jednotlivých ukazatelů ... 28

4.3 Standardizace ... 33

5 Vymezení zájmového území ... 34

6 Výsledky provedené analýzy ... 36

6.1 Zhodnocení jednotlivých ukazatelů ... 36

6.2 Rezidenční suburbanizace ... 47

6.2.1 Standardizace a rezidenční suburbanizace ... 47

6.2.2 Závislost a vypovídající hodnota ukazatelů ... 48

6.2.3 Vývoj počtu obyvatel města Kroměříž a jeho zázemí ... 49

7 Diskuze ... 51

8 Závěr ... 53

9 Summary ... 55

Seznam použité literatury a zdrojů ... 56

Literární zdroje ... 56

Internetové zdroje ... 59

Ostatní zdroje 61
Zdroje dat 61
Seznam rovnic 63
Seznam tabulek 63
Seznam obrázků 63
Seznam zkratek 65
Seznam příloh 67

1 Úvod

Rezidenční suburbanizace prošla na našem území mnoha fázemi. První počátky rezidenční suburbanizace datujeme do meziválečného období, kdy docházelo k nárůstu kvalitativních změn v oblasti bydlení a dopravy. Zásadní zlom nastal během socialismu, kdy byla individuální bytová výstavba nahrazena výstavbou panelových sídlišť. Během tohoto období byla rezidenční suburbanizace na našem území výrazně potlačována a v porovnání se západními zeměmi takřka pozastavena. Od první poloviny 90. let 20. století se díky pádu komunistického režimu rozvíjí i bytová politika. Zefektivnění finančních nástrojů a restituce pozemků jsou klíčovými faktory v rozvoji rezidenční suburbanizace v České republice.

Za poslední dvě dekády se společnost v České republice výrazně proměnila. Všudypřítomná globalizace a snaha vyrovnání se západnímu trendu u nás podmiňuje vývoj jak po ekonomické, sociální, tak i po environmentální stránce. Spousta lidí touží po rodinném domu s velkou zahradou. Stereotypní a přehuštěná města zvyšují tlak na movitější skupinu lidí, která neustále více uniká z nezdravého městského životního stylu do perifernějších příměstských a venkovských lokalit bohatších na životní prostředí. I přes kladné faktory kvalitního bydlení skýtá rezidenční suburbanizace mnoho negativ a hrozeb. Vzrůstající individuální výstavba zvyšuje své požadavky na nové plochy, infrastrukturu a tím ohrožuje samotnou strukturu sídel a krajinný ráz.

Bakalářská práce se zabývá procesem rezidenční suburbanizace v rámci správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem Kroměříž (SO POÚ Kroměříž). Hlavním cílem této práce je analýza suburbanizačního procesu v obcích Kroměřížska za použití analýzy kritérií: migrační saldo, porodnost, bytová výstavba, vzdálenost od spádového města, časová dostupnost do spádového města, dopravního spojení, věková struktura, ekonomická stránka, kulturní znaky, zastavěná plocha a index vzdělání. Dále práce klade důraz na typologii jednotlivých obcí v souvislosti s danými kritérii během období 2001–2015. Za pomoci této typologizace blíže vymezíme zázemí města Kroměříž.

Na základě stanovených cílů si pokládáme dílčí výzkumné otázky: „Do jaké míry ovlivnila rezidenční suburbanizace obce v SO POÚ Kroměříž?“, „Probíhá rezidenční suburbanizace pouze v obcích lokalizovaných v bezprostřední blízkosti města Kroměříž?“, „Jaký průběh rezidenční suburbanizace existuje na Kroměřížsku v porovnání s ostatními suburbanizovanými regiony v České republice?“

Bakalářská práce se v úvodní části zabývá teoretickými a metodologickými východisky, kde je přiblížený samotný proces suburbanizace a její charakteristické znaky. Dále je v této kapitole klíčová typologizace sídelní prostoru s primárním zaměřením na suburbánní prostor.

Kromě vývoje a podob, budou nastíněny i jednotlivé důsledky rezidenční suburbanizace. Stěžejní kapitolou budou metody zpracování, kde bude popsán postup analýzy za použití předem zvolených kritérií, jejich ukazatelů a standardizace. V navazující kapitole provedeme základní charakteristiku tohoto území. V následné kapitole shrneme výsledky provedené analýzy pro zájmové území za pomocí zpracovaných podkladových tabulek, grafů, kartogramů a kartodiagramů. Poslední kapitola se bude vztahovat k diskuzi reflektující výsledky provedené analýzy.

2 Rešerše literatury

Před samotným zpracováním bakalářské práce je nezbytná literární rešerše a zhodnocení datové základny pro metodickou část. V teoretické části byly nastudovány a použity odborné publikace jak s obecným, tak i se specifickým pohledem na suburbanizaci doplněným o případové studie jednotlivých lokalit. Stěžejními publikacemi, jež nám poskytly komplexní pohled na suburbanizaci, byly zejména dva sborníky – *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky* (Sýkora, ed., 2002) a *Suburbanizace.cz* (Ouředníček, Temelová, et al., 2008). K pochopení základních aspektů suburbanizace jsme čerpali z článku *Urbánní a suburbánní prostor Olomouce: teoretické přístupy, vymezení, typologie* od autorů Halás, Roubínek a Kladivo (2012). Autoři dále vymezují urbánní prostor od suburbánního v metropolitním regionu Olomouce.

Kubeš (2015) ve své práci, *Analysis of regulation of residential suburbanisation in hinterland of post-socialist 'one hundred thousands' city of České Budějovice*, se podrobněji zabývá charakteristikou rezidenční suburbanizace v postsocialistických zemích se zaměřením na zázemí města Českých Budějovic. Vývojem suburbanizace na našem území se také věnuje Ouředníček (2003), a to na modelovém příkladu pražské aglomerace. Suburbanizační trendy s postupem času zachycují i autoři Ptáček a Szczyrba (2007) v článku *Current suburbanisation trends in the Czech republic and spatial transformation of retail*.

Svůj kritický názor na rozpínavou formu rezidenční suburbanizace – *urban sprawl* zdůvodňuje Hnilička (2005) ve své knize *Sídelní kaše* nesoucí právě český ekvivalent *urban sprawlu*. Analýza společenských znaků v suburbánním prostředí je zachycena v publikaci *Suburbanizace a její společenské důsledky* od Sýkory (2003). Podobné socioekonomické tématice věnuje mnoho prostoru ve svých článcích i autorka Puldová, např. *Důsledky procesu suburbanizace pro sociální a demografickou strukturu obyvatel suburbií (*2011).

3 Teoretická a metodologická východiska

V rámci teoretické a metodologické části je nejdříve definován samotný proces suburbanizace a představena typologie tří základních sídelních prostorů. Následně je rozlišena komerční suburbanizaci od rezidenční a blíže jsou přiblíženy formy rezidenční suburbanizace. Další část se týká vývoje rezidenční suburbanizace v našich podmínkách. Nakonec jsme se zaměřili na důsledky rezidenční suburbanizace, jak po stránce socio-ekonomické, tak i po stránce environmentální.

3.1 Definice a znaky suburbanizace

Ve většině prací je suburbanizace vnímána jako součást procesu vývoje měst, která nastává po ukončení urbanizační fáze (Ouředníček, 2002). Podle Sýkory (2003) suburbanizaci zpravidla chápeme jako rozšiřování měst prostorovým rozpínáním do okolní venkovské a přírodní krajiny. Ovšem neznamená to každé rozpínání zastavěného území, ale specifický rozvoj v zázemí měst, jenž je spojován rozvolněnou či rozptýlenou zástavbou a výrazně nižší hustotou osídlení, než je typická ve městě. Sýkora (2002) klade důraz na oddělení této zástavby od kompaktního města rozsáhlejšími neurbanizovanými prostory.

Jedná se tedy o proces, při kterém dochází k migraci obyvatel, přesunu jejich aktivit a některých funkcí z jádrového města do jeho zázemí (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012). Pod samotným termínem suburbanizace se skrývá anglické slovo *suburb*, neboli „předměstí“. Slovo vzniklo složením latinského základu *urbs* znamenající „město“ a předpony *sub*, která vyjadřuje umístění „vedle“, „za“ nebo „pod“ něčím. Jelikož není zaveden český ekvivalent slova *suburbanization*, zřejmě se bude i nadále používat termín suburbanizace (Ouředníček, 2002).

Suburbanizaci charakterizuje příchod nových lidských aktivit. Ať už se jedná o bydlení, obchod, skladování či výrobu, tyto lidské aktivity jsou situovány do lokalit mimo kompaktní zástavbu města a přitom v rámci metropolitního území [1] (Sýkora, 2003). Na proces suburbanizace nelze pohlížet pouze jako na růst počtu obyvatelstva, ale také jako na přeměnu funkčního využití území, obměnu místní architektury a infrastruktury. Mimo jiné dochází k výrazné změně sociální struktury obyvatelstva (Ouředníček, 2003). Umístění nových nemovitostí vytváří hojnou půdu pro dlouhodobě prostorově ukotvené využívání krajiny člověkem (Sýkora, 2003).

[1] Metropolitní území / region / areál je alternativní termín pro aglomeraci. Používá se především v americké statistice (Ouředníček, Temelová, et al., 2008)

3.2 Sídelní typologizace prostoru

V rámci vnímání prostoru vymezujeme celkem tři typy sídel: urbánní, suburbánní a rurální. Zdrojovou jednotkou urbánního prostoru je jádrové město. Pro suburbánní lokalitu je charakteristické suburbium[2] a rurální prostor definuje venkov.

Každému typu prostředí přivlastňujeme rozdílné urbanizační procesy, které se v závislosti na odlišném typu prostředí mění. Podrobnější migrační pohyby obyvatelstva mezi těmito typy definuje matice zdrojových a cílových oblastí migrace (viz tab. 1). Musíme ovšem poznamenat, že v současné době není snadné vymezení urbánního, suburbánního či rurálního prostoru, a to z důvodů pronikání městských prvků do venkovského osídlení (Ouředníček, Špačková, et al., 2013).

Tab. 1: Matice zdrojových a cílových oblastí migrace v rámci suburbanizace a dalších procesů

Typ prostředí		Cílové místo migrace		
		Město	**Suburbium**	**Venkov**
Zdrojové místo migrace	**Město**	Meziměstská migrace	SUBURBANIZACE	Deurbanizace (Kontraurbanizace)
	Suburbium	Reurbanizace	Tangenciální migrace (vnitrometropolitní)	Deurbanizace (Kontraurbanizace)
	Venkov	Urbanizace (ev. reurbanizace)	Urbanizace (ev. reurbanizace)	Meziregionální migrace (venkovská)

Zdroj: převzato od Ouředníčka, Špačkové, et al. (2013), vlastní zpracování v MS Excel 2007

3.2.1 Urbánní prostor

Vymezení prostorové hranice města není jednoduchý úkol. Během středověku bylo město konkrétně definováno hradbami. Charakteristickými znaky města jsou: vysoká hustota a koncentrace a kompaktnost zástavby, specifická demografická, profesní a sociální skladba obyvatelstva. Tento typ sídla spojujeme s vyšší koncentrací správních, řídících a obslužných funkcí, jejichž význam přesahuje hranice vlastního města (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012).

Podlé zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), nabývá obec statutu města tehdy, pokud má alespoň 3 000 obyvatel, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Ovšem existují i města s mnohem nižším počtem obyvatel, která statut města již v minulosti obdržela.

[2] V současnosti je suburbium vnímáno jako samostatné sídlo mimo kompaktní zástavbu jádrového města. V rámci suburbanizace se za suburbium považují sídla uvnitř nebo mimo administrativní hranice města s relativně autonomní funkcí a prostorovou identitou (Ouředníček, 2008).

Z pohledu geografie města lze zvolit minimálně tři základní způsoby vymezení měst. Prvním kritériem je administrativní vymezení, které určuje administrativní hranice obce nebo jiného celku, např. katastrální území. Dále se jedná o morfologické vymezení, jež vymezuje město jako kompaktní zástavbu neboli kompaktní město. Posledním způsobem je funkční vymezení. Město se tímto způsobem vymezuje na základě integrity v městském prostředí, např. dojížďkou za prací (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012).

Z důvodu metropolizace [3] vznikají metropolitní areály (regiony) skládající se z kompaktního města a jeho zázemí (Kubeš, 2015). Vznik metropolitních areálů znamená přechod z extenzivní fáze vývoje systému osídlení do fáze intenzifikační. Pro metropolitní areály je typické zvýšení řádů koncentračních procesů a zároveň růst specializace částí systému i míra složitosti jejich vzájemné kooperace (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012).

3.2.2 Suburbánní prostor

Za suburbánní prostor je považována taková lokalita, která vykazuje novou výstavbu, přemisťování obyvatel a lidských aktivit z jádrového města do zázemí v rámci metropolitního regionu. Od kompaktního města je zázemí separováno rozsáhlejšími neurbanizovanými prostory. Lokality vzniklé suburbanizací se mohou postupem času stát součástí rozrůstajícího se kompaktního města (Sýkora, 2003).

Kubeš (2015) považuje za suburbium typ sídla v zázemí města, které splňuje tři kritéria. Nejméně polovina všech majitelů domů nevlastní zemědělské pozemky a jejich domy byly vystavěny během minulých čtyřiceti let. Nejméně 40 % všech obyvatel se přestěhovalo během dvaceti let z daného města, z nejblíže situovaného suburbia, malého města či z dalších jiných měst. Poslední kritérium stanoví, že nejméně 50 % všech ekonomicky aktivních obyvatel dojíždí za prací do města nebo do okolních suburbanizovaných obcí či malých měst.

Sledování vývoje suburbanizačních trendů je v mnohých regionech zkreslen výstavbou rekreačního bydlení v turisticky zajímavých lokalitách nebo zprostředkováním domovů pro seniory (Ouředníček, Špačková, Novák, 2014). Daskalova a Slaev (2015) také zmiňují migraci chudších vrstev z venkova do suburbií, které primárně nemotivuje zlepšení životního stylu, nýbrž zajištění si živobytí, což rurální prostředí v jistých případech již neumožňuje.

[3] Proces metropolizace je obvykle chápán jako vývojově vyšší a pozdější etapa urbanizačního procesu (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012).

3.2.3 Rurální prostor

Metropolizací vzniká kontinuum město – venkov. Oproti metropolitnímu areálu představuje venkov odlišný sídelní systém, který je spojován primárně se zemědělskou aktivitou (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012). Rurální sídla hrají v rámci procesu suburbanizace velmi významnou roli. Pro postsocialistické státy je typická hustá koncentrace venkovských sídel v zázemí měst založených během období středověku. S postupem rozšíření rezidenční suburbanizace začíná rurální prostředí postupně měnit svou sídelní identitu, a pokud je nová výstavba v těchto sídlech silná, přeměňují se tak na suburbia (Kubeš, 2015).

Hruška (2014) vymezuje rurální prostor například podle funkční definice venkova charakterizující dílčí funkční elementy jako je dominance extenzivního využití půdy, malá sídla silně spjata s extenzivně využívanou krajinou a také způsobem života, podmíněný soudržností místního obyvatelstva úctou ke krajině a specifickou morálkou. Blíže se odkazuje na deskriptivní a socio-kulturní definici venkova. Deskriptivní definice se vztahuje na populační hranici méně než 2 000, respektive 3 000 obyvatel podle nového zákona o obcích. Dále se deskriptivní kritérium odkazuje na definice OECD[4] a EUROSTAT[5]. Tyto instituce podle Českého statistického úřadu prosazují na lokální úrovni jako kritérium hustotu zalidnění menší než 150 ob./km^2. V posledním případě jsou za venkovské obce považovány ty obce, které nemají statut města. V socio-kulturní definici autor upozorňuje na typologii venkovských obcí v českých podmínkách na základě dojížďky zaměstnaných za prací. Za venkovské oblasti tudíž označujeme ty obce, ze kterých vyjíždí za prací do centra méně než jedna třetina všech zaměstnaných.

Ouředníček, Novák, Šimon (2013) přidělují nejmenším obcím asociaci nevýhodné geografické polohy, nedostatečného lidského kapitálu a nedostatečné přidělování financí v rámci rozpočtového určení daní. Důsledkem těchto negativ chybí v mnoha obcích technická i sociální infrastruktura. Typickým znakem je rovněž zanedbaný bytový fond a velmi nízký sociální status obyvatelstva.

3.3 Komerční a rezidenční suburbanizace

Dílčí studie se většinou nezabývají uceleným pohledem na suburbanizaci, ale hodnotí pouze selektivní složky sociálního nebo fyzického prostředí. Nejvíce se autoři zaměřují na dvě formy, a to na rezidenční a komerční suburbanizaci (Ouředníček, 2002). V České republice je

[4] *Organisation for Economic Co-operation and Developmnet* – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.
[5] *The statistical office of the European Union* – Statistický úřad Evropské unie.

v posledních cca dvaceti letech kladen důraz především na rezidenční suburbanizaci, které je v odborných geografických výzkumech také věnována největší pozornost (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012).

V případě rezidenční suburbanizace sledujeme zejména výstavbu nového bydlení v zázemí města a postupnou migraci lidí z jádrového města do rodinných i bytových domů v okolních obcích (Ouředníček, 2008). Obě podmínky jsou klíčové k zachycení podstaty procesu rezidenční suburbanizace a nelze hodnotit pouze jednu z nich (Ouředníček, Špačková, Novák, 2014). Proto bývají nejčastěji pro analýzu rezidenční suburbanizace používána data o počtu dokončených bytů a data o vývoji počtu obyvatel v závislosti na migraci (Burian, Miřijovský, Macková, 2011).

Komerční suburbanizace se situuje zvláště ve výhodných lokalizačních místech podél hlavních dopravních tahů (Ouředníček, 2008). Jedná se především o lokality podél dálnic, významných komunikačních os nebo v blízkosti jejich křižovatek (Sýkora, 2003). Postupně tak dochází k částečné nebo zcela úplné dekoncentraci některých funkcí z centrálních částí měst do periferněji lokalit. Drtivá většina areálů komerční výstavby je vybudována v místech původních polí tzv. „na zelené louce“, známé také pod anglickým slovem *greenfield* (Ouředníček, 2008). Komerční suburbanizace představuje vznik nových výrobních, skladovacích, obchodních a logistických aktivit (Burian, Miřijovský, Macková, 2011).

3.3.1 Podoby rezidenční suburbanizace

Rezidenční suburbanizace se odehrává v několika podobách. V mnoha případech vytvářejí developeři na okrajích stávajících venkovských sídel celé rezidenční okrsky s vystavěnými rodinnými domy tzv. na klíč nebo vykoupí pozemky, které rozčlení na stavební parcely, následně doplní potřebnou infrastrukturou a prodají potenciálním zájemcům. Stavba ovšem probíhá i ve volné krajině mimo dosah stávajících sídel. Rezidenční suburbanizace se také uskutečňuje výstavbou na volných parcelách v rámci existující zástavby obcí nebo rekonstrukcemi původních objektů (Sýkora, 2002).

Zjednodušeně můžeme rezidenční suburbanizaci rozdělit na kompaktní a disperzní. Pokud se zaměříme na lokalizaci výstavby ve vztahu k původnímu intravilánu obce, tak jsme schopni identifikovat celkem pět odlišných prostorových forem rezidenční suburbanizace. V prvním případě se uskutečňuje zastavění volných parcel v rámci intravilánu příměstských sídel. Následuje výstavba osamocených nových domů na okrajích intravilánů příměstských sídel a výstavba celých kolonií domů navazující na starší zástavbu příměstských sídel.

Posledními typy jsou výstavba samostatných rezidenčních kolonií a osamocených domů oddělených od ostatní zástavby nezastavěným územím (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012).

Satelitní městečka se v České republice vžily jako názvy pro nově vystavěné obytné jednotky v zázemí měst v průběhu 90. let 20. století (Ouředníček, 2008). Velké množství satelitních městeček vzniká na okraji centrálních měst, ovšem leží uvnitř administrativních hranic těchto měst, což má za následek téměř statistickou nepostihnutelnost (Burian, Mišijovský, Macková, 2011). Satelitní městečka tudíž nejsou samostatnými malými městy, z čehož vyplývá spousta negativních jevů jako např. absence obchodů, služeb a další vybavenosti, jelikož jsou tyto lokality vyprojektovány jako ryze rezidenční lokality (Hnilička, 2005). Z pohledu struktury domovního fondu převládá během posledních let nová zástavba snižující průměrné stáří domu (Burian, Mišijovský, Macková, 2011).

Urban sprawl je nežádoucí suburbanizační jev, a to jak z pohledu sociálně-ekonomického, tak i z pohledu environmentálního. Rezidenční forma *urban sprawlu* se spojuje s tendencí rozlézání rezidenční zástavby do volné krajiny. (Ouředníček, 2008). Samotné slovo *urban sprawl* se skládá spojením anglických slov *urban*, což znamená „městský“ a slova *sprawl*, neboli „roztažení“ či „rozlézání“. Nejvýstižnějším českým synonymem pro *urban sprawl* je „sídelní kaše“, které pojmenovává nekontrolovatelné rozpínání předměstských staveb. Sídelní kaše se soustřeďuje víceméně podél komunikačních tepen a často propojují větší města v homogenní organismus bez rozdílu mezi středem a okrajem (Hnilička, 2005).

V rámci České republiky je zajímavé se zmínit o fenoménu sezónní suburbanizace (Ptáček, Szczyrba, 2007). Během socialismu bylo vystavěno velké množství objektů v zázemí velkých měst, které sloužily a slouží pro rekreační účely během léta a víkendových dnů, také známé pod pojmem „druhé bydlení“ (Kubeš, 2015). Majitelé těchto rezidencí jsou velmi často označováni jako „chalupáři“. Někteří z nich přestavují své rezidence na trvalý domov. Tento trend pozorujeme většinou u seniorů, kteří zde chtějí v klidu dožít (Ouředníček, 2007).

Zvýšenou migraci z města do jeho zázemí vykazují i senioři stěhující se do pečovatelských domovů (Kubeš, 2015). Tyto vysoké migrační přírůstky nejsou ovšem spojeny s novou výstavbou (Ouředníček, Špačková, Novák, 2014). Ačkoliv Český statistický úřad považuje přesun penzistů do domovů důchodců za regulérní migraci, v některých obcích dochází z důvodů koncentrace této kohorty lidí k proměně věkové struktury. Zmíněné proměny jsou poté snadněji zaznamenatelné na migračních mapách (Ouředníček, 2007).

3.4 Vývoj rezidenční suburbanizace

Rezidenční suburbanizace není pro Českou republiku novým fenoménem (Ptáček, Szczyrba, 2007). V posledních dvaceti letech rezidenční forma suburbanizace výrazně změnila zázemí metropolitních oblastí českých měst. Proces se však nevyvíjel v České republice rovnoměrně. V zázemí našich největších měst, zejména Prahy a Brna, byl výrazněji nastartován zhruba o deset let dříve, než tomu bylo v menších městech (Špačková, Ouředníček, Novák, 2016).

3.4.1 Vývojové rezidenční fáze

V minulosti tvořilo zázemí města jeho blízké okolí, které zásobovalo měšťanské obyvatelstvo zemědělskými produkty a současně spadalo pod správu většího města (Ouředníček, 2008). Prvotní suburbanizace je spojena s růstem starověkých a středověkých předměstí. Evropská města se z velké části vyvíjela akumulací zástavby kolem hradů. Podhradí tudíž právem označujeme jako první předměstí (Ouředníček, 2002). Za další náznaky rezidenční suburbanizace bychom mohli považovat výstavbu letohrádků a letních usedlostí spojených s hospodářstvím za hradbami velkých měst. Majiteli byli především bohaté šlechtické rody a později i úspěšní průmyslníci (Ouředníček, 2003).

V meziválečném období se rozvíjí rezidenční suburbanizace zejména podél železničních tratí velkých měst (Sýkora, 2002). Toto období se ztotožňuje s obdobím po vzniku Československa, kdy se začala postupně formovat pražská aglomerace, období jinak označované jako počátek tzv. klasické fáze suburbanizace. Projevují se kvalitativní změny v oblasti bydlení a dopravy, budují se nové trasy veřejné dopravy a roste propojenost města se zázemím pomocí vlakového spojení. Do popředí se pomalu dostává i dnešní znak suburbií – auto. Lidé se postupně začínají přesouvat do zázemí měst za zdravějším bydlením. Současně dochází k oddělení pracoviště od místa bydlení (Ouředníček, 2002).

Klasická (moderní) fáze suburbanizace se v Československu během komunismu vyvíjela odlišným směrem, než tomu bylo v zemích západní Evropy. Obyvatelé socialistických zemí jsou odkázání na veřejnou dopravu, zatímco v západních zemích se prosazuje individuální automobilová doprava (Ouředníček, 2002). Rozptýlená rezidenční suburbanizace se v podstatě zastavila z důvodu územní koncentrace investic v rámci střediskové sídelní soustavy (Sýkora, 2002). Individualistická a plošně relativně náročná nízkopodlažní zástavba byla nahrazena výstavbou panelových sídlišť (Perlín, 2002). Většina obcí v zázemí velkých měst spadala mezi tzv. nestřediskové, tudíž neinkasovaly téměř žádné státní dotace, což vedlo k postupnému chátrání domovního fondu, technické infrastruktury a k odlivu mladého obyvatelstva

(Ouředníček, 2008). Zázemí velkých měst přitom disponovalo kvalitním životním prostředím pro rezidenční suburbanizaci. Rozvoj suburbánního bydlení byl během socialismu rovněž pozastaven malou nabídkou pozemků, které byly vyčleněny na výstavbu rodinných domů. Dalšími brzdícími faktory byly nedostatek kapitálů v rukou jednotlivců a nedostupnost stavebního materiálu (Ouředníček, 2003). Určitou kompenzací byla během komunismu sezónní suburbanizace, neboli užívání druhého bydlení městským obyvatelstvem (Ptáček, Szczyrba, 2007). Jednalo se o specifický prvek životního stylu městského obyvatelstva. Víkendový únik z města do chat a chalup byl důkazem vzrůstajícího zájmu o bydlení ve zdravějším prostředí (Ouředníček, 2003).

Po Sametové revoluci se postupně začala měnit bytová politika. Jelikož se náklady na výstavbu nového domu vymykaly možnostem střední vrstev obyvatelstva, tak se mnoho mladých lidí rozhodlo dát přednost rekonstrukci starých domů v zázemí velkých měst (Ouředníček, 2007). Výrazná změna se v rezidenční suburbanizaci odehrála v druhé polovině 90. let, kdy rostly příjmy, kupní síla obyvatelstva a zejména stát začal poskytovat hypoteční financování (Sýkora, 2002). Kromě finančních nástrojů směřujícím k podpoře bydlení byla klíčovým impulsem pro rozvoj zázemí českých měst restituce zemědělské půdy a jejich přeměna na stavební pozemky (Ouředníček, 2008). V porovnání se západními městy byla rezidenční suburbanizace výrazně zpožděná, ovšem všechny zmíněné bariéry suburbanizačního procesu byly odstraněny a do zázemí našich velkých měst se začaly situovat specifické kohorty obyvatel, které hledaly klidné, přírodní a pohodlné místo k bydlení v rodinných domech se zahradou (Kubeš, 2015). Kromě stěhování do nových bytových jednotek se početná část párů důchodového věku rozhoduje k přeměně objektů individuální rekreace (chalup či chat) na trvalé bydlení. Hlavními důvody jsou kromě kvality přírodního prostředí i nižší náklady na bydlení (Ouředníček, 2003).

V důsledku ekonomické krize v roce 2008 a poklesu poptávky po novém bydlení, následoval útlum nové bytové výstavby v suburbánních zónách (Špačková, Ouředníček, Novák, 2016). Zpomalení výstavby nových bytů také zapříčinilo nasycení trhu a silné populační ročníky, které již mají své bydlení (Ouředníček, Špačková, et al., 2013). V dlouhodobé perspektivě se ale počet sídel, jejich rozloha a obyvatelstvo v souvislosti s rezidenční suburbanizací neustále rozrůstá (Špačková, Ouředníček, Novák., 2016).

3.5 Důsledky rezidenční suburbanizace

Rezidenční suburbanizace přináší nezvratné změny v jednotlivých sídlech a v krajině metropolitních areálů, které ovlivní bydlení budoucích generací obyvatel (Kubeš, 2015).

Neustále dochází k definicím pozitivních a negativních stránek rezidenční suburbanice, ale nejdříve je nutné, abychom porozuměli, co motivuje obyvatele z centrálních měst k přesunu do jeho zázemí (Sýkora, 2003). V prostředí České republiky můžeme charakterizovat dvě oblasti faktorů: *push* (vytlačující) a *pull* (přitahující). Mezi nejvýznamnější *push* faktory akcelerující přesun obyvatel z centrálních částí měst patří zdražení domů a bytových jednotek, rizikovost životního prostředí, vzrůstající kriminalita a nekontrolovatelnost individuální automobilové dopravy v této oblasti. Za důležité *pull* faktory považujeme především relativně levné parcely lákající jak individuální stavitele, tak i developerské společnosti. Dalším lákadlem je bezesporu kvalitnější životní prostředí (Galčanová, Vacková, 2008). Transformované prostorové struktury mohou zásadně ovlivnit charakteristiky místní společnosti i diverzifikované stránky celospolečenského rozvoje.

3.5.1 Ekonomicko-sociální

Rezidenční suburbanizace v zázemí měst je nejčastěji realizována individuální formou výstavby rodinných domů nebo vyprojektováním většího území developerskými firmami (Temelová, 2008). Rodinný dům je právem označován jako nejdokonalejší způsob bydlení, kterého může jednotlivec dosáhnout. Vlastnit nemovitost znamená významný posun na společenském žebříčku. Z ekonomického hlediska je pochopitelně rozumnější investovat peníze do nemovitosti, než platit dotyčnému pronajímateli. Vystavením vlastního domu se rezident odliší od nájemce s pronajímaným bytem (Hnilička, 2005). Důležité rozhodnutí spočívá v umístění nové zástavby ve vztahu k původnímu sídlu. Pokud nová zástavba nenavazuje na původní strukturu obce, skýtá pro majitele vyšší finanční náklady na údržbu (Temelová, 2008). Stejného názoru jsou i autoři Ptáček a Szczyrba (2007), kteří spojují špatně naplánované projekty s platbou vyšších poplatků.

V 90. letech byla závažným problémem v rozvoji bytové výstavby absence jakýchkoliv sociálně-ekonomických rozvojových dokumentů, které by byly zpracovány pro jednotlivé segmenty metropolitního území. Výsledkem byl nekritický pohled na připravované investiční záměry a následné ztroskotání velkých ambiciózních projektů nezkušenými investory, stavebníky a obcemi (Perlín, 2002). Jisté negativa skrývá i *urban sprawl* rozlézající se do okolní krajiny řídkou zástavbou. Přibývá rozbitých ploch bez života. V mnoha případech vyrůstají zcela totožné typy staveb, až je těžké poznat, kde se vlastně nacházíme. Hlavním důvodem, proč většina lidí doposud nebydlí v rodinných domech, je jeho finanční nedostupnost (Hnilička, 2005).

Rezidenční forma suburbanizace podmiňuje nejen fyzické prostředí obcí v zázemí měst, ale také jejich vybavenost službami a infrastrukturou. Výstavba nových rezidenčních lokalit může představovat jak přínos, tak i nové problémy (Temelová, 2008). Na jedné straně nová výstavba společně s příchodem nových rezidentů s sebou přináší zlepšení místní infrastruktury v podobě zavedení plynu, kanalizace, veřejného osvětlení, asfaltové komunikace atd. (Ouředníček, 2002). S postupným nárůstem podílu dětí a počtu narozených je vyvíjen zvyšující se tlak na sociální infrastrukturu, konkrétně na mateřské a základní školy (Ouředníček, Špačková, et al., 2013).

Na druhou stranu někteří uživatelé vidí právě v potřebě zavedení nové infrastruktury problém, a to z důvodu vysokých ekonomických nákladů (Ptáček, Szczyrba, 2007). Financování potřebných sociálních infrastruktur brzdí někdy i samotní noví rezidenti, neboť nenahlásí změnu trvalého bydliště, čímž obec přichází o finance (Temelová, 2008). Mezi nejdůležitější dokumenty při realizaci místní infrastruktury patří dokument územního plánování, který vymezuje místa technické a sociální infrastruktury. Rovněž stanoví mezní limity pro ochranu přírodních lokalit (Kubeš, 2015). O důležitosti územního plánování se zmiňuje i Temelová (2008), která upozorňuje na odlišné zájmy developerů a obcí při výstavbě nových rezidenčních lokalit a vybudování potřebné infrastruktury. Zájmy obcí směřují k veřejnému prospěchu, zatímco developeři lační pouze po zisku a neberou často ohled na nezbytnou infrastrukturu při realizaci svých projektů.

Osobní doprava má zásadní vliv na vzájemné propojení města s jeho zázemím (Novák, 2008). Dnešní předměstí by se ovšem bez technického rozvoje zejména silniční dopravy nerozvinula do takových rozměrů. Typickým znakem suburbií je osobní automobil (Hnilička, 2005). Obyvatelstvo sídlící v izolovaných rezidenčních lokalitách je silně závislé na individuální dopravě osobním automobilem do práce, škol, za službami a kulturou (Sýkora, 2002). Lidé tráví čím dál více času ve svém automobilu, utrácí peníze za jeho provoz a mají méně času na své rodiny a přátelé (Ptáček, Szczyrba, 2007). Dochází tak k narůstající individualizaci, ztrátě sociální soudržnosti, oslabování občanské společnosti a sociálního kapitálu (Sýkora, 2003). Z důvodu přetížení centrálních částí měst auty z jeho zázemí se snaží veřejné instituce o udržitelnou dopravní situaci formou restrikce[6] a rozvoj veřejné dopravy (Novák, 2008).

Zázemí velkých měst je z hlediska sociálního prostředí velmi výrazně determinováno příchodem nově přistěhovalými. Sledovanými znaky nových rezidentů jsou věk, nejvyšší dosažené vzdělání, ekonomická aktivita a rodinný status (Puldová, Novák, 2008). Zatímco se u nás v raných stádiích suburbanizace uskutečňovaly migrace starších bezdětných párů a

[6] Restriktivní opatření zahrnuje zvláště omezení nebo zpoplatnění vjezdu do určitých částí města a omezení parkování v cílových oblastech řidičů automobilů (Novák, 2008).

domácností, tak v současnosti přechází do migračního popředí osoby zakládající rodiny a rodiny s dětmi (Ouředníček, Špačková, et al., 2013). Noví rezidenti se vyznačují specifickými demografickými charakteristikami vyššího sociálního statusu, které spojujeme s mladším věkovým průměrem, zdravým životním stylem, vyšším vzděláním a s vyššími příjmovými kategoriemi (Ouředníček, 2002).

Co se týče identifikace specifických věkových kohort, tak dochází k omlazování věkové struktury zvýšeným podílem zejména osob ve věku cca 25–34 a dětí ve věku 0–14 (Puldová; Novák, 2008; Burian, Miřijovský, Macková, 2011; Puldová, Jíchová, 2011; Temelová, Novák, et al., 2013;). Nově příchozí mohou významně ovlivnit lidský a sociál kapitál, tím pádem zlepšit celý chod obce (Puldová, Jíchová, 2011). Na druhou stranu zvyšují tlak místní infrastrukturu, zvláště na sociální infrastrukturu (Puldová, Novák, 2008). Noví obyvatelé mohou mimo jiné i způsobit polarizaci sociální struktury v suburbanizovaných obcích (Ouředníček, Špačková, et al., 2013). Rezidenční suburbanizace může tím pádem způsobit degradaci sociální struktury právě i v městské oblasti. Segregační proces tudíž chápeme jako potenciální hrozbu na sociální prostředí hned ve dvou odlišných lokalitách (Ouředníček, 2002).

3.5.2 Environmentální

Rezidenční suburbanizace výrazně ovlivňuje jak živou, tak i neživou složku krajiny (Chuman, Romportl, 2008). Lidé se z krajinně-ekologického kontextu primárně stěhují do oblastí s vyšší kvalitou životního prostředí. Na regionální úrovni zaznamenáváme spojení mezi přesunem obyvatelstva, stavebním rozvojem sídel a fyzicko-geografickými dispozicemi dané lokality. V rámci mikroregionální či lokální úrovně představují bytová výstavba a krajinně-ekologické faktory komplexní soubor vzájemně propojených vztahů (Kopp, Novotná, Matušková, 2013).

Rozšiřování rezidenční zástavby a výstavba dopravních komunikací fragmentuje a narušuje krajinu. Rozsáhlá fragmentace a s tím spojené narušení krajiny způsobuje ničení biotopů původních druhů rostlin a živočichů. Celý systém je zranitelnější a obtížně se vyrovnává s výraznými zásahy do krajiny. Fragmentace zásadně ovlivňuje zásoby podzemní vody obtížným vsakováním srážkové vody (Chuman, Romportl, 2008). Na území se tudíž akumuluje více vody, která není filtrovaná, ale v znečištěné podobě ohrožuje zdroje pitné vody (Ptáček, Szczyrba, 2007). Zásoby podzemní vody jsou dotčeny i zvýšenou spotřebou vody související s výstavbou bazénů a s využíváním vody na zavlažování zahrad. (Chuman, Romportl, 2008). Zvýšená individuální automobilová doprava vyvolává ve špatně vyprojektovaných lokalitách výrazné znečištění vzduchu (Ptáček, Szczyrba, 2007). Rezidenční výstavbu doprovází

také zábor orné půdy. Současná suburbia jsou často vybudována na území polí, čímž dochází k zmenšování zemědělského půdního fondu (Baše, Cílek, 2006). Nevratný zábor zemědělské půdy je značně umocněn vysokou zemědělskou produktivitou v Evropě, která podmiňuje nízkou cenu těchto pozemků. Nárůst urbánních ploch zvyšuje fragmentaci a přeměnu půdy, což vede ke změně struktury krajiny (Chamun, Romportl, 2008).

V 90. letech byla ochrana přírody a krajiny bezpečně zajištěna pouze ve specificky vymezených chráněných územích a v územích nezařazených mezi rozvojové. Jak v minulosti, tak i v dnešní době není v rozvojových lokalitách snadné udržovat stabilní životní prostředí. Spousta nově vybudovaných lokalit ztrácí díky vysoké míře zastavěnosti a velké absenci zeleně charakter suburbánního sídla a podobají se spíše městské zástavbě mimo hranici kompaktního města (Perlín, 2002). Hnilička (2005) upozorňuje na fakt, že bydlení v rodinném domě je po materiální a energetické stránce nejnáročnější forma bydlení, jelikož více než polovina veškeré spotřebované energie je zkonzumována právě lidskými sídly, a to jak jejich výstavbou, tak i údržbou.

4 Metody zpracování

Metodická část se skládá ze dvou podkapitol. V první podkapitole, týkající se charakteru dat, je nastíněna datová základna a stručná analýza dílčích kritérií. Druhá část se věnuje definicím vybraných ukazatelů jednotlivých kritérií. Poslední podkapitola se zabývá standardizací výsledných hodnot.

4.1 Charakter dat

Instituce

Většina datových podkladů použitých k analýze jednotlivých kritérií byla převzata z Českého statistického úřadu, který je ústředním orgánem státní správy České republiky. Jednalo se o data ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), z veřejné databáze ČSÚ či databáze demografických údajů za obce ČR. Jako doplňující zdroj dopravního charakteru nám posloužil portál IDOS, neboli vyhledávač v jízdních řádech veřejné dopravy a mapový portál Mapy.cz.

Jednotlivá data byla následně zpracována v tabulkovém editoru Microsoft Excel 2007 ve formě tabulek či grafů, popřípadě ve statistickém programu STATISTICA 12. Mapové výstupy vznikly za použití softwaru ArcGIS 10.3. Výsledná podoba bakalářské práce byla upravena v textovém editoru Microsoft Word.

Migrační saldo

Autoři Halás, Roubínek a Kladivo (2012) považují migraci jako indikátor reálně probíhající suburbaniazce.

Převažuje-li v dané obci počet imigrantů nad počtem emigrantů, mluvíme o kladném migračním saldu, můžeme tedy uvažovat i o probíhající suburbanizaci. Ovšem použitá data, týkající se migračního salda, nevykazují konkrétní migraci ze spádového města do dané obce, nýbrž pojednávají o migraci mezi jednotlivou obcí a okolím.

Porodnost

Pro zázemí větších měst ovlivněné suburbanizací je typické omlazení místního obyvatelstva. Stěhuje se sem především mladá kohorta lidí, jež hledá vhodné místo pro rodinný život (Puldová, Jíchová, 2011). Lze tedy očekávat, že se zvyšujícím se podílem mladého obyvatelstva poroste i hodnota porodnosti. Na druhou stranu je nutné brát v potaz i fakt, že

vyšší hodnota porodnosti může být zkreslena původním obyvatelstvem, které zde zakládá rodiny.

Bytová výstavba

Bytová výstavba společně s migrací představují hlavní indikátory reálně probíhající suburbanizace (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012). Oproti migraci lze data týkající se bytové výstavby sledovat v podrobnějším měřítku. Podle Ouředníčka, Špačkové a Nováka (2014) bytová výstavba úzce koresponduje s migrací a nelze pohlížet pouze na jednu z nich samostatně.

Pokud je zaznamenána zvýšená intenzita bytové výstavby, tak se předpokládá i zvýšená migrace do dané obce. Data mohou být zkreslená výstavbou starousedlíky pro své účely. Ouředníček, Špačková, et al. (2013) dále upozorňují na objekty rekreačního charakteru, domovy pro seniory nebo jiné podobné instituce.

Vzdálenost od spádového města

Vzdálenost jednotlivé obce od spádového města určuje potenciální atraktivitu ve vztahu k suburbanizaci. S narůstající vzdáleností od jádrového města klesá intenzita sledovaného kritéria, tudíž i pravděpodobnost podílu suburbanizace. Tento pokles není zcela pravidelný a můžeme u některých obcí sledovat jistá specifika (Halás, Roubínek, Kladivo, 2012).

Zároveň lze stanovit mezní kilometrovou vzdálenost, ve které lze proces suburbanizace ještě zaznamenat. V našem případě byla brána v úvahu vzdálenost mezi vybranou autobusovou zastávkou v jednotlivé obci a autobusovým nádražím města Kroměříž. Z hlediska komparace s časovou dostupností se nejedná o jednoznačné kritérium – časová dostupnost má větší vypovídající hodnotu než kilometrová vzdálenost.

Časová dostupnost do spádového města

Halás, Roubínek a Kladivo (2012) poukazuje na interakci mezi městem a zázemím. Se zvyšující se dostupností do spádového města dochází k nárůstu potenciálu pro suburbanizaci.

Časová dostupnost je podmíněna množstvím, řádem a kvalitou komunikací mezi jádrovou a suburbanizovanou oblastí. I přes touhu uniknutí městskému stereotypu, hraje časová dostupnost do spádového města významnou roli v procesu suburbanizace. Význam časové dostupnosti může být do jisté míry ovlivněn cenou nemovitostí.

Dopravní spojení

Technický rozvoj železniční, ale především silniční dopravy zapříčinil výrazný rozmach suburbií dnešních rozměrů (Hnilička, 2005). S vyšší četností silničních a železničních spojů roste i vzájemné spojení suburbanizované obce s jádrem, tudíž roste kvalita zázemí nejen pro starousedlíky, ale i pro nově přistěhovalé. Podle Newmana a Kenwortyho (1989) lze hromadnou dopravu efektivně zavést pouze do lokalit s hustotou zalidnění vyšší než 5 000 ob./km^2. Při nižší hustotě zalidnění budou spoje hromadné dopravy neefektivní a lidé budou závislí na dopravě vlastním autem.

Na druhou stranu Hnilička (2005) označuje osobní automobil jako znak suburbií, jenž umožňuje svobodný pohyb. Podle Sýkory (2002) se do předměstských oblastí stěhují převážně domácnosti s vysokým sociálním statusem, které vyvolávají ztrátu sociální soudržnosti. Ta se projevuje vysoce individualizovaným dojížděním osobním automobilem

Věková struktura

Od 90. let 20. století probíhá v suburbanizovaných obcích více či méně intenzivní omlazování věkové struktury díky příchodu mladších rodin s dětmi, tudíž se vlivem přílivu mladších obyvatel snižuje i podíl seniorů. I přes pokles relativního zastoupení seniorů v suburbanizovaných obcích, dochází k absolutnímu nárůstu této věkové skupiny, což souvisí s přechodem obyvatelstva do důchodového věku. Do budoucna lze tedy předpokládat výrazné navýšení podílu seniorů, které budou již představovat přistěhovalí obyvatelé (Temelová, Novák, et al., 2013).

Ekonomická stránka

Suburbanizace má zásadní sociální důsledky. Pro stěhování z měst na venkov je charakteristická selektivní migrace obyvatelstva s vyšším sociálním statusem. Postupně tak může nastat výrazná segregace mezi původním obyvatelstvem a nově přistěhovalými (Ouředníček, 2002; Sýkora, 2002). Sociální status úzce koresponduje se zaměstnáním a vlastnictvím rodinného domu. Finanční nedostupnost je hlavním důvodem, proč většina lidí nebydlí v rodinných domech (Hnilička, 2005).

V suburbanizovaných obcích lze tedy očekávat nárůst lidí zaměstnaných v teriéru a kvartéru. Tento podíl může být zkreslen původním obyvatelstvem, které podniká v daných sektorech.

Kulturní znaky

Kulturní znaky v podobě rodáctví, respektive zjišťování místa narození, slouží k identifikaci původního obyvatelstva od nově přistěhovalého. Nižší podíl zastoupení rodáků oproti předchozímu cenzu indikuje potenciálně proces suburbanizace.

Je ovšem obtížné stanovit, nakolik se jedná o skutečný pokles zastoupení rodáků v dané obci a nakolik jsou rozdíly způsobeny metodickými změnami a kvalitativní stránkou dat (ČSÚ, 2011).

Zastavěná plocha

Zastavěná plocha v dané obci představuje stavební aktivitu a tím i potenciální bytovou výstavbu. Pokud zaznamenáme během sledovaného období zvýšení podílu zastavěné plochy, můžeme uvažovat i o přílivu nově přistěhovalého obyvatelstva společně se zvýšenou intenzitou bytové výstavby. Jelikož Český statistický úřad nezahrnuje do této kategorie pouze rezidenční výstavbu, musíme dané kritérium brát s rezervou.

Vzdělanostní struktura

V důsledku procesu suburbanizace se proměňuje i vzdělanostní struktura obyvatelstva. Během socialismu byla pro zázemí měst typická nízká úroveň vzdělanosti, která se v současnosti vyrovnává (Puldová, Jíchová, 2011). Ve skupině nově přistěhovalých jsou výrazně zastoupeny osoby se středním a vyšším vzděláním – vyšších příjmových kategorií (Ouředníček, 2002). Podíl vysokoškoláku ve vzdálenějších obcích dosahuje menších hodnot oproti obcím v bezprostřední blízkosti k městu (Puldová, Jíchová, 2011). V obcích, v nejbližším okruhu od jádrového města, nemusí být vysokoškolské vzdělání doménou pouze novousedlíků, nýbrž i starousedlíků, kteří mají díky dobré dopravní dostupnosti vhodné zázemí.

4.2 Definice jednotlivých ukazatelů

Průměrná roční hrubá míra migračního salda

Migrační saldo v relativních hodnotách ($HMMS$) je vyjádřeno jako rozdíl počtu imigrantů (I) a emigrantů (E) přepočtený na 1 000 obyvatel středního stavu (SS) (Toušek, Kunc, et al., 2008). V případě průměrného ročního hrubého ukazatele ($PRHMMS$) během

daného období vydělíme zprůměrovanou hodnotu migračního salda ($\bar{x}_{MS}$) zprůměrovanou hodnotou středního stavu ($\bar{x}_{SS}$). Výsledná hodnota je přepočtena na promile.

$$HMMS = \frac{I - E}{SS} \times 1\,000 \rightarrow PRHMMS = \frac{\bar{x}_{MS}}{\bar{x}_{SS}} \times 1\,000 \quad \textbf{(1)}$$

Zdroj: Toušek, Kunc, et al. (2008), vlastní zpracování

Průměrná roční hrubá míra porodnosti

Hrubou míru porodnosti (HMP) neboli průměrnou hrubou míru živorodosti definujeme jako počet živě narozených ($N\check{z}$) na 1 000 obyvatel středního stavu (Toušek, Kunc, et al., 2008). Průměrná roční hrubá míra porodnosti ($PRHMP$) za dané období je podíl průměrné hodnoty živě narozených ($\bar{x}_{N\check{z}}$) a zprůměrovaného středního stavu ($\bar{x}_{SS}$) vyjádřený v promilích.

$$HMP = \frac{N\check{z}}{SS} \times 1\,000 \rightarrow PRHMP = \frac{\bar{x}_{N\check{z}}}{\bar{x}_{SS}} \times 1\,000 \quad \textbf{(2)}$$

Zdroj: Toušek, Kunc, et al. (2008), vlastní zpracování

Průměrná roční hrubá míra bytové výstavby

Co se týče bytové výstavby, tak bereme v potaz byty dokončené. Jedná se o byty, již jsou definovány Stavebním zákonem a byl jim příslušným stavebním úřadem do konce sledovaného období vystaven kolaudační souhlas (ČSÚ, 2015a). Průměrná roční hrubá míra bytové výstavby ($PRHMBV$) tudíž představuje průměrný roční počet dokončených bytů ($\bar{x}_{BV}$) přepočtený na 1 000 obyvatel průměrného ročního středního stavu ($\bar{x}_{SS}$).

$$IBV = \frac{BV}{SS} \times 1\,000 \rightarrow PRHMBV = \frac{\bar{x}_{BV}}{\bar{x}_{SS}} \quad \textbf{(3)}$$

Zdroj: ČSÚ (2015a), vlastní zpracování
Pozn.: *IBV = intenzita bytové výstavby*

Vzdálenost obce od města Kroměříž

Vzdáleností jednotlivé obce zkoumaného území od spádového města se v našem případě rozumí průměrná kilometrová vzdálenost ($\bar{x}_s$) z vybrané autobusové zastávky v dané obci na autobusové nádraží spádového města v rámci jednotlivých tras ($s_1, s_2, s_{3\ldots}$).

$$\bar{x}_s = \frac{s_1, s_2, s_{3\ldots}}{n} \quad \textbf{(4)}$$

Zdroj: vlastní zpracování
Pozn.: *n = počet jednotlivých tras*

Časová dostupnost z obce do města Kroměříž

Časová dostupnost z jednotlivé obce do spádového města je v našem případě brána jako průměrná časová dostupnost ($\bar{x}_t$) z vybrané autobusové zastávky v dané obci na autobusové nádraží spádového města během ranní špičky (7:00–8:00) zohledněna v minutách.

$$\bar{x}_t = \frac{t_1, t_2, t_{3\ldots}}{n} \quad \textbf{(5)}$$

Zdroj: vlastní zpracování
Pozn.: *$t_1, t_2, t_{3\ldots}$ = časová dostupnost po jednotlivých trasách, n = počet jednotlivých tras*

Intenzita dopravního spojení mezi obcí a městem Kroměříž

Intenzita dopravního spojení (IDS) mezi jednotlivou obcí a spádovým městem je v našem případě chápana jako součet četnosti autobusových (*BUS*), popřípadě i vlakových spojů (*VLAK*) během pracovního dne (IDS_{PD}) a víkendu (IDS_V).

$$IDS = IDS_{PD}\,(ZKM_{VLAK+BUS} + DOKM_{VLAK+BUS}) + IDS_V\,(ZKM_{VLAK+BUS} + DOKM_{VLAK+BUS}) \quad \textbf{(6)}$$

Zdroj: vlastní zpracování
Pozn.: *ZKM – z Kroměříže do obce, DOKM – z obce do Kroměříže*

Index stáří

Index stáří (Is) vyjadřuje, kolik obyvatel z věkové kategorie 65 a více let připadá na 100 dětí ve věku 0–14 let (ČSÚ, 2009). Pro nastínění vývoje struktury obyvatelstva v jednotlivé obci byl vypočítán rozdíl indexů stáří za první (Is_{2001}) a poslední rok (Is_{2015}) sledovaného období.

$$Is = \frac{65+}{0-14} \times 100 \rightarrow Is = Is_{2015} - Is_{2001} \quad \textbf{(7)}$$

Zdroj: ČSÚ (2009), vlastní zpracování

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v terciéru a kvartéru

Ukazatel znázorňuje procentuální zastoupení ekonomicky aktivního obyvatelstva (EAO)[7] v terciéru a kvartéru ($EAO_{T+K\ rel.}$)[8]. Pro nastínění vývoje ekonomické aktivity v terciéru a kvartéru v jednotlivé obci byl vypočítán rozdíl procentuálního zastoupení obyvatelstva v dané kategorii (terciér + kvartér) za poslední cenzy.

$$EAO_{T+K\ rel.} = \frac{EAO_{T+K\ abs.}}{EAO} \times 100 \rightarrow EAO_{T+K\ rel.} = EAO_{T+K\ rel.\ 2011} - EAO_{T+K\ rel.\ 2001} \quad \textbf{(8)}$$

Zdroj: vlastní zpracování

Pozn.: *$EAO_{T+K\ abs.}$ = absolutní počet EAO zaměstnaných v terciéru a kvartéru, $EAO_{T+K\ rel.\ 2001,\ 2011}$ = relativní počet EAO zaměstnaných v terciéru a kvartéru za cenzy 2001 a 2011*

Rodáctví

Rodáctví sčítané osoby je podmíněno bydlištěm matky během narození dané sčítané osoby (ČSÚ, 2011). Podíl rodáků ve zkoumané obci ($RODÁCI_{rel.}$) tudíž chápeme jako procentuální zastoupení obyvatel, které vykazuje shodné bydliště[9] s bydlištěm jejich matek v době narození daných sčítaných osob. Pro nastínění vývoje četnosti rodáků v jednotlivé obci byl vypočítán rozdíl procentuálního zastoupení rodáků za poslední cenzy.

[7] Během SLDB 2001 (Sčítání lidu, domů a bytů) bylo za ekonomicky aktivní obyvatelstvo bráno pouze obyvatelstvo, které uvedlo ve sčítacím listu zařazení mezi tzv. zaměstnané nebo nezaměstnané (ČSÚ, 2003). V rámci SLDB 2011 jsou za ekonomicky aktivní považovány všechny osoby představující pracovní sílu, tzn. zaměstnaní (pracující) a nezaměstnaní (ČSÚ, 2015b).

[8] Podle Touška, Kunce, et al. (2008) řadíme do terciéru obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost, ubytování a stravování, dopravu, skladování a spoje. Do kvartéru spadají činnosti vázané na sběr, uchování, vyhledávání a rozšiřování informací či kapitálu a financí. V našich podmínkách se používá členění dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE).

[9] Během SLDB 2001 (Sčítání lidu, domů a bytů) bylo bráno v potaz trvalé bydliště matky v době narození dítěte, ovšem v rámci SLDB 2011 se uplatňoval koncept obvyklého bydliště matky v době narození dítěte (ČSÚ, 2011).

$$RODÁCI_{rel.} = \frac{RODÁCI_{abs.}}{OBYVATELSTVO} \times 100 \rightarrow rodáci_{rel.} = rodáci_{rel.\ 2011} - rodáci_{rel.\ 2001} \quad \textbf{(9)}$$

Zdroj: vlastní zpracování

Pozn.: *$RODÁCI_{abs.}$ = absolutní počet rodáků, $obyvatelstvo$ = celkový počet obyvatel v dané obci, $RODÁCI_{rel.\ 2001,\ 2011}$ = relativní počet rodáků v dané obci cenzy 2001 a 2011*

Index změny zastavěných ploch

Neboli index změny *land use* v našem případě charakterizujeme jako bazický index (Bi)[10] hodnot vztahující se k zastavěné ploše v rámci prvního (ZP_{2001}) a posledního roku (ZP_{2015}) sledovaného období, který je vyjádřen v procentech.

$$Bi = (ZP_{2015} - ZP_{2001}) \times 100 \quad \textbf{(10)}$$

Zdroj: vlastní zpracování

Syntetický ukazatel vzdělanosti

Syntetický ukazatel vzdělanosti (Iv) charakterizujeme jako podíl součtu obyvatel jednotlivých vzdělanostních kategorií[11] na počet obyvatel ve věku 15 a více let $(15+)$. Hodnota v každé vzdělanostní kategorii je podmíněna přidělenou váhou[12] (Krejčí, Ptáček, 2007).

$$Iv = \frac{\left((1 \times ZV) + (2 \times SV^{-}) + (3 \times SV^{+}) + \left(4 \times VV\right)\right)}{15+} \quad \textbf{(11)}$$

Zdroj: Krejčí, Ptáček (2007), vlastní zpracování

[10] Bazický index slouží pro sledování vývoje v delším časovém období. Výsledné číslo bazického indexu ukazuje kolika procentům odpovídá hodnota v daném roce k hodnotě v roce výchozím (Vymětal, Žďárek, 2009).

[11] **bez vzdělání včetně základního vzdělání** (ZV) – bez vzdělání, základní včetně neukončeného; **střední vzdělání bez maturity** (SV^{-}) – střední vzdělání včetně vyučení bez maturity; **střední vzdělání s maturitou** (SV^{+}) – úplné střední vzděláním s maturitou, vyšší odborné vzdělání, nástavbové vzdělání; **vysokoškolské vzdělání** (VV) – vysokoškolské vzdělání včetně vědecké výchovy

[12] 1x bez vzdělání včetně základního vzdělání, 2x počtu obyvatel se středoškolským vzděláním bez maturity, 3x počtu obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou, 4x počtu obyvatel s vysokoškolským vzděláním

4.3 Standardizace

Standardizací převádíme jednotlivé proměnné na stejné měřítko, tudíž přestává záležet na skutečném rozměru příslušných proměnných. Všechna zvolená kritéria byla podrobena standardizací směrodatnou odchylkou a průměrem. Jedná se o typ úpravy hodnot j-té proměnné (*j*-tého sloupce matice X), kdy se nová (standardizovaná) hodnota získá odečtením výběrového průměru ($\bar{x}_j$) této proměnné od původní hodnoty a podělením směrodatnou odchylkou (s_{jj}) této proměnné (s_{jj} je současně *j*-tý diagonální prvek výběrové kovariační matice) (Holčík, Komenda, et al., 2015).

$$y_{ij} = z = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_{jj}} \quad \textbf{(12)}$$

Zdroj: Holčík, Komenda, et al. (2015)

Z důvodu odlišnosti jednotek jednotlivých kritérií byla standardizace nezbytnou součástí analýzy, abychom mohli porovnat výslednou míru suburbanizace ve zkoumaných obcích. Výslednou standardizovanou hodnotu (y_{ij}) nazýváme tzv. z-skóre (z), které vyjadřuje, o kolik směrodatných odchylek se *i-tá* hodnota odchýlila od průměru. Rozsah standardizované proměnné nabývá rozsahu od -3 do 3 za předpokladu, pokud měla původní proměnná normální rozdělení (Holčík, Komenda, et al., 2015). Kladné hodnoty vyjadřují nadprůměrné hodnoty a záporné podprůměrné hodnoty (Meloun, Militký, 2004). U vybraných kritérií bylo nutné jejich hodnoty vynásobit (-1), neboť při standardizaci je za potřebí, aby hodnoty s největší váhou byly vyjádřeny nejvyšší hodnotou. Tudíž záporné hodnoty[13] byly převedeny na kladné, popřípadě kladné hodnoty[14] byly převedeny na záporné. Nakonec jsme u každé obce provedli sumu všech standardizovaných kritérií.

Za pomocí kvartilové metody jsme rozdělili jednotlivé obce do čtyř skupin podle míry rezidenční suburbanizace vycházející z hodnot z-skóre.

[13] Např. u věkové struktury indikuje nejnižší hodnota nejvyšší stupeň omlazení populace v dané obci.
[14] Např. u vzdálenosti od spádového města vyjadřuje nevyšší hodnota nejvzdálenější obec od suburbanizovaného města, tudíž nese nejnižší váhu

5 Vymezení zájmového území

S ohledem na dostupnost jednotlivých dat a omezený rozsah bakalářské práce bylo Kroměřížsko v rámci sídelní struktury ztotožněno se správním obvodem obce s pověřeným obecním úřadem Kroměříž (SO POÚ Kroměříž). Podle § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. vykonává pověřený obecní úřad vedle přenesené působnosti základního rozsahu další ve svěřeném rozsahu přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Obce s pověřeným obecním úřadem jsou vymezeny podle § 1 v příloze č. 1 zákona č. 128/2000 Sb. Obec s pověřeným obecním úřadem vždy spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností[15].

SO POÚ Kroměříž, nacházející v severozápadní části Zlínského kraje, spadá pod SO ORP Kroměříž a celkově sousedí s 10 SO POÚ. Samotný SO POÚ Kroměříž se skládá z 23 obcí a města Kroměříž (viz obr. 1).

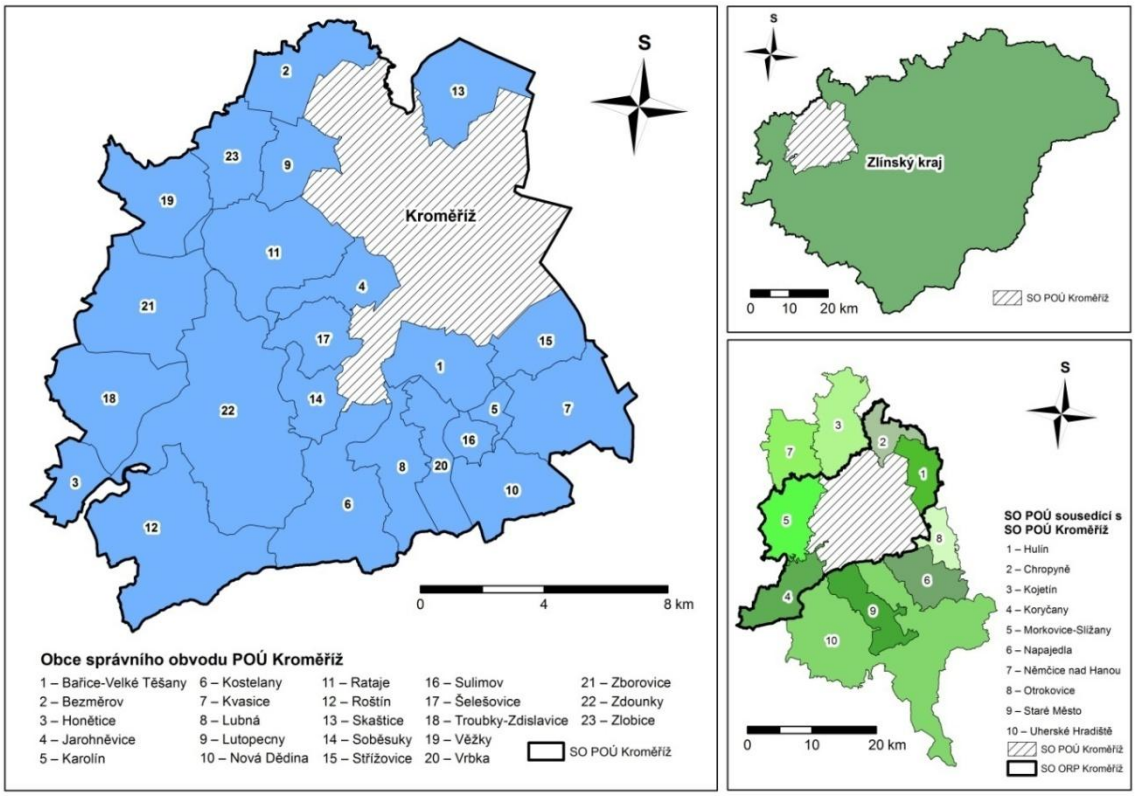

Obr. 1: SO POÚ Kroměříž v rámci SO ORP Kroměříž, Zlínského kraje a sousedících SO POÚ
Zdroj: © ArcČR (2013), vlastní zpracování v ArcGIS 10.3

Správní obvod s pověřeným obecním úřadem Kroměříž je vymezen územím o rozloze 242,37 km^2, s celkovým počtem 43 637 obyvatel a průměrnou hustotou zalidnění 180 ob./km^2.

[15] Město Kroměříž je administrativním centrem jednak správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem Kroměříž (SO POÚ Kroměříž), tak i správního obvodu obce s rozšířenou působností Kroměříž (SO ORP Kroměříž).

Pokud nebudeme brát v potaz město Kroměříž, tak polovina obcí vykazuje počet obyvatel pod hranicí 500. Zbylá část obcí má 500 a více obyvatel, z toho 4 obce více než 1 000 obyvatel. Vyjma Kroměříže jsou Kvasice obcí s nejvyšším počtem obyvatel a nevyšší hodnotou hustoty zalidnění. Co se týká minimálních hodnot, tak Honětice disponují nejnižším počtem obyvatel a hustotou zalidnění (viz tab. 2).

Tab. 2: Rozloha, počet obyvatel a hustota zalidnění v SO POÚ Kroměříž k 31. 12. 2015

Obce	Rozloha (km^2)	Počet obyvatel	Hustota zalidnění (ob./km^2)
Bařice-Velké Těšany	6,69	460	69
Bezměrov	7,25	538	74
Honětice	3,69	76	21
Jarohněvice	4,99	318	64
Karolín	1,36	253	185
Kostelany	13,21	595	45
Kroměříž	50,98	29 066	570
Kvasice	11,07	2 222	201
Lubná	6,84	465	68
Lutopecny	4,87	598	123
Nová Dědina	7,57	415	55
Rataje	12,11	1 136	94
Roštín	18,03	705	39
Skaštice	7,73	393	51
Soběsuky	4,01	353	88
Střížovice	5,72	267	47
Sulimov	1,98	149	75
Šelešovice	4,62	318	69
Troubky-Zdislavice	10,60	464	44
Věžky	8,27	411	50
Vrbka	5,31	199	37
Zborovice	12,23	1 522	124
Zdounky	26,62	2 091	79
Zlobice	6,64	623	94
SO POÚ Kroměříž	**242,37**	**43 637**	**180**

Zdroj: ČSÚ (2016a), ČSÚ (2016d), vlastní zpracování

6 Výsledky provedené analýzy

V této kapitole se budeme věnovat výsledkům analýzy, jejíž postup byl stanoven v metodice. Prvním krokem bude zhodnocení jednotlivých ukazatelů na základě předem stanovených kritérií. Dále nahlédneme na samotné výsledky rezidenční suburbanizace v SO POÚ Kroměříž za použití standardizovaných hodnot, přičemž pozornost bude kladena na vytyčení a následné zdůvodnění mezních hodnot. Vymezíme jednotlivé oblasti podle převažujících hodnot a nastíníme si trend vývoje jak v rámci jednotlivých ukazatelů, tak i finální rezidenční suburbanizace. V kapitole rovněž ověříme míru závislosti jednotlivých kritérií. Nakonec ke vztahu rezidenční suburbanizaci provedeme typologii obcí. V poslední řadě porovnáme vývoj obyvatelstva mezi městem Kroměříž a jeho zázemím.

6.1 Zhodnocení jednotlivých ukazatelů

Průměrná roční hrubá míra migračního salda

V rámci prvního ukazatele, týkající se migračních toků, můžeme říci, že větší část obcí disponuje kladnou průměrnou roční hrubou mírou migračního salda. Depopulační tendence přiřazujeme obcím Bezměrov, Lubná, Sulimov, Troubky-Zdislavice, Zborovice a Zdounky (viz příloha 1). Podíváme-li se podrobněji na obr. 2, tak můžeme obcím, nacházejícím se v bezprostřední blízkosti západně a jihozápadně od Kroměříže, přiřadit nejvyšší relativní imigrační hodnoty. S narůstající časovou dostupností do Kroměříže se v této části SO POÚ Kroměříž snižuje i samotná hodnota průměrné roční hrubé míry migračního salda. Daný trend narušuje obec Honětice, která vykazuje překvapivě vysokou imigraci. Pouze Jarohněvice (14,88 ‰), Honětice (12,75 ‰) a Soběsuky (9,45 ‰) dosáhli průměrné roční hrubé míry migračního salda větší než 9. U Jarohněvic a Soběsuk hraje zásadní roli výhodná lokalizace vůči městu Kroměříž. Ovšem v případě Honětic se jedná o příchod romského obyvatelstva (Zlínský kraj, 2016).

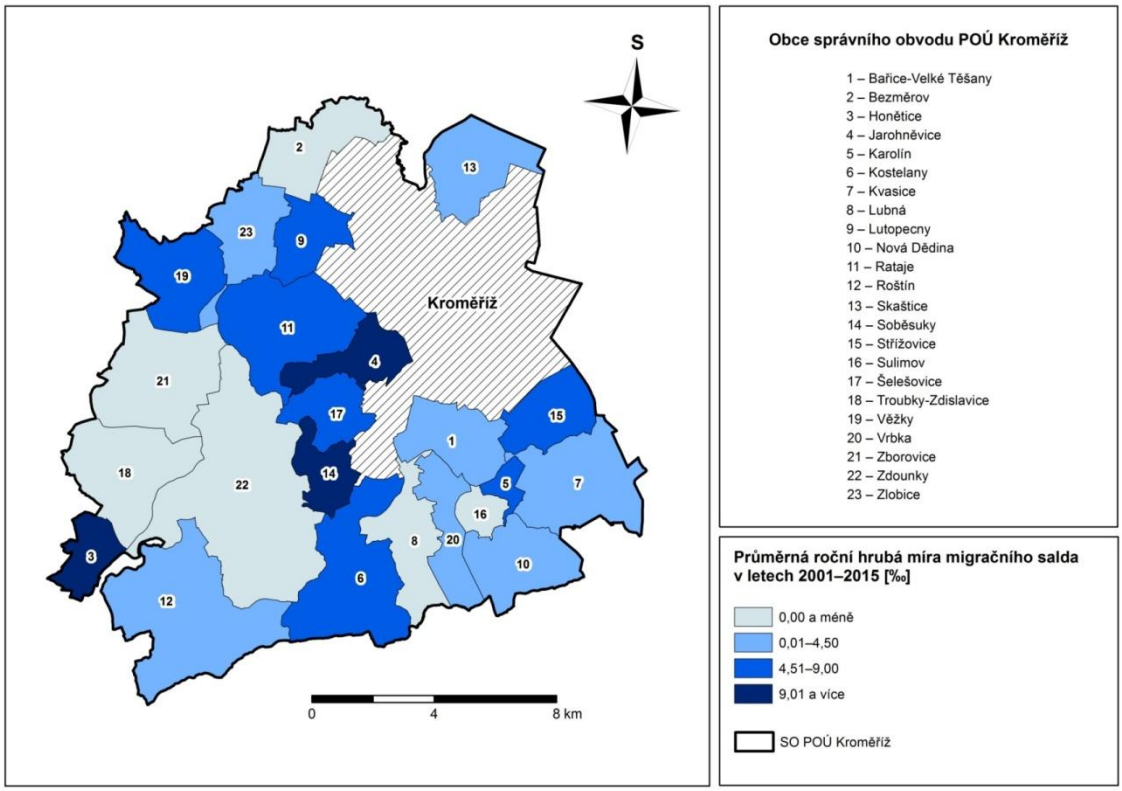

Obr. 2: Kartogram průměrné roční hrubé míry migračního salda v SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015
Zdroj: Příloha 1, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Průměrná roční hrubá míra porodnosti

Více než polovina všech zkoumaných obcí SO POÚ Kroměříž vykazuje průměrnou roční hrubou míru porodnosti větší než 10 živě narozených na 1 000 obyvatel středního stavu (viz obr. 3). Nejvyšší hodnota náleží obci Lubná (13,66 ‰), nejnižší obci Bařice-Velké Těšany (7,51 ‰) (viz příloha 2). I když tyto dvě obce spolu sousedí a leží v těsné blízkosti Kroměříže, tak mají výrazně odlišnou míru porodnosti. Z obr. 3 je zjevné, že v souvislosti s daným ukazatelem nehraje kilometrová vzdálenost zásadní roli. V některých obcích s výrazně kladným migračním saldem ovlivňuje míru porodnosti příchod nových rezidentů (Jarohněvice, Rataje, Honětice). Ovšem ostatních případech se jedná o převažující reprodukční aktivitu rodáků (Lubná, Bezměrov, Troubky-Zdislavice).

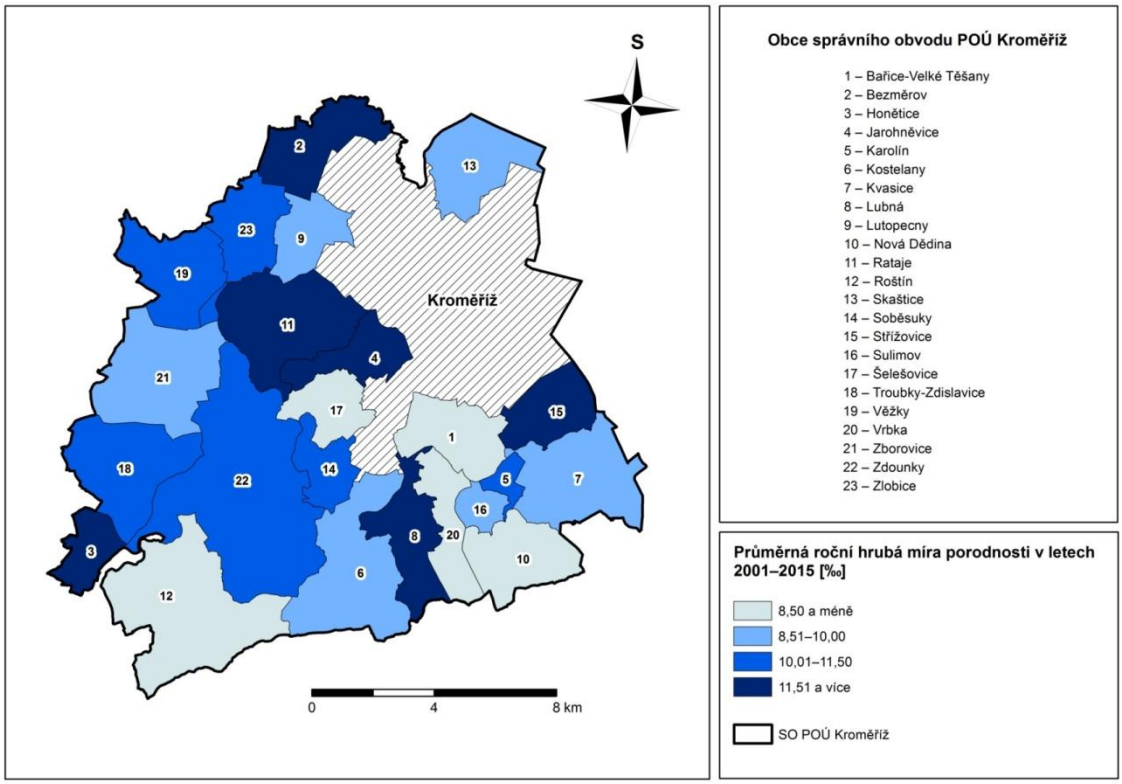

Obr. 3: Kartogram průměrné roční hrubé míry porodnosti v SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015
Zdroj: Příloha 2, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Průměrná roční hrubá míra bytové výstavby

Co se týče bytové výstavby, tak v 17 z 23 obcí byl během období 2001–2015 průměrně ročně dokončený alespoň jeden byt na 1 000 obyvatel středního stavu (viz obr. 4). Nejvyšší průměrnou roční hrubou míru bytové výstavby mají Jarohněvice (7,32 ‰), Rataje (5,17 ‰) a Kostelany (4,78 ‰). V případě těchto tří obcí je bytová výstavba podpořena imigrací nových rezidentů. Ovšem v Lubné a Sulimově sledujeme odlišnou příčinu. V obou obcích dochází k relativně vysoké průměrné roční hrubé míře bytové výstavby, ale průměrná roční hrubá míra migračního salda patří v obci Lubné a Sulimov k nejnižším. V obou obcích můžeme tuto intenzitu bytové výstavby vysvětlit zvýšenou aktivitou původního obyvatelstva. Nejnižší hodnoty bytové výstavby přiřazujeme k jihozápadní části SO POÚ Kroměříž. Ve Zborovicích a Zdounkách spojujeme nízké hodnoty bytové výstavby se záporným migračním saldem. V Soběsukách sice dochází k nepatrné bytové výstavbě, avšak průměrná roční hrubá míra migračního salda je třetí nejvyšší v rámci sledovaného území. Zde je hlavním důvodem osidlování starých obytných jednotek, které byly v minulosti hojně opouštěné. Podobný trend, ovšem v menší míře, pozorujeme i v Roštíně. Pouze Honětice a Troubky-Zdislavice vykazují během daného období nulovou bytovou výstavbu. V Honěticích tento trend podmiňuje příchod

romského obyvatelstva, zatímco v Troubkách-Zdislavicích je důvodem záporné migrační saldo. Podrobnější číselné údaje k bytové výstavbě viz příloha 3.

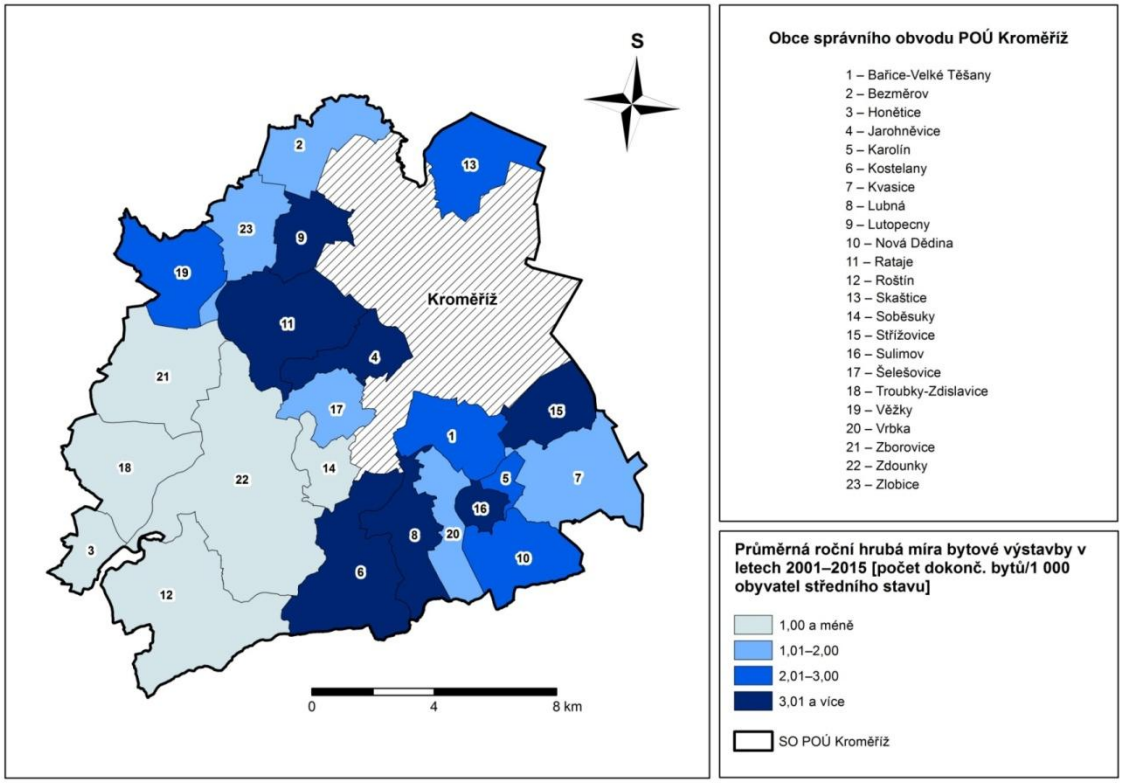

Obr. 4: Kartogram průměrné roční hrubé míry bytové výstavby během v SO POÚ Kroměříž období 2001–2015
Zdroj: Příloha 3, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Vzdálenost obce od města Kroměříž

Průměrná vzdálenost ze zastávky v obci SO POÚ Kroměříž na autobusové nádraží v Kroměříži autobusovou dopravou činí cca 12 km. Nejblíže jsou situovány autobusové zastávky v obcích Jarohněvice (5 km), Skaštice (5 km) a Lutopecny (6 km). Nejvzdálenější autobusové zastávky vůči autobusovému nádraží v Kroměříži jsou v obcích Honětice (21 km), Troubky-Zdislavice (19 km) a Roštín (18 km) (viz příloha 4). Je nutné podotknout, že se jedná o průměrnou kilometrovou vzdálenost během ranní špičky (7:00–8:00). Během tohoto časového úseku se vyskytla situace, kdy obec nacházející se vzdušnou čarou blíže ke spádovému městu nakonec vykazovala delší kilometrovou vzdálenost autobusovou dopravou oproti obci situované vzdušnou čarou dále od Kroměříže. Z obr. 5 je tato situace zjevná u obce Karolín v souvislosti s obcí Nová Dědina, která je způsobená odlišně stanoveným dopravním okruhem mezi výchozími stanicemi.

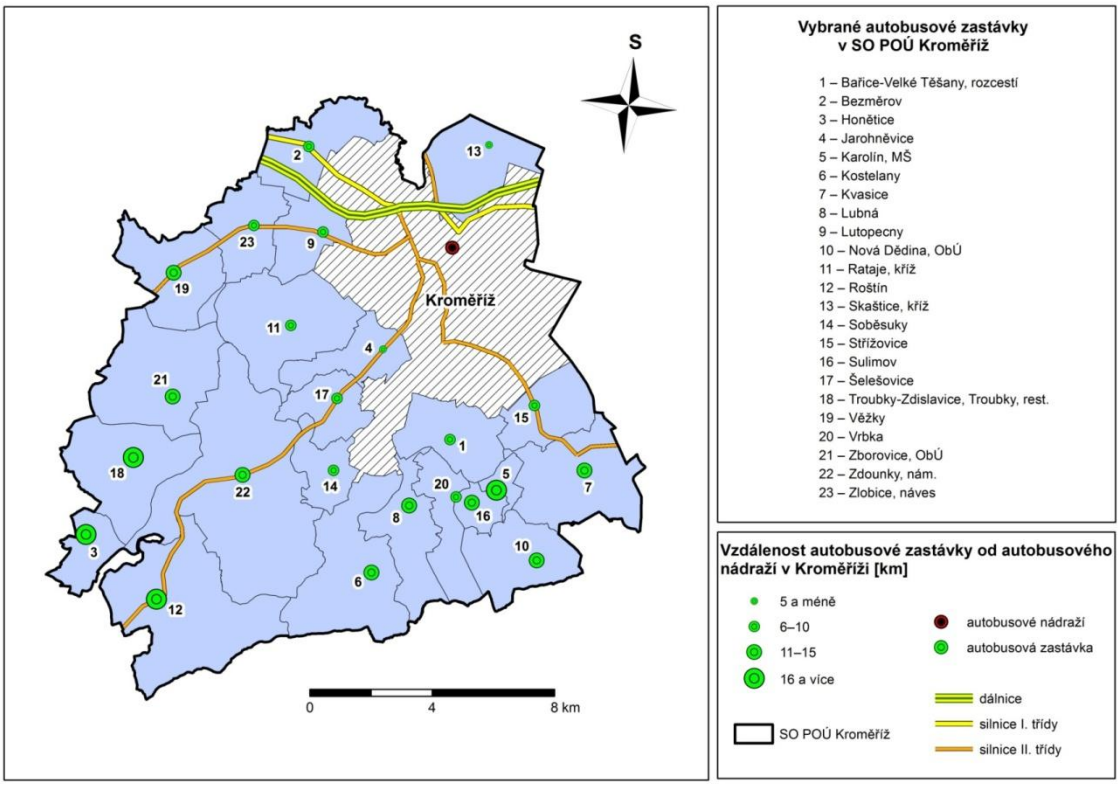

Obr. 5: Kartodiagram průměrné vzdálenosti od města Kroměříž v SO POÚ Kroměříž v roce 2016
Zdroj Příloha 4, © ArcČR (2013), Seznam.cz (2017), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Časová dostupnost z obce do města Kroměříž

Průměrná časová dostupnost ze zastávky v obci SO POÚ Kroměříž na autobusové nádraží v Kroměříži se pohybuje kolem 25 minut. Nejdostupnějšími obcemi z časového hlediska jsou Skaštice (8 min.), Jarohněvice (12 min.) a Lutopecny (12 min.). Časově nejnáročnější doprava je z obce Sulimov (43 min.), obce Honětice (42 min.) a obce Troubky-Zdislavice (41 min.) (viz příloha 5). Jak v předešlém ukazateli, tak i zde je brána v potaz časová dostupnost během ranní špičky, při které jsou některé obce neuspokojivě napojeny na autobusovou dopravu. Autobusová zastávka v obci Sulimov se nachází od autobusového nádraží v Kroměříži pouze o 1 km dále než zastávka v obci Vrbka, avšak časová dostupnost ze Sulimova je téměř dvojnásobná. Může za to špatná frekvence autobusových spojů a nutnost čekání na navazující autobus. Ovšem hlavním důvodem, který ovlivňuje časovou dostupnost, je dopravní infrastruktura. Obce lokalizované v blízkosti důležitých dopravních tepen proto vykazují nižší časovou náročnost při dopravě (viz obr. 6).

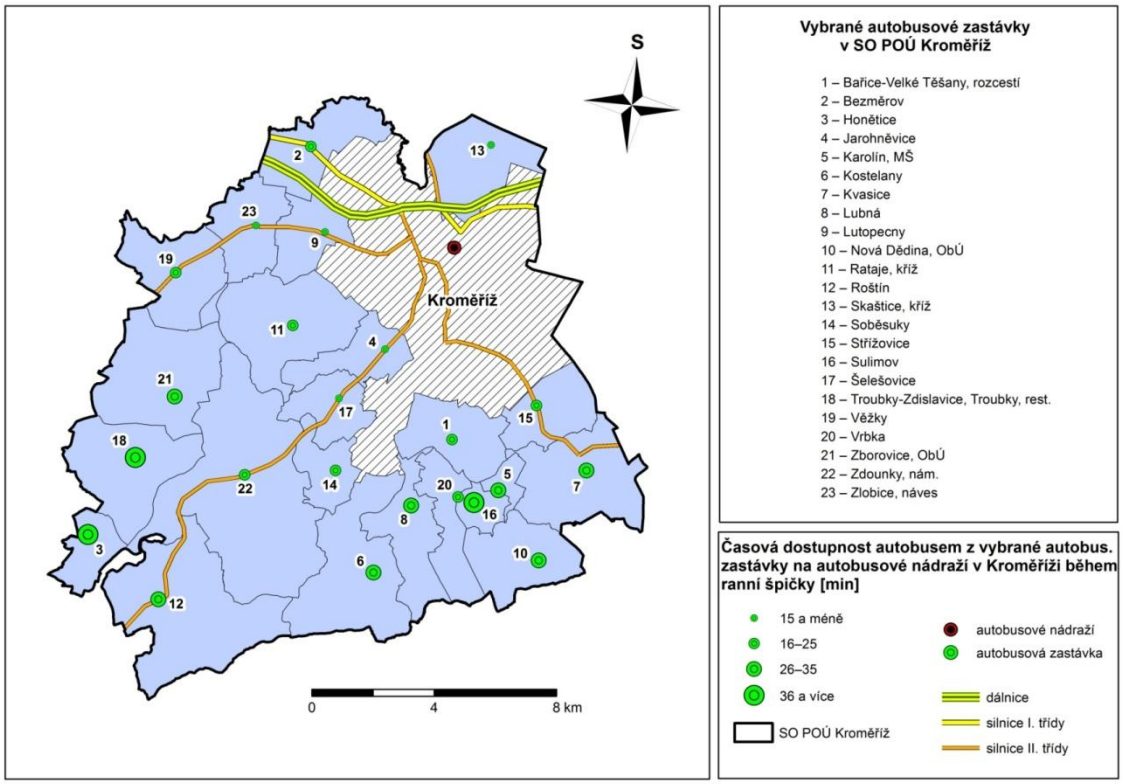

Obr. 6: Kartodiagram průměrné časové dostupnosti v SO POÚ Kroměříž v roce 2016
Zdroj: Příloha 5, © ArcČR (2013), Seznam.cz (2017), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Intenzita dopravního spojení mezi obcí a městem Kroměříž

Intenzita dopravního spojení mezi obcí v SO POÚ Kroměříž a městem Kroměříž je velmi proměnlivá. Zásadní roli hraje lokalizace obce vůči frekventovaným dopravním tepnám, a to jak k silniční, tak i železniční infrastruktuře, což vyobrazuje i obr. 7. Nejvyšší intenzitou dopravního spojení disponují obce Jarohněvice (124), Zdounky (109) a Šelešovice (94). Podle přílohy 6 jsou Sulimov (15), Honětice (17) a Nová Dědina (19) obce s nejnižší intenzitou dopravního spojení, která je zapříčiněná zejména absencí kvalitní dopravní infrastruktury.

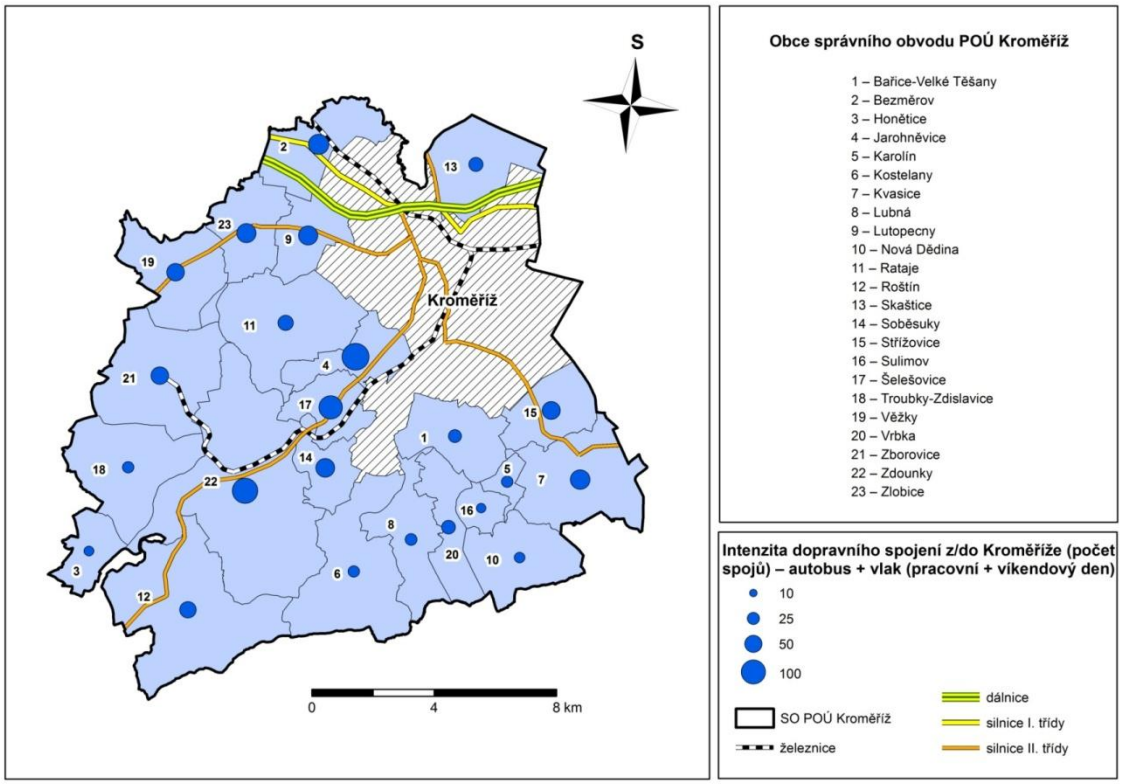

Obr. 7: Kartodiagram intenzity dopravního spojení v SO POÚ Kroměříž v roce 2016
Zdroj: Příloha 6, © ArcČR (2013), Seznam.cz (2017), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Index stáří

Během analýzy rozdílů indexů stáří během dvou posledních cenzů v SO POÚ Kroměříž bylo zjištěno, že pouze ve čtyřech obcích došlo k omlazení obyvatelstva, zatímco v ostatních obcích převládá trend stárnutí obyvatelstva (viz obr. 8). Jednalo se o obce Honětice (-291,18), Karolín (-9,76), Lubná (-7,44) a Věžky (-0,78). Jak v Honěticích, tak i ve Věžkách bylo omlazení způsobeno imigrací nových obyvatel. Avšak extrémní omlazení, jež vykazují Honětice je zapříčiněno příchodem romského obyvatelstva. V Lubné je index stáří ovlivněn vysokou porodností a v obci Karolín silnou místní komunitou. Nejvyšší míra stárnutí obyvatelstva byla zaznamenána v Sulimově (98,92), Střížovicích (64,00) a Zborovicích (60,83) (viz příloha 7). V Sulimově a Zborovicích je na vině převažující emigrace obyvatelstva. V ostatních obcích lze za důvody stárnutí obyvatelstva chápat přechod nově příchozích a původních obyvatel do důchodového věku.

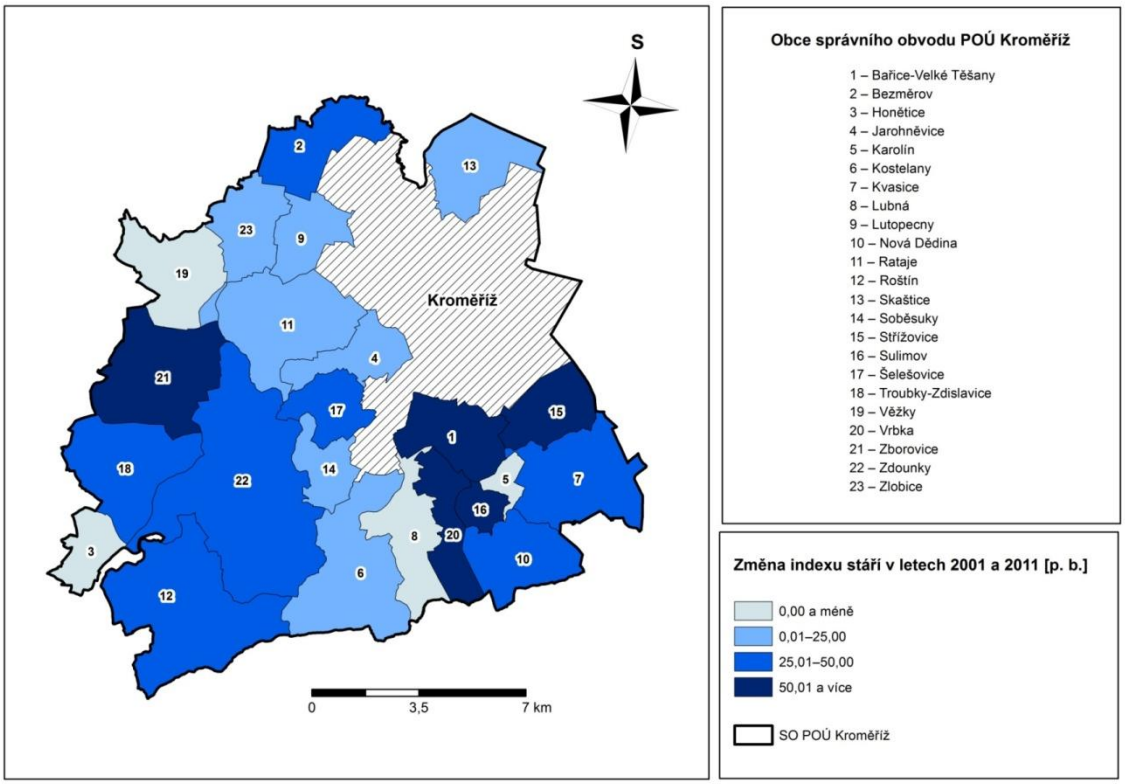

Obr. 8: Kartogram změny indexu stáří v SO POÚ Kroměříž v letech 2001 a 2011
Zdroj: Příloha 7, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v terciéru a kvartéru

Za poslední dva cenzy došlo ve všech obcích (kromě Honětic) k nárůstu podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva pracujícího v terciéru a kvartéru. Jak již bylo zmíněno v metodické části, tak jsme museli brát ohled na změnu metodiky při zařazení obyvatel mezi ekonomicky aktivní obyvatelstvo, tudíž jsou data do jisté míry zkreslená. Jako klíčové proměnné ke zdůvodnění ekonomické stránky nám vypomohla kritéria týkající se migračního salda a bytové výstavby. Nejvyšší nárůst EAO v terciéru a kvartérů byl zaznamenán ve Zlobicích(17,95), Kostelanech (16,12) a Ratajích (11,62). Nejnižší hodnoty přiřazujeme Honěticím (-0,80), Jarohněvicím (0,99) a Zdounkám (1,26) (viz obr. 9 a příloha 8). Hlavní impuls nejvyšších hodnot v prvních třech obcích ztotožňujeme s příchodem movitějších rezidentů plánujících výstavbu rodinného domu. Na změnu zastoupení ekonomicky aktivního obyvatelstva v Honěticím působí imigrace romského obyvatelstva. Jarohněvice jsou specifické nejvyšší hodnotou intenzity migračního salda a intenzity bytové výstavby, avšak v souvislosti s daným kritériem se rozdíl za poslední dva cenzy pohybuje kolem jednoho procentního bodu. Lze se domnívat, že tento trend je vyvolaný neustálou fluktuací ekonomicky aktivního obyvatelstva v terciéru a kvartéru mezi obcí a jinými lokalitami nebo četným přechodem

kohort těchto obyvatel do důchodového věku. Zdounky obecně vykazují záporné migrační saldo a nízkou intenzitu bytové výstavby.

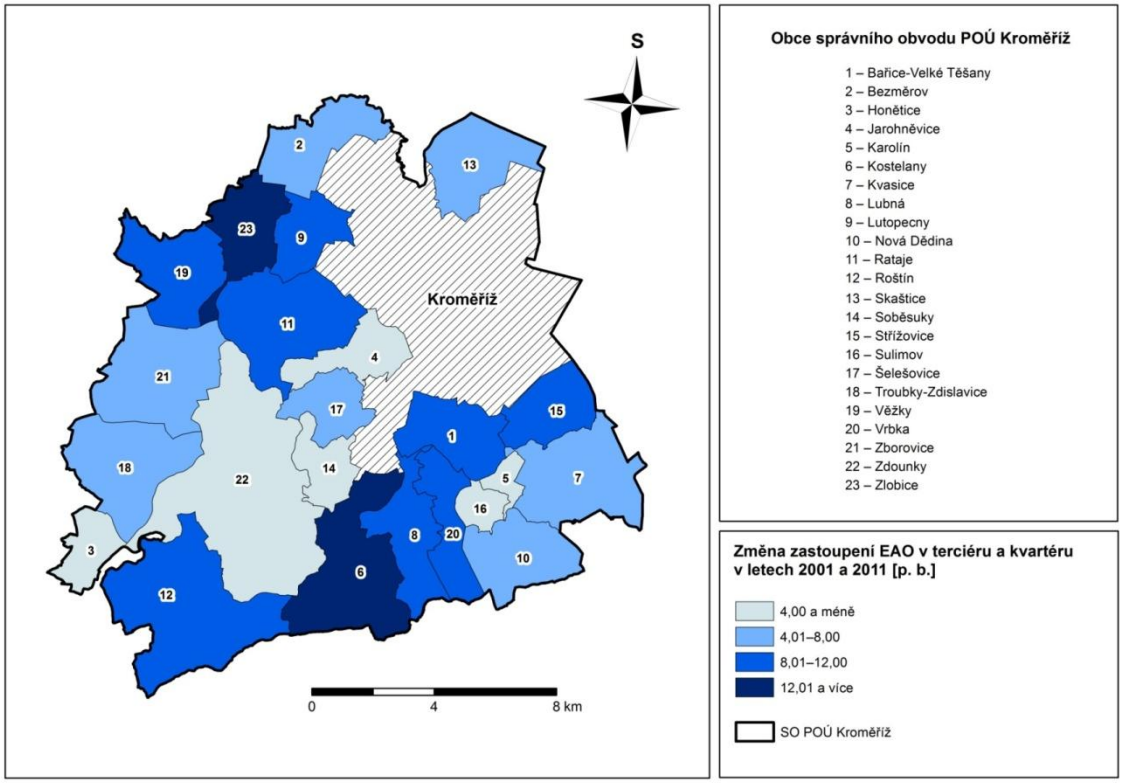

Obr. 9: Kartogram změny zastoupení EAO v terciéru a kvartéru v SO POÚ Kroměříž v letech 2001 a 2011
Zdroj: Příloha 8, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Rodáctví

I ukazatel týkající se rodáků je do jisté míry zkreslen odlišnou metodikou cenzů za roky 2001 a 2011. Podle obr. 10 se ve všech obcích během posledních dvou Sčítání lidu, domů a bytů snížil celkový podíl zastoupení rodáků. Mezi hlavní důvody poklesu podílu rodáků patří emigrační tendence mladých rodáků a zvýšená imigrace nových rezidentů. V opačném případě snižuje tento rozdíl zvýšená porodnost, která navyšuje jak absolutní, tak relativní počet rodáků. Nejmarkantnější pokles byl zjištěn v Honěticích s poklesem podílu rodáků o 17,61 procentních bodů, následují Věžky (-13,45) a Šelešovice (-12,72). Minimální rozdíl zastoupení rodáků byl zjištěn v obcích Střížovice (-1,00), Sulimov (-1,57) a v obci Lubné s poklesem o 1,61 procentních bodů (viz příloha 9). V případě Honětic a Věžek mluvíme o zvýšené imigraci a následnému omlazení obyvatelstva. Co se týče Šelešovic, tak zde se pravděpodobně jedná o emigraci mladých kohort rodáků. Ve Střížovicích a Lubné hraje hlavní roli zvýšená porodnost a obec Sulimov vnímáme jako migračně neatraktivní oblast, kde je podíl zastoupení rodáků téměř neměnný.

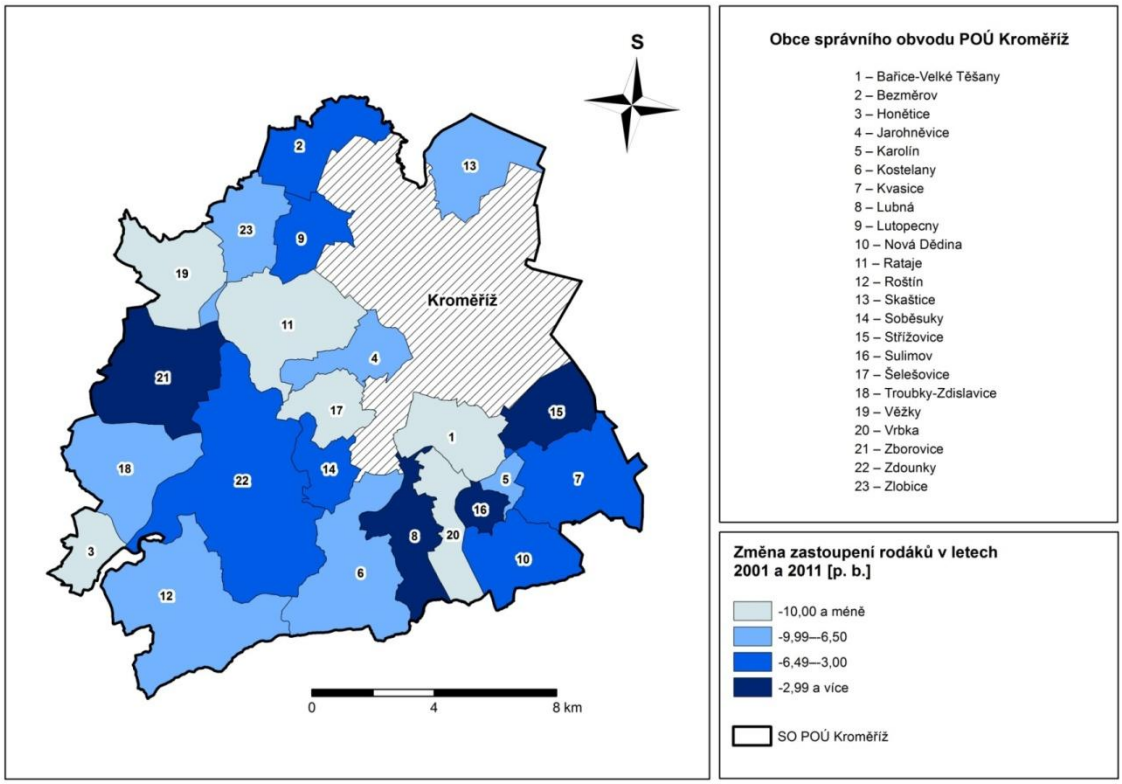

Obr. 10: Kartogram změny zastoupení rodáků v SO POÚ Kroměříž v letech 2001 a 2011
Zdroj: Příloha 9, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Index změny zastavěných ploch

Při průzkumu *land use* v daných obcích bylo zjištěno, že v SO POÚ Kroměříž převažuje pokles indexu změny zastavěných ploch (viz obr. 11). Celkově byl pokles zjištěn ve dvanácti obcích, ve dvou případech byla zpozorována stagnace a ve zbytku obcí jsme zaznamenali nárůst zastavěných ploch. Nejvyšší nárůst zastavěných ploch byl v obcích Střížovice (109,72), Sulimov (109,09) a Kostelany (105,98). Zásadní pokles byl evidován v obcích Věžky (86,00), Roštín (90,16) a Troubky-Zdislavice (91,77) (viz příloha 10). Ve většině případů byla klíčovým indikátorem intenzita bytové výstavby, což dokazují nejvyšší hodnoty v obcích Střížovice, Sulimov a Kostelany. Intenzita bytové výstavby determinuje i nejnižší hodnoty, které jsou mimo jiné spojeny s demolicí nevyužívaných domů a areálů v obcích Roštín, Troubky-Zdislavice. Význam demolice je markantní zejména ve Věžkách, kde je oproti Roštínu a Troubkám-Zdislavicím zvýšená průměrná intenzita bytové výstavby.

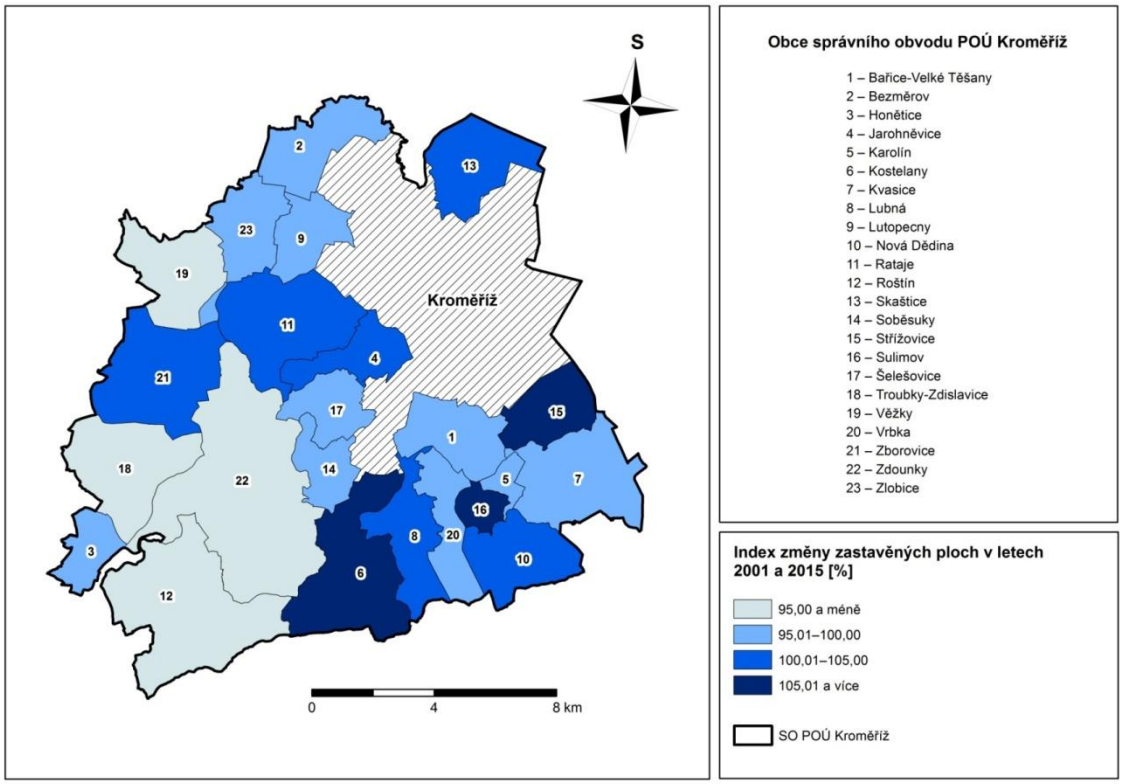

Obr. 11: Kartogram indexu změny zastavěných plochy SO POÚ Kroměříž v letech 2001 a 2015
Zdroj: Příloha 10, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

Syntetický ukazatel vzdělanosti

Pokud použijeme metodiku syntetického ukazatele vzdělanosti k výpočtu vzdělanosti pro celou Českou republiku, tak dospějeme k závěru, že všechny obce kromě Jarohněvic se nachází pod celorepublikovým průměrem. Nejvyšší vzdělaností disponují obce Jarohněvice (2,41), Rataje (2,34) a Skaštice (2,29). Honětice (1,87), Sulimov (1,99) a Karolín (2,02) jsou obce s nejnižší vzdělaností (viz příloha 11). V Jarohněvicích, Ratajích a Skašticích ovlivňují syntetický ukazatel vzdělanosti zejména bytová výstavba a imigrace nových rezidentů. Úroveň vzdělanosti v Honěticích a Sulimově je determinována migrací a časovou dostupností. Co se týče Honětic, tak zde se opět dostává do popředí imigrace romského obyvatelstva. Sulimov je imigračně neatraktivní obcí, což se odráží i na ukazateli vzdělanosti. Obec Karolín považujeme za silnou místní komunitu s vysokým podílem rodáků, který udržuje danou hodnotu na nízké úrovni. Syntetický ukazatel vzdělanosti je v dalších obcích do jisté míry ovlivněn intenzitou dopravního spojení a zastoupením ekonomicky aktivního obyvatelstva v terciéru a kvartéru (viz obr. 7, 9 a 12).

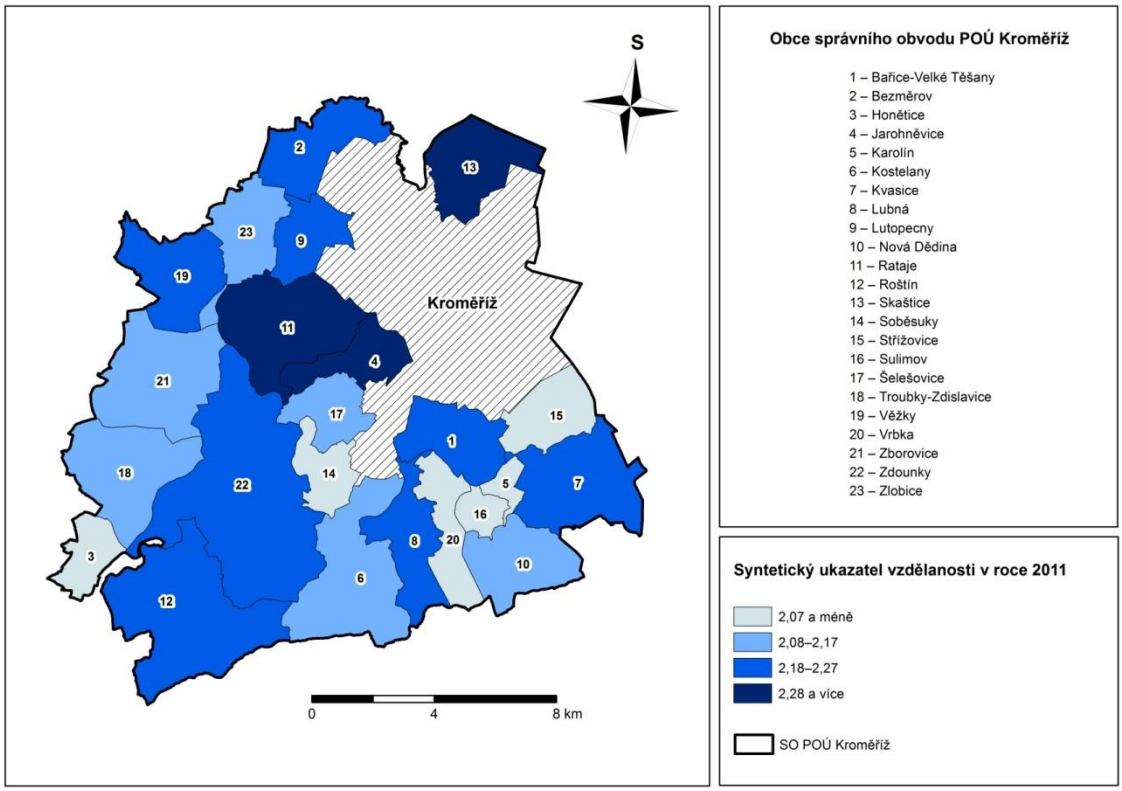

Obr. 12: Kartogram syntetického ukazatele vzdělanosti v roce 2011
Zdroj: Příloha 11, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

6.2 Rezidenční suburbanizace

6.2.1 Standardizace a rezidenční suburbanizace

Po vypočítání a analyzování všech jedenácti kritérií jsme dílčí ukazatele podrobili standardizací směrodatnou odchylkou a průměrem. Výsledné standardizované hodnoty jsme pro jednotlivé obce sečetly (viz příloha 13). Tyto hodnoty byly následně seřazeny sestupně a pomocí kvartilové metody rozděleny do čtyř kategorií: „silně suburbanizované obce“, „středně suburbanizované obce“, „slabě suburbanizované obce“ a „nepatrně suburbanizované obce“ (viz příloha 14).

Nejvíce suburbanizované obce jsou situované v nejbližším okruhu města Kroměříž. Nejvyšší míra rezidenční suburbanizace je koncentrována v severní, severozápadní a západní části od Kroměříže. Nejnižší míru rezidenční suburbanizace pozorujeme v nejvýchodnější, nejjihovýchodnější a v nejjižnější části SO POÚ Kroměříž (viz obr. 13). Pokud se podíváme na nejvyšší hodnoty, tak zde jednoznačně dominují Jarohněvice (13,07), následují Rataje (8,49) a přibližně třetinovou hodnotu Jarohněvic vykazují třetí Zlobice (4,22). Nejnižší hodnoty míry rezidenční suburbanizace zprostředkovávají obce Sulimov (-8,11), Toubky-Zdislavice (-7,39) a

Nová Dědina (-5,63) (viz příloha 14). Do budoucna lze předpokládat rozvoj rezidenční suburbanizace zejména v severní, severozápadní a západní části SO POÚ Kroměříž, a to z důvodů jednak vysoké míry samotné rezidenční suburbanizace, ale také z důvodu lokalizace kvalitní dopravní infrastruktury.

Výsledný kartogram rezidenční suburbanizace rovněž zobrazuje sídelní typologizaci jednotlivých obcí. Obce, jež spadají do kategorie „silně suburbanizované“ a „středně suburbanizované“ řadíme mezi suburbia. Tzv. „slabě suburbanizované obce“ stojí na pomezí mezi suburbii a obcemi venkovského typu. Poslední kategorie „nepatrně suburbanizované obce“ se vyznačuje rurálním sídelním charakterem.

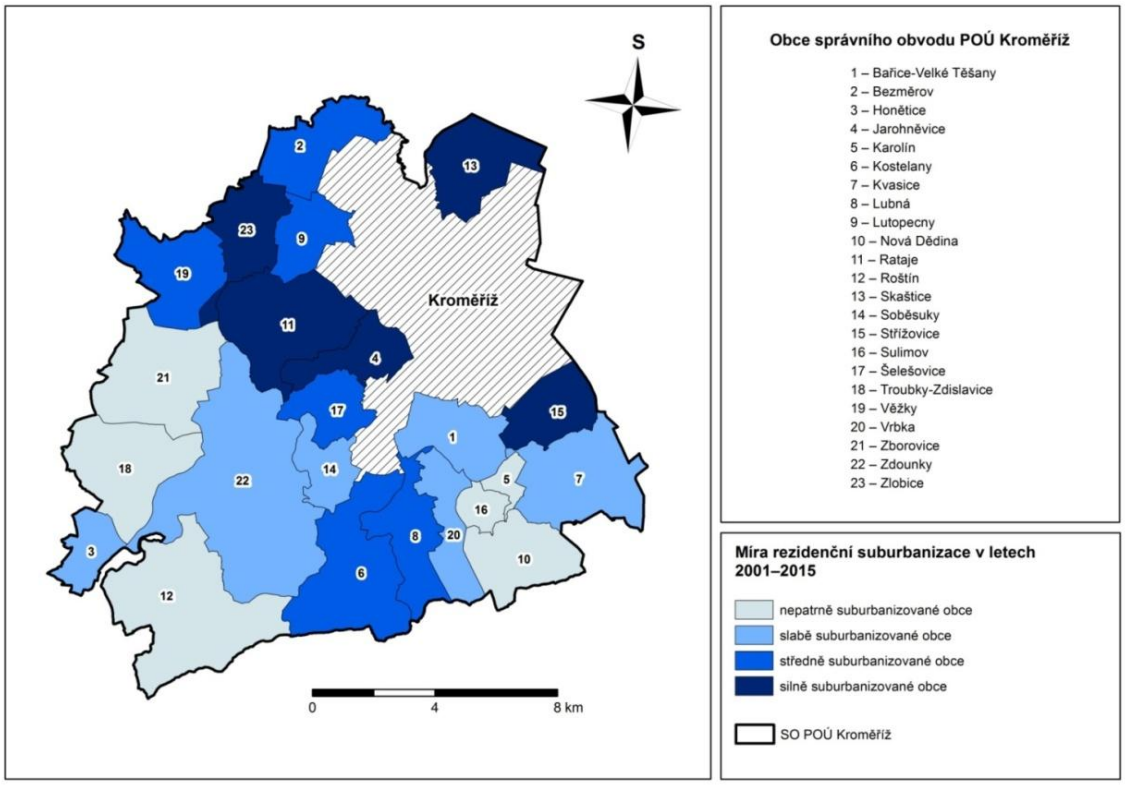

Obr. 13: Kartogram míry rezidenční suburbanizace v SO POÚ Kroměříž v období 2001–2015
Zdroj: Příloha 14, © ArcČR (2013), vlastní zpracování v programu ArcGIS 10.3

6.2.2 Závislost a vypovídající hodnota ukazatelů

Pro představu, jak spolu jednotlivé ukazatele souvisejí, byla vygenerována korelační matice standardizovaných dat za pomocí Pearsonova koeficientu. Korelační rozpětí se pohybuje od -1 do 1, přičemž bereme v potaz pouze hodnoty v intervalu od 0 do 1, jelikož byly aplikovány hodnoty ze standardizovaných dat, které mají přímou závislost. Hodnoty větší než 0,3 značí dostatečnou závislost. Záporná čísla vyjadřují, že se dané hodnoty vymykají a nejsou suburbanizačního charakteru.

Dostatečnou závislost souhrnných standardizovaných hodnot vykazují ukazatele: průměrná roční hrubá míra migračního salda, průměrná roční hrubá míra porodnosti, průměrná roční hrubá míra bytové výstavby, vzdálenost obce od města Kroměříž, časová dostupnost z obce do města Kroměříž, intenzita dopravního spojení mezi obcí a městem Kroměříž a index vzdělanosti. Nejvyšší korelační závislost mají ukazatele: vzdálenost obce od Kroměříže s časovou dostupností z obce do Kroměříže, kde koeficient nabýval hodnoty téměř 0,9. Zvýšené závislosti Pearsonova korelačního koeficientu vykazovaly také dvojice ukazatelů týkající se časové dostupnosti s intenzitou dopravního spojení (0,62) a ukazatelé vztahující se k věkové struktuře a zastoupení rodáků (0,57) (viz příloha 15). Ukazatele dopravního charakteru jsou na sobě přirozeně závislé. V případě věkové struktury se zastoupením rodáků spolu úzce koresponduje proces stárnutí a snižování podílu rodáků. Na hranici dostatečné závislosti se nacházejí kritéria migračního salda a bytové výstavby. Tuto závislost do jisté míry ovlivňují například Honětice, které díky imigraci romského obyvatelstva zprostředkovávají extrémní hodnoty, které nemají s rezidenční suburbanizací zásadní spojitost.

6.2.3 Vývoj počtu obyvatel města Kroměříž a jeho zázemí

Město Kroměříž mělo nejvyšší počet obyvatel v prvním roce sledovaného období (29 228). V letech 2001–2005 došlo k poklesu o 204 obyvatel. Během následujících let (2006–2009) probíhal kolísavý vývoj, přičemž absolutní stav obyvatel zůstal prakticky neměnný (viz obr. 14). Výrazný nárůst byl zaznamenán v roce 2010, kdy vzrostla hodnota počtu obyvatel během jednoho roku o 164. Navazující tři roky (2011–2013) jsou typické výrazným úbytkem obyvatel. Celkem se jednalo o pokles o 270 obyvatel a současně mluvíme o nejnižším početním stavu obyvatel města Kroměříž (28 921). V posledních dvou letech nastal přírůstek populace města Kroměříž na hodnotu 29 066 (viz příloha 16).

V rámci zázemí města Kroměříž, jež reprezentují obce SO POÚ Kroměříž spadající podle typologizace mezi suburbia, je první rok v sledovaném období chápan jako rok s nejnižším počtem obyvatel (5 140). V období vymezující roky 2001 a 2004 nastal pozvolný populační nárůst o 62 obyvatel na hodnotu 5 202. V období 2005–2011 došlo k výraznému navýšení obyvatelstva (viz obr. 15). Celkem se počet obyvatel v zázemí města Kroměříž navýšil o 346 obyvatel. Během let 2012 a 2013 nastal útlum růstu počtu obyvatel, kdy v roce 2013 přibylo pouze 12 osob. Ovšem poslední dva sledované roky mají stagnující trend, neboť se hodnota populace prakticky ustálila na konečném počtu 5 662 (viz příloha 16).

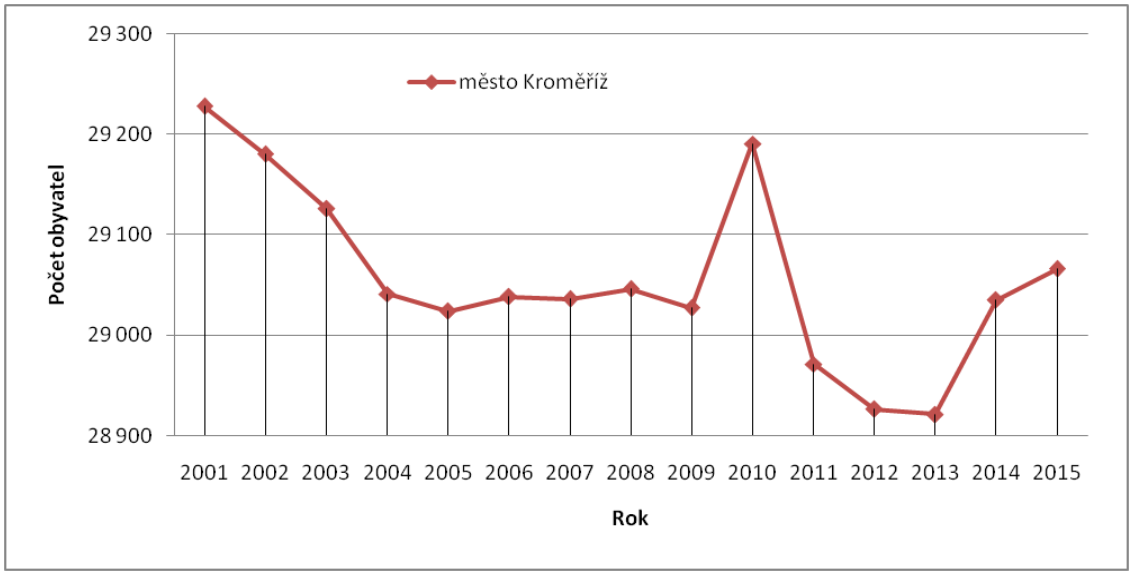

Obr. 14: Vývoj počtu obyvatel v městě Kroměříž k 31. 12. v letech 2001–2015
Zdroj: Příloha 16, vlastní zpracování v MS Excel 2007

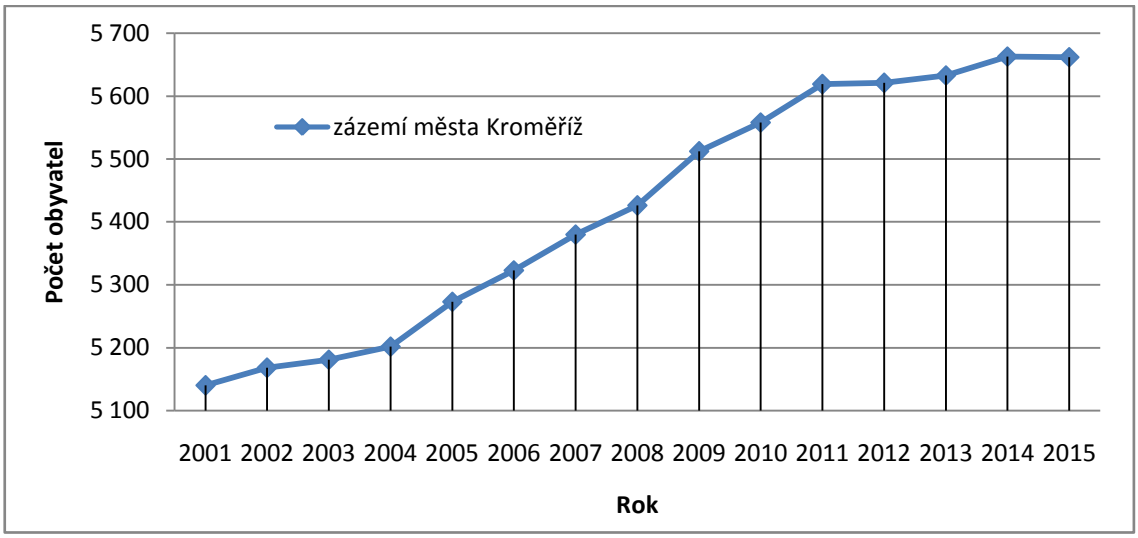

Obr. 15: Vývoj počtu obyvatel v zázemí města Kroměříž SO POÚ k 31. 12. v letech 2001–2015
Zdroj: Příloha 16, vlastní zpracování v MS Excel 2007

7 Diskuze

Suburbanizační proces je na našem území zpravidla vnímám jako nový jev, který zásadně ovlivnil největší města v České republice. Jelikož má Kroměříž přibližně 30 000 obyvatel, tak bylo rozhodnuto sledovat tento proces s časovým opožděním od roku 2001 do roku 2015. Počátek sledovaného období byl také stanoven z důvodu možnosti porovnání dat během posledních cenzů. Druhým rozhodnutím bylo vhodné vymezení sledovaného území. V mnoha případových studiích největších českých měst bylo zájmové území chápáno jako celý kraj nebo správní obvod obce s rozšířenou působností. Město Kroměříž ovšem disponuje populační hodnotou několikanásobně menší, tudíž bylo zredukované i zájmové území v podobě správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem.

V případě Kroměříže by bylo možná nejvhodnější analyzovat suburbanizační proces z morfologického hlediska mezi kompaktním jádrem Kroměříže a zbylými základními sídelními jednotkami v rámci administrativního celku města, neboť tato sídla jsou v bezprostředním kontaktu s kompaktním jádrem. Kvůli nedostupnosti dat za tyto sídelní jednotky bylo zvoleno administrativní vymezení na město a obce v souvislosti s SO POÚ Kroměříž.

Výchozím záměrem této práce byl sběr a třídění statistických dat převážně z Českého statistického úřadu. V metodikách, například od *Haláse, Roubínka a Kladiva (2012)* a *Buriana, Mišijovského a Kladiva (2011)* zaměřujících se na proces suburbanizace, je jedno ze zvolených kritérií dojížďka do zaměstnání, která se zjišťuje v rámci Sčítání lidu, domů a bytů. V rámci těchto případů se pracuje s daty z let 2001 a 2011. Jelikož jsou data pro dojížďku do zaměstnání ze SLDB 2011 do značné míry nekompletní, tak bylo rozhodnuto toto kritérium nezahrnovat do analýzy rezidenční suburbanizace.

Dojížďka do zaměstnaní za rok 2011 není jediným kritériem, které vykazuje míru zkreslení. Za pomocí korelační matice standardizovaných dat Pearsonova koeficientu jsme ověřovali závislost jednotlivých ukazatelů a bylo zjištěno, že závislost je do značné míry proměnlivá.

Při studiu odborné literatury k teoretické části bakalářské práce byly čerpány některé poznatky z certifikované metodiky od *Ouředníčka a kol. (2014): Metodika sledování rozsahu rezidenční suburbanizace v České republice* doplněné o aktualizovanou metodiku od *Špačkové, Ouředníčka a Nováka (2014): Zóny rezidenční suburbanizace 2013*. Podmínky k vymezení jádrového města byly prakticky aplikovány i v naší analýze, neboť počet obyvatel města Kroměříže splňoval limit 10 000. Dále si daná metodika stanovila dvě kritéria: intenzitu bytové výstavby a intenzitu přistěhování z jádrového města. Po stránce bytové výstavby se datové

podklady shodují, avšak data imigrace do obce právě z jádrového města nejsou volně dostupné, což znemožňuje využití certifikované metodiky v rámci bakalářské práce.

Pokud pomineme nutnost pracovat s daty konkrétní migrace ze spádového města do sledované obce, tak je možné obě metodiky, jak certifikovanou, tak i stanovenou v bakalářské práci, s jistou tolerancí porovnat a identifikovat suburbanizační trendy. Výsledné mapy sledování rozsahu rezidenční suburbanizace v České republice zahrnují i zázemí města Kroměříže jak pro rok 2010, tak i aktualizovanější mapu k roku 2013[16]. Časový interval se tudíž shoduje s námi vymezeným obdobím.

Aktualizovaná certifikovaná metodika definuje celkem 3 respektive 4 zóny suburbanizovaných obcí. Obce v zóně 3 jsou definovány jako obce, jejichž rezidenční suburbanizace není zdaleka tak intenzivní. V zóně 4 jsou zahrnuty obce, které během předchozích analýz spadaly do zón 1–3 a v souvislosti s aktualizovanou metodikou nesplňují stanovená kritéria. Tato metodika vymezuje celkem čtyři obce v zóně 3 a jednu obec vykazující atributy zóny 4 ve vztahu s městem Kroměříž.

Srovnáme-li tedy certifikovanou metodiku s metodikou bakalářské práce, tak zjistíme, že obce ze zóny 3 se shodují s obcemi, které spadají mezi námi vymezená suburbia, přičemž obec ze zóny 4 se v bakalářské práci nachází na pomezí mezi suburbanizovanou obcí a obcí venkovského typu. Závěrem lze konstatovat, že obě metodiky přinášejí podobné výsledky. Na druhou stranu by bylo zajímavé obohatit certifikovanou metodiku o vysoce korelující kritéria, která by mohla zpřesnit a blíže určit suburbánní lokality v zázemí SO POÚ Kroměříž.

[16] Mapa rezidenční suburbanizace v ČR pro rok 2013 viz *Špačková, Ouředníček a Novák (2016): Zóny rezidenční suburbanizace – specializovaná mapa*

8 Závěr

Rezidenční suburbanizace je dynamicky se měnící urbanizační fáze proměnlivá v prostoru a čase. Nelze ji sledovat jako samostatný proces, který spojujeme primárně s migrací lidí a jejich aktivit z jádrového města do jeho zázemí. Musíme brát v úvahu, že rezidenční suburbanizace je doplňována i dalšími migračními pohyby obyvatelstva. Dochází k zesilování úlohy tangenciálních pohybů obyvatel z jednotlivých suburbií či procesů reurbanizace.

Pro podrobnější analýzu rezidenční suburbanizace na Kroměřížsku byl zvolen koncept administrativního vymezení v rámci SO POÚ Kroměříž. Tento základní způsob vymezení pracuje s administrativními hranicemi obcí a měst, tudíž daný administrativní celek může zahrnovat více katastrálních území.

Hlavním úkolem této práce byla charakteristika suburbanizačního procesu v obcích spadajících do SO POÚ Kroměříž. Identifikace rezidenční suburbanizace proběhla za pomocí multikriteriální analýzy agregovaných dat. Během této analýzy dat byly zjištěny hodnoty výrazně se odchylující od ostatních hodnot. Ve většině případů se jednalo o cílený přesun skupin obyvatel, který nedoprovázely znaky rezidenční suburbanizace. Za pomocí Pearsonova korelačního koeficientu byla ověřena závislost a vypovídající hodnota jednotlivých kritérii. Z korelační matice nám vyplynulo, že jednotlivá kritéria vykazují velice proměnlivou závislost. Některé ukazatele spolu do jisté míry souvisí, avšak v mnoha případech byla zjištěna mizivá spojitost. Tyto výsledky nám naznačují, že rezidenční suburbanizace v SO POÚ Kroměříž je ve své počáteční fázi. Výsledky determinuje variabilita dat i rozsah sledovaného území.

I přes vzniklé nepřesnosti byla dokončena výsledná analýza rezidenční suburbanizace. Blíže byly identifikovány jednotlivé lokality a provedena jejich typologie. Z výsledného kartogramu rezidenční suburbanizace můžeme říci, že nejvyšší míra rezidenční suburbanizace se orientuje převážně v obcích v těsné blízkosti města Kroměříž. I přes tento fakt jsme dospěli k závěru, ze větší část obcí zahrnutých do analýzy vykazuje spíše rurální charakteristiku sídel. Toto tvrzení potvrzují i standardizované hodnoty rezidenční suburbanizace jednotlivých obcí, které ve větší míře nabývaly záporných hodnot. Nejvyšší počet suburbanizovaných obcí je koncentrovaný v severní, severozápadní a západní části SO POÚ Kroměříž, které ztotožňujeme s charakteristikou suburbií.

Práce by do budoucna mohla být rozšířena o studium problematiky sídelní identity metodou dotazníkového šetření, které by bylo zaměřeno na vnímání rezidenční suburbanizace z pohledu starostů, starousedlíků a novousedlíků. Důležitým krokem by měla být modifikace nynější metodiky. Potenciálními možnostmi obohacení bakalářské práce by mohly být jednak

průzkumy jednotlivých nástrojů ovlivňujících suburbanizaci, ale i konkrétní případové studie nejvíce suburbanizovaných lokalit. Co se týče zhodnocení procesu rezidenční suburbanizace v rámci širšího prostorového kontextu, tak by bylo zajímavé se zaměřit na celou aglomeraci Kroměříž – Hulín – Holešov.

9 Summary

The bachelor thesis describes an analysis of the residential suburbanization process in municipalities falling under Kroměřížsko region. For a better detailed analysis of residential suburbanization, the concept of administrative delimitation within SO POÚ Kroměříž was used. This basic concept of delimiting works with administrative borders of the municipalities and cities, so each administrative unit can contain more cadastral units.

The main objective of this bachelor thesis is the characteristic of the suburbanization process in municipalities within SO POÚ Kroměříž. The identification of the residential suburbanization was carried out using a multicriterial analysis of aggregated data. Some rather deviating figures were discovered during the process of this analysis. These values were mostly caused by the intentional migration of groups of people, and thus were not related to residential suburbanization. For correlation verification, each criterion utilized Pearson's correlation coefficient and thus most of the criterion show variable correlation. These results express that the residential suburbanization in SO POÚ Kroměříž is in its initial phase. Results were also determined by variability in the data and by the extent of the monitored area.

As far as a typology of municipalities in SO POÚ Kroměříž is concerned, most municipalities are connected with a rural characteristic of settlement. The most suburbanized municipalities are located in close proximity to Kroměříž, especially in the northern, north-western and western parts of SO POÚ Kroměříž. These municipalities are defined as to having the characteristics of suburbs. In this part of the region, we also predict the further development of this residential suburbanization. This is due to the presence of a dense network of quality traffic infrastructures.

Seznam použité literatury a zdrojů

Literární zdroje

BURIAN, J., MIŘIJOVSKÝ, J., MACKOVÁ, M. (2011): *Suburbanizace Olomouce – hodnocení pomocí analýzy statistických dat.* Urbanismus a územní rozvoj. 14 (5): 581–601.

DASKALOVA, D., SLAEV, A. D. (2015): *Diversity in the suburbs: Socio-spatial segregation mix in post-socialist Sofia.* Habitat International. 50: 42–50.

GALČANOVÁ, L., VACKOVÁ, B. (2008): *Rezidenční suburbanizace v postkomunistické České republice, její kořeny, tradice a současnost: případová studie brněnských suburbií.* IVRIS Papers. 8 (2): 23 s.

HALÁS, M., ROUBÍNEK, P., KLADIVO, P. (2012): *Urbánní a suburbánní prostor Olomouce: Teoretické přístupy, vymezení, typologie*. Geografický časopis. 64 (4): 289–310.

HNILIČKA, P. (2005): *Sídelní kaše*: *otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. Brno, Era.

HRUŠKA, V. (2014): *Proměny přístupů ke konceptualizaci venkovského prostoru v rurálních studiích*. Sociologický časopis. 50 (4): 581–601.

CHUMAN, T., ROMPORTL, D. (2008): Suburbanizace a přírodní prostředí. In: Ouředníček, M., Temelová, J, et al.: *Suburbanizace.cz* (s. 20–26). Praha, Přírodovědecká fakulta UK v Praze.

KOPP, J., NOVOTNÁ, M., MATUŠKOVÁ, A. (2013): Rezidenční suburbanizace v plzeňském městském regionu v krajinně-ekologickém kontextu. In: Ouředníček, M., Špačková, P., Novák, J. [eds.]: *Sub urbs: krajina, sídla a lidé* (s. 150–174). Praha, Academia.

KREJČÍ, T., PTÁČEK P. (2007): *Vzdělanostní struktura v Karpatském regionu*. Geographia Cassoviensis. 1: 95–101.

KUBEŠ, J. (2015): *Analysis of regualation of residential suburbanisation in hinterland of post-socialist 'one hundred thousands' city of České Budějovice*. Bulletin of Geography. 27: 217–233.

NEWMAN, P., KENWORTHY J. R. (1989): *Cities and automobile dependence: a sourcebook*. Brookfield, Gower Technical.

NOVÁK, J. (2008): Suburbanizace a doprava. In: Ouředníček, M., Temelová, J., et al.: *Suburbanizace.cz* (s. 56–60). Praha, Přírodovědecká fakulta UK v Praze.

OUŘEDNÍČEK, M. (2002): Suburbanizace v kontextu urbanizačního procesu. In: Sýkora, L. [ed.]: *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky* (s. 39–54). Praha, Ústav pro ekopolitiku.

OUŘEDNÍČEK, M. (2003): *Suburbanizace Prahy*. Sociologický časopis. 39 (2): 235–253.

OUŘEDNÍČEK, M. (2007): *Differential suburban development in Prague urban region.* Geografiska Annaler: Human Geography. 2: 111–125.

OUŘEDNÍČEK, M. (2008): Suburbanizace a vývoj měst. In: Ouředníček, M., Temelová, J., et al.: *Suburbanizace.cz* (s. 10–17). Praha, Přírodovědecká fakulta UK v Praze.

OUŘEDNÍČEK, M., TEMELOVÁ, J, et al. (2008): *Suburbanizace.cz*. Praha, Přírodovědecká fakulta UK v Praze.

PERLÍN, R. (2002): Nízkopodlažní výstavba v územních plánech obcí v zázemí Prahy. In: Sýkora, L. [ed.]: *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky* (s. 141–155). Praha, Ústav pro ekopolitiku.

PTÁČEK, P., SZCZYRBA, Z. (2007): *Current suburbanisation trends in the Czech republic and spatial transformation of retail.* Revija za geografijo. 1 (2): 55–65.

PULDOVÁ, P., NOVÁK, J. (2008): Suburbanizace a sociální prostředí. In: Ouředníček, M., Temelová, J., et al.: *Suburbanizace.cz* (s. 10–17). Praha, Přírodovědecká fakulta UK v Praze.

PULDOVÁ, P., JÍCHOVÁ J. (2011): *Důsledky procesu suburbanizace pro sociální a demografickou strukturu obyvatel suburbií.* Geografické rozhledy. 20 (3): 24–25.

SÝKORA, L. (2002): Suburbanizace a její důsledky: Výzva pro jeho výzkum, usměrňování rozvoje území a společenskou angažovanost. In: Sýkora, L. [ed.]: *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky* (s. 9–19). Praha, Ústav pro ekopolitiku.

SÝKORA, L. (2003): *Suburbanizace s její společenské důsledky*. Sociologický časopis. 39 (2): 217–233.

TEMELOVÁ, J. (2008): Suburbanizace a fyzické prostředí. In: Ouředníček, M., Temelová, J, et al.: *Suburbanizace.cz* (s. 30–36). Praha, Přírodovědecká fakulta UK v Praze.

TOUŠEK, V., KUNC, J. et al. (2008): *Ekonomická a sociální geografie.* Plzeň, Aleš Čeněk.

Internetové zdroje

BAŠE, M., CÍLEK, V. (2006): *Krajiny domova v době rozpadu města a přeměny venkova* [online]. Veřejná správa [cit. 11.04.2017]. Dostupné z: <https://is.vsfs.cz/el/6410/leto2010/B_RRV_2/suburbanizace_text.pdf>

ČSÚ (2003): *SLDB 2001 – Metodické vysvětlivky* [online]. Český statistický úřad [cit. 07.02.2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13-6116-03--metodicke_vysvetlivky>

ČSÚ (2009): *Index stáří* [online]. Český statistický úřad [cit. 16.01.2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/030703104>

ČSÚ (2011): Místo narození – rodáci [online]. Český statistický úřad [cit. 16.01.2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/25385875/19524095+2400013a07.pdf/c0cdebcc-1cc5-4455-b8f7-9a229773b450?version=1.0>

ČSÚ (2015a): Stavebnictví – metodika [online]. Český statistický úřad [cit. 16.01.2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/stavebnictvi_metodika>

ČSÚ (2015b): *SLDB 2011 – Metodické vysvětlivky* [online]. Český statistický úřad [cit. 07.02.2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/metodika-sldb-2011>

HOLČÍK, J., KOMENDA, M. (eds.), et al.(2015): *Matematická biologie: e-learningová učebnice* [online]. Brno: Institut biostatiky a analýz MU Brno [cit. 16.01.2017] Dostupné z: <portal.matematickabiologie.cz/index.php?pg=analyza-a-hodnoceni-biologickych-dat--vicerozmerne-metody-pro-analyzu-dat--vicerozmerna-rozdeleni-pravdepodobnosti--transformace-dat--standardizace-dat>

MELOUN, M., MILITKÝ, J. (2004): *Přednosti analýzy shluků ve vícerozměrné statistické analýze*. In: Sborník přednášek z konference Zajištění kvality analytických výsledků, Medlov 22.– 24. 3. 2004. [online]. Pardubice: Univerzita Pardubice [cit. 16.01.2017] Dostupné z: <https://meloun.upce.cz/docs/publication/152.pdf>

OUŘEDNÍČEK, M., NOVÁK, J., ŠIMON, M. (2013): *Současné změny migrační bilance nejmenších českých obcí* [online]. Praha: Přírodovědecká fakulta UK v Praze [cit. 11.04.2017] Dostupné z: <http://urrlab.cz/sites/default/files/ourednicek_m._novak_j._simon_m._2013_soucasne_zmeny_migracni_bilance_nejmensich_ceskych_obci.pdf>

OUŘEDNÍČEK, M., ŠPAČKOVÁ P. (eds.), et al. (2013): *Populační vývoj v zázemí českých měst jako důsledek procesu suburbanizace: Analytické texty k souboru specializovaných map* [online]. Praha: Přírodovědecká fakulta UK v Praze [cit. 16.01.2017] Dostupné z: <http://www.atlasobyvatelstva.cz/sites/default/files/_UPLOAD/tacr/Analyticke_texty_TACR_2013.pdf>

OUŘEDNÍČEK, M., ŠPAČKOVÁ, P., NOVÁK, J. (2014): *Metodika sledování rozsahu rezidenční suburbanizace v České republice* [online]. Praha: Přírodovědecká fakulta UK v Praze [cit. 16.01.2017] Dostupné z: <http://suburbanizace.cz/odborne.htm>

Seznam.cz (2017): *Mapy.cz* [online]. Seznam.cz [cit. 16.01.2017] Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.3743379&y=49.2953964&z=13>

ŠPAČKOVÁ, P., OUŘEDNÍČEK, M., NOVÁK, J. (2016): *Zóny rezidenční suburbanizace 2013* [online]. Praha: Přírodovědecká fakulta UK v Praze [cit. 11.04.2017] Dostupné z: <http://www.atlasobyvatelstva.cz/sites/default/files/spackova_ourednicek_novak_zony_rezidencni_suburbanizace_2013.pdf>

ŠPAČKOVÁ, P., OUŘEDNÍČEK, M., NOVÁK, J. (2016): *Zóny rezidenční suburbanizace 2013 – specializovaná mapa* [online]. Praha: Přírodovědecká fakulta UK v Praze [cit. 11.04.2017] Dostupné z: <http://www.atlasobyvatelstva.cz/sites/default/files/suburbanizace_jpeg_nr.jpg>

TEMELOVÁ, J., NOVÁK, J., et al. (2013): *Metodika odhadu důsledků nové bytové výstavby pro demografický vývoj a místní sociální infrastrukturu v suburbánních obcích* [online]. Praha: Přírodovědecká fakulta UK v Praze [cit. 16.01.2017]. Dostupné z: <http://suburbanizace.cz/odborne.htm>

VYMĚTAL, P., ŽĎÁREK, V. (2009): *Základy makroekonomické analýzy* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu v Praze [cit. 16.01.2017]. Dostupné z: <www.vsem.cz/data/data/sis-texty/studijni-opory-bc/so_km_zma.pdf>

Zlínský kraj (2016): *Zpráva o stavu romských menšin v kraji za rok 2015* [online]. Zlínský kraj [cit. 11.04.2017]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/docs/clanky/dokumenty/5399/zprava-o-stavu-romske-mensiny-ve-zk-za-rok-2015-projednana-14-3-16.pdf>

Ostatní zdroje

Zákon č. 128/2000 Sb.

Zdroje dat

© ArcČR, ARCDATA PRAHA, ČSÚ, Zeměměřický úřad (2013): *Digitální geografická databáze 1 : 500 000 – ArcČR 500 verze 3. 1. 2013* [online]. ARCDATA PRAHA, Český statistický úřad, Zeměměřický úřad [cit. 17.08.2016]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/el/1431/jaro2014/Z0262/um/46854975/ArcCR_500-3.1-Popis-dat.pdf>

ČSÚ (2005): *Sčítání lidu, domů a bytů 2001 – ekonomicky aktivní podle odvětví* [online]. Český statistický úřad [cit. 17.08.2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/staticke/sldb/sldb2001.nsf/okresy/cz0721>

ČSÚ (2008): *Statistický lexikon obcí ČR 2008 podle správního rozdělení k 1. 1. 2008 a výsledků SLDB k 1. 3. 2011* [CD-ROM]. Praha: Český statistický úřad.

ČSÚ (2013a): *Sčítání lidu domů a bytů 2011 – odvětví ekonomické činnosti* [online]. Český statistický úřad [cit. 17.08.2016]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>

ČSÚ (2013b): *Sčítání lidu domů a bytů 2011 – nejvyšší dosažené vzdělání* [online]. Český statistický úřad [cit. 17.08.2016]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=1&pvokc=43&uroven=70&w=>

ČSÚ (2013c): *Sčítání lidu domů a bytů 2011 – pramenné dílo* [CD-ROM]. Praha: Český statistický úřad.

ČSÚ (2015c): *Bytová výstavba, stavební povolení a stavební zakázky – dokončené byty v obcích*[online].Český statistický úřad [cit. 13.08.2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/bvz_cr>

ČSÚ (2016a): *Databáze demografických údajů za obce ČR – okres Kroměříž* [online]. Český statistický úřad [cit. 13.08.2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

ČSÚ (2016b): *Veřejná databáze – živě narození* [online]. Český statistický úřad [cit. 13.08.2016]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

ČSÚ (2016c): *Veřejná databáze – stav obyvatel* [online]. Český statistický úřad [cit. 17.08.2016]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

ČSÚ (2016d): *Veřejná databáze – území, sídelní struktura* [online]. Český statistický úřad [cit. 21.08.2016]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=1&pvokc=43&uroven=70&w=>

IDOS (2016a): *Autobusy – spojení* [online]. Integrovaný dopravní systém [cit. 15.08.2016]. Dostupné z: <http://jizdnirady.idnes.cz/autobusy/spojeni/>

IDOS (2016b): *Vlaky – spojení* [online]. Integrovaný dopravní systém [cit. 15.08.2016]. Dostupné z: <http://jizdnirady.idnes.cz/vlaky/spojeni//>

Seznam rovnic

(1): Modifikace migračního salda 29
(2): Modifikace přirozeného přírůstku 29
(3): Modifikace intenzity bytové výstavby 29
(4): Vzdálenost od spádového města 30
(5): Časová dostupnost 30
(6): Intenzita dopravního spojení 30
(7): Modifikace indexu stáří 31
(8): Modifikace zastoupení EAO v terciéru a kvartéru 31
(9): Modifikace zastoupení rodáků 32
(10): Index změny zastavěných ploch 32
(11): Syntetický ukazatel vzdělanosti 32
(12): Standardizace výběrovým průměrem a směrodatnou odchylkou (z-skóre) 33

Seznam tabulek

Tab. 1: Matice zdrojových a cílových oblastí migrace v rámci suburbanizace a dalších procesů 14
Tab. 2: Rozloha, počet obyvatel a hustota zalidnění v SO POÚ Kroměříž k 31. 12. 2015 35

Seznam obrázků

Obr. 1: SO POÚ Kroměříž v rámci SO ORP Kroměříž, Zlínského kraje a sousedících SO POÚ 34
Obr. 2: Kartogram průměrné roční hrubé míry migračního salda v SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015 37
Obr. 3: Kartogram průměrné roční hrubé míry porodnosti v SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015 38
Obr. 4: Kartogram průměrné roční hrubé míry bytové výstavby během v SO POÚ Kroměříž období 2001–2015 39
Obr. 5: Kartodiagram průměrné vzdálenosti od města Kroměříž v SO POÚ Kroměříž v roce 2016 40
Obr. 6: Kartodiagram průměrné časové dostupnosti v SO POÚ Kroměříž v roce 2016 41
Obr. 7: Kartodiagram intenzity dopravního spojení v SO POÚ Kroměříž v roce 2016 42
Obr. 8: Kartogram změny indexu stáří v SO POÚ Kroměříž v letech 2001 a 2011 43
Obr. 9: Kartogram změny zastoupení EAO v terciéru a kvartéru v SO POÚ Kroměříž v letech 2001 a 2011 44
Obr. 10: Kartogram změny zastoupení rodáků v SO POÚ Kroměříž v letech 2001 a 2011 45
Obr. 11: Kartogram indexu změny zastavěných plochy SO POÚ Kroměříž v letech 2001 a 2015 46
Obr. 12: Kartogram syntetického ukazatele vzdělanosti v roce 2011 47
Obr. 13: Kartogram míry rezidenční suburbanizace v SO POÚ Kroměříž v období 2001–2015 . 48

Obr. 14: Vývoj počtu obyvatel v městě Kroměříž k 31. 12. v letech 2001–2015 50
Obr. 15: Vývoj počtu obyvatel ve zbylém území SO POÚ k 31. 12. v letech 2001–2015 .....
..... 50

Seznam zkratek

ArcČR500	digitální vektorová geografická databáze pro území České republiky v měřítku 1: 500 000
ArcGIS	*Aeronautical reconnaissance coverage Geographic Information System* – letecký průzkum pokrytí Země za pomocí geografických informačních systémů
Bi	bazický index
BV	bytová výstavba
ČDDKM	časová dostupnost do Kroměříže
ČSÚ	Český statistický úřad
CZ-NACE	*Czech republic-Nomenclature génerale des Activitiés économiques dans les Communautés Européennes* – Klasifikace ekonomických činností v České republice
DOKM	do Kroměříže
E	emigranti
EAO	ekonomicky aktivní obyvatelstvo
EUROSTAT	*The statistical office of the European Union* – Statistický úřad Evropské unie
HMMS	hrubá míra migračního salda
HMP	hrubá míra porodnosti
I	imigranti
IBV	intenzita bytové výstavby
IDOS	integrovaný dopravní systém
IDS	intenzita dopravního spojení
IDS_{PD}	intenzita dopravního spojení během pracovního dne
IDS_{V}	intenzita dopravního spojení během víkendu
Is	index stáří
Iv (IV)	index vzdělanosti
Izzp (IZZP)	index změny zastavěného území
MS	migrační saldo
MS Excel	Microsoft Excel
MS Word	Microsoft Word
Nž	živě narození
OECD	*Organisation for Economic Co-operation and Development* – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
p. b.	procentní body

PRHMBV	průměrná roční hrubá míra bytové výstavby
PRHMP	průměrná roční hrubá míra porodnosti
PRHMMS	průměrná roční hrubá míra migračního salda
RIS	rozdíl indexů stáří
RR	rozdíl rodáků
RTK	rozdíl EAO v teriéru + kvartéru
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SO POÚ	správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem
SS	střední stav obyvatelstva
SV^{-}	obyvatelstvo se středním vzděláním bez maturity
SV^{+}	obyvatelstvo se středním vzděláním s maturitou
VOKM	vzdálenost od Kroměříže
VV	obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním
ZKM	z Kroměříže
ZP	zastavěná plocha
ZV	obyvatelstvo bez vzdělání včetně základního vzdělání

Seznam příloh

Příloha 1: Intenzita migračního salda v obcích SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015

Příloha 2: Intenzita porodnosti v obcích SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015

Příloha 3: Intenzita bytové výstavby v obcích SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015

Příloha 4: Vzdálenost z vybrané obce SO POÚ Kroměříž do města Kroměříž v roce 2016

Příloha 5: Časová dostupnost z vybrané obce SO POÚ Kroměříž do města Kroměříž v roce 2016

Příloha 6: Intenzita dopravního spojení mezi vybranou zastávkou v obci SO POÚ Kroměříž a autobusovým nádražím v roce 2016

Příloha 7: Věková struktura v obcích SO POÚ Kroměříž na počátku (2001) a na konci sledovaného období (2015)

Příloha 8: Ekonomická stránka v obcích SO POÚ Kroměříž během posledních dvou cenzů (2001 a 2011)

Příloha 9: Zastoupení rodáků v obcích SO POÚ Kroměříž během posledních dvou cenzů (2001 a 2011)

Příloha 10: Zastavěná plocha v obcích SO POÚ Kroměříž na počátku (2001) a na konci sledovaného období (2015)

Příloha 11: Vzdělanostní struktura v obcích SO POÚ Kroměříž a v ČR během posledního cenzu (2011)

Příloha 12: Souhrnné hodnoty všech ukazatelů před standardizací směrodatnou odchylkou a průměrem

Příloha 13: Souhrnné standardizované hodnoty jednotlivých ukazatelů po standardizaci směrodatnou odchylkou a průměrem

Příloha 14: Rozdělení jednotlivých obcí a jejich standardizovaných hodnot kvartilovou metodou

Příloha 15: Korelační matice standardizovaných dat se standardizací za pomocí Pearsonova koeficientu

Příloha 16: Vývoj počtu obyvatel v SO POÚ Kroměříž k 31. 12. za roky 2001–2015

Příloha 17: Rezidenční zástavba v obci Jarohněvice I.

Příloha 18: Rezidenční zástavba v obci Jarohněvice II.

Příloha 19: Rezidenční zástavba v obci Kostelany I.

Příloha 20: Rezidenční zástavba v obci Kostelany II.

Příloha 21: Rezidenční zástavba v obci Rataje – místní část Rataje

Příloha 22: Rezidenční zástavba v obci Rataje – místní část Sobělice

Příloha 1: Intenzita migračního salda v obcích SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015

Rok/Období	Ukazatel	Obce s pověřeným obecním úřadem																						
		Bařice-Velké Těšany	Bezměrov	Honětice	Jarohněvice	Karolín	Kostelany	Kvasice	Lubná	Lutopecny	Nová Dědina	Rataje	Roštín	Skaštice	Soběsuky	Střížovice	Sulimov	Šelešovice	Troubky-Zdislavice	Věžky	Vrbka	Zborovice	Zdounky	Zlobice
2001	SS	474,5	564	69	230	215	506	2283	436	554,5	415	980,5	675	367	318,5	232	171,5	319,5	499	350	207	1622,5	2034	586,5
	MS	4	9	-2	-2	1	-12	11	-11	-4	4	23	2	5	7	8	-2	7	-1	5	6	24	-9	2
	HMMS	8,43	15,96	-28,99	-8,70	4,65	-23,72	4,82	-25,23	-7,21	9,64	23,46	2,96	13,62	21,98	34,48	-11,66	21,91	-2,00	14,29	28,99	14,79	-4,42	3,41
2002	SS	476,5	564,5	68,0	230,5	221,0	489,5	2 271,0	433,0	551,5	414,0	1 010,0	671,5	367,0	327,0	240,5	174,5	322,5	500,5	351,5	211,0	1 616,5	2 046,0	593,5
	MS	-8	-12	0	1	7	-17	9	4	-7	0	35	-6	-4	14	6	7	1	11	-1	-1	-18	17	6
	HMMS	-16,79	-21,26	0,00	4,34	31,67	-34,73	3,96	9,24	-12,69	0,00	34,65	-8,94	-10,90	42,81	24,95	40,11	3,10	21,98	-2,84	-4,74	-11,14	8,31	10,11
2003	SS	473,5	560,5	68,0	240,5	225,5	474,0	2 274,5	431,5	554,0	412,0	1 029,0	678,0	370,0	338,0	249,5	175,5	315,5	503,5	351,5	211,0	1 610,5	2 056,5	598,5
	MS	3	2	-1	21	1	-14	26	-7	10	0	-5	16	11	12	12	-5	-15	1	-1	-2	22	0	-2
	HMMS	6,34	3,57	-14,71	87,32	4,43	-29,54	11,43	-16,22	18,05	0,00	-4,86	23,60	29,73	35,50	48,10	-28,49	-47,54	1,99	-2,84	-9,48	13,66	0,00	-3,34
2004	SS	463,0	552,5	66,0	253,0	228,5	490,5	2 275,5	419,0	560,0	416,5	1 041,5	691,5	371,0	345,5	251,0	163,0	308,5	518,5	355,5	211,5	1 619,0	2 057,0	589,0
	MS	-10	-20	-2	7	7	43	20	-20	2	13	22	4	-5	4	-6	-14	2	24	6	6	5	-9	-9
	HMMS	-21,60	-36,20	-30,30	27,67	30,63	87,67	8,79	-47,73	3,57	31,21	21,12	5,78	-13,48	11,58	-23,90	-85,89	6,48	46,29	16,88	28,37	3,09	-4,38	-15,28
2005	SS	453,5	550,0	64,5	259,5	232,0	516,0	2 270,5	412,5	566,0	417,0	1 061,0	690,0	370,5	350,5	248,5	156,0	311,0	531,0	360,0	213,0	1 607,0	2 057,0	582,5
	MS	3	9	2	6	-2	-5	27	6	13	-8	16	-1	4	8	0	4	5	-3	6	1	-20	10	-5
	HMMS	6,62	16,36	31,01	23,12	-8,62	-9,69	11,89	14,55	22,97	-19,18	15,08	-1,45	10,80	22,82	0,00	25,64	16,08	-5,65	16,67	4,69	-12,45	4,86	-8,58
2006	SS	453,0	561,0	65,0	264,0	229,0	522,0	2 276,5	415,0	569,5	416,0	1 073,0	688,0	373,5	363,5	249,5	162,5	313,5	526,5	369,0	216,0	1 604,0	2 065,5	588,0
	MS	4	6	2	5	-6	8	25	2	-7	10	4	5	0	18	-1	6	-3	-5	16	7	16	16	11
	HMMS	8,83	10,70	30,77	18,94	-26,20	15,33	10,98	4,82	-12,29	24,04	3,73	7,27	0,00	49,52	-4,01	36,92	-9,57	-9,50	43,36	32,41	9,98	7,75	18,71
2007	SS	455,5	569,0	66,0	270,0	226,5	522,0	2 283,5	419,0	577,0	423,5	1 086,0	700,0	366,0	374,5	249,0	164,5	320,0	520,0	380,0	220,5	1 611,0	2 101,5	593,5
	MS	8	2	2	4	2	1	4	4	20	3	16	13	-15	3	-3	-4	12	-9	8	0	-6	45	3
	HMMS	17,56	3,51	30,30	14,81	8,83	1,92	1,75	9,55	34,66	7,08	14,73	18,57	-40,98	8,01	-12,05	-24,32	37,50	-17,31	21,05	0,00	-3,72	21,41	5,05
2008	SS	453,0	568,5	66,0	277,0	224,5	519,5	2 290,0	426,5	590,5	428,5	1 101,5	707,0	363,0	373,5	252,0	166,5	324,5	520,0	387,0	218,0	1 608,5	2 141,0	593,0
	MS	-6	-6	-2	4	-6	5	12	1	7	2	9	3	13	-8	4	5	-2	8	4	-6	6	20	3
	HMMS	-13,25	-10,55	-30,30	14,44	-26,73	9,62	5,24	2,34	11,85	4,67	8,17	4,24	35,81	-21,42	15,87	30,03	-6,16	15,38	10,34	-27,52	3,73	9,34	5,06
2009	SS	469,5	567,5	64,5	289,0	225,0	523,0	2 285,5	434,0	595,5	430,0	1 110,5	702,5	376,0	368,0	257,5	167,0	328,0	521,5	391,0	215,0	1 605,5	2 152,0	597,0
	MS	37	0	1	10	2	3	8	6	1	-5	6	-2	7	-7	3	-6	10	-4	2	3	-3	0	3
	HMMS	78,81	0,00	15,50	34,60	8,89	5,74	3,50	13,82	1,68	-11,63	5,40	-2,85	18,62	-19,02	11,65	-35,93	30,49	-7,67	5,12	13,95	-1,87	0,00	5,03
2010	SS	483,5	568,0	65,5	304,0	229,0	531,0	2 276,5	439,5	589,0	430,5	1 125,0	702,0	379,5	363,0	262,5	166,5	334,0	519,5	396,0	209,5	1 608,0	2 145,5	606,5
	MS	-12	-8	4	7	1	12	-1	1	-11	-4	13	3	-10	-3	3	5	2	-5	3	-12	0	-31	11
	HMMS	-24,82	-14,08	61,07	23,03	4,37	22,60	-0,44	2,28	-18,68	-9,29	11,56	4,27	-26,35	-8,26	11,43	30,03	5,99	-9,62	7,58	-57,28	0,00	-14,45	18,14
2011	SS	473,5	569,0	78,8	318,5	237,5	557,5	2 269,0	469,0	589,5	426,5	1 108,0	707,0	381,5	358,5	258,0	169,5	320,0	511,5	400,5	201,5	1 584,5	2 138,0	633,5
	MS	-8	7	23	9	6	13	3	2	13	0	-4	-2	-1	7	6	2	-4	9	-8	-4	0	-12	-9
	HMMS	-16,90	12,30	291,88	28,26	25,26	23,32	1,32	4,26	22,05	0,00	-3,61	-2,83	-2,62	19,53	23,26	11,80	-12,50	17,60	-19,98	-19,85	0,00	-5,61	-14,21
2012	SS	456,5	565,5	91,5	324,0	242,5	566,0	2 248,5	468,5	592,5	419,0	1 118,5	706,5	377,0	361,0	263,5	167,0	316,5	502,5	399,0	198,0	1 577,5	2 134,5	629,0
	MS	-19	-16	0	3	4	9	-27	-7	-1	-12	12	3	-5	-1	1	-3	1	-18	2	-1	1	6	-1
	HMMS	-41,62	-28,29	0,00	9,26	16,49	15,90	-12,01	-14,94	-1,69	-28,64	10,73	4,25	-13,26	-2,77	3,80	-17,96	3,16	-35,82	5,01	-5,05	0,63	2,81	-1,59
2013	SS	443,0	553,5	91,5	324,5	246,5	569,5	2 234,5	463,0	594,0	414,0	1 135,0	703,5	376,0	357,5	264,0	161,5	316,0	486,5	401,0	196,0	1 570,5	2 126,5	630,5
	MS	-7	-9	-3	0	4	1	7	-9	7	6	8	-1	3	-7	-2	-9	1	-3	0	1	-11	-29	10
	HMMS	-15,80	-16,26	-32,79	0,00	16,23	1,76	3,13	-19,44	11,78	14,49	7,05	-1,42	7,98	-19,58	-7,58	-55,73	3,16	-6,17	0,00	5,10	-7,00	-13,64	15,86
2014	SS	444,5	548,5	90,0	327,0	251,0	572,5	2 233,5	460,5	600,0	414,5	1 139,0	693,0	384,0	345,0	266,0	158,5	317,5	476,5	401,0	193,5	1 561,0	2 102,5	632,0
	MS	5	-5	4	-1	3	3	0	3	10	1	-7	-9	5	-16	3	0	6	-12	0	-1	-10	-26	-2
	HMMS	11,25	-9,12	44,44	-3,06	11,95	5,24	0,00	6,51	16,67	2,41	-6,15	-12,99	13,02	-46,38	11,28	0,00	18,90	-25,18	0,00	-5,17	-6,41	-12,37	-3,16
2015	SS	454,5	543,0	83,5	323,5	253,0	584,5	2 226,0	462,5	601,0	414,5	1 137,0	696,0	391,0	344,5	268,0	153,5	318,5	466,0	406,5	195,0	1 538,5	2 090,5	627,0
	MS	11	-9	-14	-11	0	20	-5	8	-6	-1	-7	17	2	19	-2	-9	0	-4	8	7	-20	-5	-2
	HMMS	24,20	-16,57	-167,66	-34,00	0,00	34,22	-2,25	17,30	-9,98	-2,41	-6,16	24,43	5,12	55,15	-7,46	-58,63	0,00	-8,58	19,68	35,90	-13,00	-2,39	-3,19
2001–2015	PRHMMS	**0,72**	**-5,95**	**12,75**	**14,88**	**6,88**	**8,81**	**3,50**	**-2,58**	**5,41**	**1,43**	**8,67**	**4,32**	**1,78**	**9,45**	**8,40**	**-9,28**	**4,81**	**-1,45**	**8,77**	**1,28**	**-0,58**	**-0,22**	**2,09**

Zdroj: ČSÚ (2016a), vlastní zpracování v MS Excel 2007

***Pozn.: SS** – střední stav obyvatel, **MS** – migrační saldo, **HMMS** – hrubá míra migračního salda, **PRHMMS** – průměrná roční hrubá míra migračního salda*

Příloha 2: Intenzita porodnosti v obcích SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015

Rok/Období	Ukazatel	Obce s pověřeným obecním úřadem																					
		Bařice-Velké Těšany	Bezměrov	Honětice	Jarohněvice	Karolín	Kostelany	Kvasice	Lubná	Lutopecny	Nová Dědina	Rataje	Roštín	Skaštice	Soběsuky	Střížovice	Sulimov	Šelešovice	Troubky-Zdislavice	Věžky	Vrbka	Zborovice	Zdounky	Zlobice
2001	SS	474,5	564	69	230	215	506	2283	436	554,5	415	980,5	675	367	318,5	232	171,5	319,5	499	350	207	1622,5	2034	586,5
	Nž	5	6	1	1	1	3	20	5	6	0	10	5	4	5	3	1	4	3	6	2	17	20	4
	HMP	10,54	10,64	14,49	4,35	4,65	5,93	8,76	11,47	10,82	0,00	10,20	7,41	10,90	15,70	12,93	5,83	12,52	6,01	17,14	9,66	10,48	9,83	6,82
2002	SS	476,5	564,5	68,0	230,5	221,0	489,5	2271,0	433,0	551,5	414,0	1010,0	671,5	367,0	327,0	240,5	174,5	322,5	500,5	351,5	211,0	1616,5	2046,0	593,5
	Nž	8	8	2	4	3	4	21	3	6	3	6	4	3	3	3	0	1	2	1	4	16	25	14
	HMP	16,79	14,17	29,41	17,35	13,57	8,17	9,25	6,93	10,88	7,25	5,94	5,96	8,17	9,17	12,47	0,00	3,10	4,00	2,84	18,96	9,90	12,22	23,59
2003	SS	473,5	560,5	68,0	240,5	225,5	474,0	2274,5	431,5	554,0	412,0	1029,0	678,0	370,0	338,0	249,5	175,5	315,5	503,5	351,5	211,0	1610,5	2056,5	598,5
	Nž	1	5	1	1	2	4	22	4	3	0	13	9	1	3	2	3	1	4	8	1	14	18	4
	HMP	2,11	8,92	14,71	4,16	8,87	8,44	9,67	9,27	5,42	0,00	12,63	13,27	2,70	8,88	8,02	17,09	3,17	7,94	22,76	4,74	8,69	8,75	6,68
2004	SS	463,0	552,5	66,0	253,0	228,5	490,5	2275,5	419,0	560,0	416,5	1041,5	691,5	371,0	345,5	251,0	163,0	308,5	518,5	355,5	211,5	1619,0	2057,0	589,0
	Nž	2	7	0	3	2	6	19	6	7	5	10	8	1	4	1	0	1	13	1	2	14	28	2
	HMP	4,32	12,67	0,00	11,86	8,75	12,23	8,35	14,32	12,50	12,00	9,60	11,57	2,70	11,58	3,98	0,00	3,24	25,07	2,81	9,46	8,65	13,61	3,40
2005	SS	453,5	550,0	64,5	259,5	232,0	516,0	2270,5	412,5	566,0	417,0	1061,0	690,0	370,5	350,5	248,5	156,0	311,0	531,0	360,0	213,0	1607,0	2057,0	582,5
	Nž	0	8	1	0	4	11	22	6	2	1	12	4	3	3	4	2	3	7	1	2	14	13	11
	HMP	0,00	14,55	15,50	0,00	17,24	21,32	9,69	14,55	3,53	2,40	11,31	5,80	8,10	8,56	16,10	12,82	9,65	13,18	2,78	9,39	8,71	6,32	18,88
2006	SS	453,0	561,0	65,0	264,0	229,0	522,0	2276,5	415,0	569,5	416,0	1073,0	688,0	373,5	363,5	249,5	162,5	313,5	526,5	369,0	216,0	1604,0	2065,5	588,0
	Nž	2	9	0	1	3	2	14	4	11	3	12	6	4	5	3	2	5	6	2	2	15	17	7
	HMP	4,42	16,04	0,00	3,79	13,10	3,83	6,15	9,64	19,32	7,21	11,18	8,72	10,71	13,76	12,02	12,31	15,95	11,40	5,42	9,26	9,35	8,23	11,90
2007	SS	455,5	569,0	66,0	270,0	226,5	522,0	2283,5	419,0	577,0	423,5	1086,0	700,0	366,0	374,5	249,0	164,5	320,0	520,0	380,0	220,5	1611,0	2101,5	593,5
	Nž	1	7	1	4	1	2	30	7	4	4	14	11	1	5	3	1	3	7	3	3	16	24	5
	HMP	2,20	12,30	15,15	14,81	4,42	3,83	13,14	16,71	6,93	9,45	12,89	15,71	2,73	13,35	12,05	6,08	9,38	13,46	7,89	13,61	9,93	11,42	8,42
2008	SS	453,0	568,5	66,0	277,0	224,5	519,5	2290,0	426,5	590,5	428,5	1101,5	707,0	363,0	373,5	252,0	166,5	324,5	520,0	387,0	218,0	1608,5	2141,0	593,0
	Nž	3	6	0	3	2	4	16	11	6	5	10	4	3	8	4	4	3	6	8	1	13	27	6
	HMP	6,62	10,55	0,00	10,83	8,91	7,70	6,99	25,79	10,16	11,67	9,08	5,66	8,26	21,42	15,87	24,02	9,24	11,54	20,67	4,59	8,08	12,61	10,12
2009	SS	469,5	567,5	64,5	289,0	225,0	523,0	2285,5	434,0	595,5	430,0	1110,5	702,5	376,0	368,0	257,5	167,0	328,0	521,5	391,0	215,0	1605,5	2152,0	597,0
	Nž	5	8	0	8	4	3	19	7	7	3	10	3	10	3	2	1	4	2	3	2	14	26	11
	HMP	10,65	14,10	0,00	27,68	17,78	5,74	8,31	16,13	11,75	6,98	9,00	4,27	26,60	8,15	7,77	5,99	12,20	3,84	7,67	9,30	8,72	12,08	18,43
2010	SS	483,5	568,0	65,5	304,0	229,0	531,0	2276,5	439,5	589,0	430,5	1125,0	702,0	379,5	363,0	262,5	166,5	334,0	519,5	396,0	209,5	1608,0	2145,5	606,5
	Nž	2	9	0	7	2	3	22	10	6	8	19	5	4	1	2	2	1	10	6	2	22	34	2
	HMP	4,14	15,85	0,00	23,03	8,73	5,65	9,66	22,75	10,19	18,58	16,89	7,12	10,54	2,75	7,62	12,01	2,99	19,25	15,15	9,55	13,68	15,85	3,30
2011	SS	473,5	569,0	78,8	318,5	237,5	557,5	2269,0	469,0	589,5	426,5	1108,0	707,0	381,5	358,5	258,0	169,5	320,0	511,5	400,5	201,5	1584,5	2138,0	633,5
	Nž	3	5	0	4	2	5	14	7	3	4	17	7	2	3	3	1	3	8	2	1	13	21	10
	HMP	6,34	8,79	0,00	12,56	8,42	8,97	6,17	14,93	5,09	9,38	15,34	9,90	5,24	8,37	11,63	5,90	9,38	15,64	4,99	4,96	8,20	9,82	15,79
2012	SS	456,5	565,5	91,5	324,0	242,5	566,0	2248,5	468,5	592,5	419,0	1118,5	706,5	377,0	361,0	263,5	167,0	316,5	502,5	399,0	198,0	1577,5	2134,5	629,0
	Nž	2	5	6	0	1	5	19	3	6	4	17	3	2	3	4	0	4	1	8	1	9	17	5
	HMP	4,38	8,84	65,57	0,00	4,12	8,83	8,45	6,40	10,13	9,55	15,20	4,25	5,31	8,31	15,18	0,00	12,64	1,99	20,05	5,05	5,71	7,96	7,95
2013	SS	443,0	553,5	91,5	324,5	246,5	569,5	2234,5	463,0	594,0	414,0	1135,0	703,5	376,0	357,5	264,0	161,5	316,0	486,5	401,0	196,0	1570,5	2126,5	630,5
	Nž	8	5	0	3	2	8	27	8	4	3	11	6	5	5	3	4	4	8	3	2	15	24	7
	HMP	18,06	9,03	0,00	9,24	8,11	14,05	12,08	17,28	6,73	7,25	9,69	8,53	13,30	13,99	11,36	24,77	12,66	16,44	7,48	10,20	9,55	11,29	11,10
2014	SS	444,5	548,5	90,0	327,0	251,0	572,5	2233,5	460,5	600,0	414,5	1139,0	693,0	384,0	345,0	266,0	158,5	317,5	476,5	401,0	193,5	1561,0	2102,5	632,0
	Nž	5	9	1	5	3	7	14	4	2	2	12	2	5	3	5	1	1	4	3	0	16	21	7
	HMP	11,25	16,41	11,11	15,29	11,95	12,23	6,27	8,69	3,33	4,83	10,54	2,89	13,02	8,70	18,80	6,31	3,15	8,39	7,48	0,00	10,25	9,99	11,08
2015	SS	454,5	543,0	83,5	323,5	253,0	584,5	2 226,0	462,5	601,0	414,5	1 137,0	696,0	391,0	344,5	268,0	153,5	318,5	466,0	406,5	195,0	1 538,5	2 090,5	627,0
	Nž	5	4	0	5	3	7	26	5	4	6	15	5	5	1	2	1	2	1	4	1	9	23	2
	HMP	11,00	7,37	0,00	15,46	11,86	11,98	11,68	10,81	6,66	14,48	13,19	7,18	12,79	2,90	7,46	6,51	6,28	2,15	9,84	5,13	5,85	11,00	3,19
2001–2015	**PRHMP**	**7,51**	**12,02**	**11,84**	**11,57**	**10,04**	**9,32**	**8,97**	**13,66**	**8,87**	**8,11**	**11,57**	**7,88**	**9,44**	**10,40**	**11,54**	**9,28**	**8,36**	**10,79**	**10,35**	**8,34**	**9,06**	**10,75**	**10,68**

Zdroj: ČSÚ (2016a), ČSÚ (2016b), vlastní zpracování v MS Excel 2007

***Pozn.: SS** – střední stav obyvatel, **Nž** – živě narození, **HMP** – hrubá míra porodnosti, **PRHMP** – průměrná roční hrubá míra porodnosti*

Příloha 3: Intenzita bytové výstavby v obcích SO POÚ Kroměříž během období 2001–2015

Rok/Období	Ukazatel	Obce s pověřeným obecním úřadem																					
		Bařice-Velké Těšany	Bezměrov	Honětice	Jarohněvice	Karolín	Kostelany	Kvasice	Lubná	Lutopecny	Nová Dědina	Rataje	Roštín	Skaštice	Soběsuky	Střížovice	Sulimov	Šelešovice	Troubky-Zdislavice	Věžky	Vrbka	Zborovice	Zdounky	Zlobice
2001	SS	474,5	564	69	230	215	506	2283	436	554,5	415	980,5	675	367	318,5	232	171,5	319,5	499	350	207	1622,5	2034	586,5
	BV	0	0	0	1	1	3	8	3	1	0	6	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
	IBV	0,00	0,00	0,00	4,35	4,65	5,93	3,50	6,88	1,80	0,00	6,12	0,00	2,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,86	4,83	0,00	0,00	0,00
2002	SS	476,5	564,5	68,0	230,5	221,0	489,5	2 271,0	433,0	551,5	414,0	1 010,0	671,5	367,0	327,0	240,5	174,5	322,5	500,5	351,5	211,0	1 616,5	2 046,0	593,5
	BV	2	0	0	1	0	1	5	2	0	0	18	0	1	0	3	3	0	0	0	1	0	0	1
	IBV	4,20	0,00	0,00	4,34	0,00	2,04	2,20	4,62	0,00	0,00	17,82	0,00	2,72	0,00	12,47	17,19	0,00	0,00	0,00	4,74	0,00	0,00	1,68
2003	SS	473,5	560,5	68,0	240,5	225,5	474,0	2 274,5	431,5	554,0	412,0	1 029,0	678,0	370,0	338,0	249,5	175,5	315,5	503,5	351,5	211,0	1 610,5	2 056,5	598,5
	BV	0	1	0	4	0	2	6	1	1	0	4	2	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
	IBV	0,00	1,78	0,00	16,63	0,00	4,22	2,64	2,32	1,81	0,00	3,89	2,95	2,70	0,00	4,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	3,34
2004	SS	463,0	552,5	66,0	253,0	228,5	490,5	2 275,5	419,0	560,0	416,5	1 041,5	691,5	371,0	345,5	251,0	163,0	308,5	518,5	355,5	211,5	1 619,0	2 057,0	589,0
	BV	0	3	0	2	0	1	0	0	0	1	4	0	2	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0
	IBV	0,00	5,43	0,00	7,91	0,00	2,04	0,00	0,00	0,00	2,40	3,84	0,00	5,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,44	4,73	0,00	0,00	0,00
2005	SS	453,5	550,0	64,5	259,5	232,0	516,0	2 270,5	412,5	566,0	417,0	1 061,0	690,0	370,5	350,5	248,5	156,0	311,0	531,0	360,0	213,0	1 607,0	2 057,0	582,5
	BV	1	0	0	1	0	1	5	2	0	0	6	0	0	0	0	2	2	0	2	0	0	0	2
	IBV	2,21	0,00	0,00	3,85	0,00	1,94	2,20	4,85	0,00	0,00	5,66	0,00	0,00	0,00	0,00	12,82	6,43	0,00	5,56	0,00	0,00	0,00	3,43
2006	SS	453,0	561,0	65,0	264,0	229,0	522,0	2 276,5	415,0	569,5	416,0	1 073,0	688,0	373,5	363,5	249,5	162,5	313,5	526,5	369,0	216,0	1 604,0	2 065,5	588,0
	BV	1	0	0	3	0	3	2	1	2	0	3	0	2	0	1	1	0	0	4	0	0	0	1
	IBV	2,21	0,00	0,00	11,36	0,00	5,75	0,88	2,41	3,51	0,00	2,80	0,00	5,35	0,00	4,01	6,15	0,00	0,00	10,84	0,00	0,00	0,00	1,70
2007	SS	455,5	569,0	66,0	270,0	226,5	522,0	2 283,5	419,0	577,0	423,5	1 086,0	700,0	366,0	374,5	249,0	164,5	320,0	520,0	380,0	220,5	1 611,0	2 101,5	593,5
	BV	3	2	0	3	2	2	6	2	7	1	4	1	0	0	0	0	1	0	4	0	0	0	1
	IBV	6,59	3,51	0,00	11,11	8,83	3,83	2,63	4,77	12,13	2,36	3,68	1,43	0,00	0,00	0,00	0,00	3,13	0,00	10,53	0,00	0,00	0,00	1,68
2008	SS	453,0	568,5	66,0	277,0	224,5	519,5	2 290,0	426,5	590,5	428,5	1 101,5	707,0	363,0	373,5	252,0	166,5	324,5	520,0	387,0	218,0	1 608,5	2 141,0	593,0
	BV	0	2	0	0	0	1	0	0	3	2	3	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0	1
	IBV	0,00	3,52	0,00	0,00	0,00	1,92	0,00	0,00	5,08	4,67	2,72	0,00	0,00	0,00	7,94	6,01	9,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,69
2009	SS	469,5	567,5	64,5	289,0	225,0	523,0	2 285,5	434,0	595,5	430,0	1 110,5	702,5	376,0	368,0	257,5	167,0	328,0	521,5	391,0	215,0	1 605,5	2 152,0	597,0
	BV	0	1	0	3	0	4	2	2	6	0	2	2	1	1	0	1	0	0	0	0	2	8	0
	IBV	0,00	1,76	0,00	10,38	0,00	7,65	0,88	4,61	10,08	0,00	1,80	2,85	2,66	2,72	0,00	5,99	0,00	0,00	0,00	0,00	1,25	3,72	0,00
2010	SS	483,5	568,0	65,5	304,0	229,0	531,0	2 276,5	439,5	589,0	430,5	1 125,0	702,0	379,5	363,0	262,5	166,5	334,0	519,5	396,0	209,5	1 608,0	2 145,5	606,5
	BV	2	1	0	3	1	2	1	2	0	0	6	0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
	IBV	4,14	1,76	0,00	9,87	4,37	3,77	0,44	4,55	0,00	0,00	5,33	0,00	7,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,77	0,00	0,00	3,30
2011	SS	473,5	569,0	78,8	318,5	237,5	557,5	2 269,0	469,0	589,5	426,5	1 108,0	707,0	381,5	358,5	258,0	169,5	320,0	511,5	400,5	201,5	1 584,5	2 138,0	633,5
	BV	2	2	0	3	0	5	2	0	2	0	5	0	1	0	2	0	1	0	0	0	0	3	1
	IBV	4,22	3,51	0,00	9,42	0,00	8,97	0,88	0,00	3,39	0,00	4,51	0,00	2,62	0,00	7,75	0,00	3,13	0,00	0,00	0,00	0,00	1,40	1,58
2012	SS	456,5	565,5	91,5	324,0	242,5	566,0	2 248,5	468,5	592,5	419,0	1 118,5	706,5	377,0	361,0	263,5	167,0	316,5	502,5	399,0	198,0	1 577,5	2 134,5	629,0
	BV	3	0	0	0	0	2	1	2	1	1	7	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
	IBV	6,57	0,00	0,00	0,00	0,00	3,53	0,44	4,27	1,69	2,39	6,26	0,00	2,65	0,00	0,00	0,00	3,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,18
2013	SS	443,0	553,5	91,5	324,5	246,5	569,5	2 234,5	463,0	594,0	414,0	1 135,0	703,5	376,0	357,5	264,0	161,5	316,0	486,5	401,0	196,0	1 570,5	2 126,5	630,5
	BV	1	0	0	5	2	4	2	0	2	7	3	0	0	0	2	0	1	0	1	1	0	2	3
	IBV	2,26	0,00	0,00	15,41	8,11	7,02	0,90	0,00	3,37	16,91	2,64	0,00	0,00	0,00	7,58	0,00	3,16	0,00	2,49	5,10	0,00	0,94	4,76
2014	SS	444,5	548,5	90,0	327,0	251,0	572,5	2 233,5	460,5	600,0	414,5	1 139,0	693,0	384,0	345,0	266,0	158,5	317,5	476,5	401,0	193,5	1 561,0	2 102,5	632,0
	BV	2	1	0	1	0	0	2	1	1	0	7	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
	IBV	4,50	1,82	0,00	3,06	0,00	0,00	0,90	2,17	1,67	0,00	6,15	0,00	0,00	0,00	3,76	0,00	0,00	0,00	2,49	0,00	0,00	0,00	0,00
2015	SS	454,5	543,0	83,5	323,5	253,0	584,5	2 226,0	462,5	601,0	414,5	1 137,0	696,0	391,0	344,5	268,0	153,5	318,5	466,0	406,5	195,0	1 538,5	2 090,5	627,0
	BV	0	1	0	1	1	7	0	2	1	2	6	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	7	0
	IBV	0,00	1,84	0,00	3,09	3,95	11,98	0,00	4,32	1,66	4,83	5,28	1,44	0,00	2,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,13	0,65	3,35	0,00
2001–2015	PRHMBV	**2,45**	**1,67**	**0,00**	**7,32**	**2,01**	**4,78**	**1,24**	**3,04**	**3,11**	**2,23**	**5,17**	**0,58**	**2,32**	**0,38**	**3,15**	**3,23**	**1,88**	**0,00**	**2,81**	**1,93**	**0,17**	**0,64**	**1,76**

Zdroj: ČSÚ (2015c), ČSÚ (2016a), vlastní zpracování v MS Excel 2007

***Pozn.: SS** – střední stav obyvatel, **BV** – bytová výstavba, **IBV** – intenzita bytové výstavby, **PRHMBV** – průměrná roční hrubá míra bytové výstavby*

Příloha 4: Vzdálenost z vybrané obce SO POÚ Kroměříž do města Kroměříž

Obec	2016
	vzdálenost od Kroměříže [km]
Bařice-Velké Těšany	9
Bezměrov	8
Honětice	21
Jarohněvice	5
Karolín	16
Kostelany	15
Kvasice	12
Lubná	13
Lutopecny	6
Nová Dědina	14
Rataje	8
Roštín	18
Skaštice	5
Soběsuky	10
Střížovice	9
Sulimov	11
Šelešovice	7
Troubky-Zdislavice	19
Věžky	12
Vrbka	10
Zborovice	15
Zdounky	13
Zlobice	9

Zdroj: IDOS (2016a), vlastní zpracování v MS Excel 2007

Příloha 5: Časová dostupnost z vybrané obce SO POÚ Kroměříž do města Kroměříž

Obec	2016
	časová dostupnost do Kroměříže [min]
Bařice-Velké Těšany	22
Bezměrov	16
Honětice	42
Jarohněvice	12
Karolín	34
Kostelany	32
Kvasice	28
Lubná	30
Lutopecny	12
Nová Dědina	34
Rataje	20
Roštín	34
Skaštice	8
Soběsuky	17
Střížovice	17
Sulimov	43
Šelešovice	14
Troubky-Zdislavice	41
Věžky	18
Vrbka	22
Zborovice	32
Zdounky	22
Zlobice	15

Zdroj: IDOS (2016b), vlastní zpracování v MS Excel 2007

Pozn.: *Brána vzdálenost a časová dostupnost mezi vybranou autobusovou zastávkou v obci SO POÚ Kroměříž a autobusovým nádražím v Kroměříži během ranní špičky (7:00–8:00) k 15. 8. 2016, seznam vybraných zastávek viz obr. 17*

Příloha 6: Intenzita dopravního spojení mezi vybranou zastávkou v obci SO POÚ Kroměříž a autobusovým nádražím v Kroměříži v roce 2016

Obec	2016								
	pracovní den				víkend				celkem
	do Kroměříže		z Kroměříže		do Kroměříže		z Kroměříže		
	autobus	vlak	autobus	vlak	autobus	vlak	autobus	vlak	
Bařice-Velké Těšany	12	0	15	0	1	0	1	0	**29**
Bezměrov	24	0	26	0	12	0	9	0	**71**
Honětice	8	0	7	0	1	0	1	0	**17**
Jarohněvice	40	8	35	8	12	6	9	6	**124**
Karolín	14	0	9	0	0	0	0	0	**23**
Kostelany	8	0	8	0	3	0	3	0	**22**
Kvasice	25	0	27	0	7	0	7	0	**66**
Lubná	10	0	12	0	1	0	1	0	**24**
Lutopecny	28	0	26	0	4	0	4	0	**62**
Nová Dědina	10	0	9	0	0	0	0	0	**19**
Rataje	20	0	18	0	1	0	1	0	**40**
Roštín	18	0	17	0	6	0	6	0	**47**
Skaštice	15	0	16	0	2	0	2	0	**35**
Soběsuky	23	0	26	0	6	0	6	0	**61**
Střížovice	23	0	25	0	3	0	4	0	**55**
Sulimov	8	0	7	0	0	0	0	0	**15**
Šelešovice	27	8	27	8	6	6	6	6	**94**
Troubky-Zdislavice	11	0	10	0	1	0	1	0	**23**
Věžky	22	0	22	0	4	0	4	0	**52**
Vrbka	14	0	16	0	1	0	1	0	**32**
Zborovice	12	8	12	8	1	6	1	6	**54**
Zdounky	34	8	33	8	7	6	7	6	**109**
Zlobice	28	0	26	0	4	0	4	0	**62**

Zdroj: IDOS (2016a), IDOS (2016b), vlastní zpracování v MS Excel 2007

Pozn.: *Spoje hledány k 7. 9. (pracovní den) a 10. 9. 2016 (víkendový den), seznam vybraných zastávek viz obr. 17*

Příloha 7: Věková struktura v obcích SO POÚ Kroměříž na počátku (2001) a na konci sledovaného období (2015)

Obec	2001			2015			Bi $Is_{2001-2015}$	Rozdíl $Is_{2015-2001}$
	0–14	65+	I_s	0–14	65+	I_s		
Bařice-Velké Těšany	75	73	97,33	55	86	156,36	160,65	**59,03**
Bezměrov	107	68	63,55	91	88	96,70	152,17	**33,15**
Honětice	6	21	350,00	17	10	58,82	16,81	**-291,18**
Jarohněvice	38	25	65,79	59	42	71,19	108,20	**5,40**
Karolín	34	34	100,00	41	37	90,24	90,24	**-9,76**
Kostelany	93	85	91,40	92	106	115,22	126,06	**23,82**
Kvasice	365	350	95,89	313	453	144,73	150,93	**48,84**
Lubná	64	65	101,56	85	80	94,12	92,67	**-7,44**
Lutopecny	91	75	82,42	96	99	103,13	125,13	**20,71**
Nová Dědina	67	54	80,60	57	71	124,56	154,55	**43,96**
Rataje	166	124	74,70	206	168	81,55	109,18	**6,85**
Roštín	108	111	102,78	94	135	143,62	139,74	**40,84**
Skaštice	61	47	77,05	64	57	89,06	115,59	**12,01**
Soběsuky	55	44	80,00	57	58	101,75	127,19	**21,75**
Střížovice	53	18	33,96	49	48	97,96	288,44	**64,00**
Sulimov	39	23	58,97	19	30	157,89	267,73	**98,92**
Šelešovice	55	43	78,18	51	59	115,69	147,97	**37,50**
Troubky-Zdislavice	90	87	96,67	64	91	142,19	147,09	**45,52**
Věžky	54	64	118,52	62	73	117,74	99,34	**-0,78**
Vrbka	37	35	94,59	26	40	153,85	162,64	**59,25**
Zborovice	302	197	65,23	211	266	126,07	193,26	**60,83**
Zdounky	344	237	68,90	321	319	99,38	144,24	**30,48**
Zlobice	91	80	87,91	105	93	88,57	100,75	**0,66**

Zdroj: ČSÚ (2016c), vlastní zpracování v MS Excel 2007

Pozn.: 0–14 *– obyvatelstvo ve věku 0 až 14,* ***65+*** *– obyvatelstvo ve věku 65 a více,* ***Is*** *– index stáří,* ***Bi*** $Is_{2001-2015}$ *– bazický index indexu stáří z roku 2001 na rok 2015,* **Rozdíl** $Is_{2015-2001}$ *– rozdíl indexů stáří roků 2015 a 2001*

Příloha 8: Ekonomická stránka v obcích SO POÚ Kroměříž během posledních dvou cenzů (2001 a 2011)

Obec	2001			2011			Rozdíl t + k [%]$_{2011-2001}$
	EAO	terciér + kvartér	terciér + kvartér [%]	EAO	terciér + kvartér	terciér + kvartér [%]	
Bařice-Velké Těšany	227	76	33,48	240	107	44,58	**11,10**
Bezměrov	275	103	37,45	237	106	44,73	**7,27**
Honětice	29	7	24,14	30	7	23,33	**-0,80**
Jarohněvice	118	48	40,68	144	60	41,67	**0,99**
Karolín	118	30	25,42	114	33	28,95	**3,52**
Kostelany	226	48	21,24	257	96	37,35	**16,12**
Kvasice	1 091	337	30,89	1 067	380	35,61	**4,72**
Lubná	212	57	26,89	214	76	35,51	**8,63**
Lutopecny	287	107	37,28	266	123	46,24	**8,96**
Nová Dědina	208	43	20,67	204	51	25,00	**4,33**
Rataje	465	172	36,99	541	263	48,61	**11,62**
Roštín	300	83	27,67	331	128	38,67	**11,00**
Skaštice	173	56	32,37	169	63	37,28	**4,91**
Soběsuky	145	39	26,90	156	46	29,49	**2,59**
Střížovice	103	21	20,39	107	34	31,78	**11,39**
Sulimov	89	19	21,35	79	19	24,05	**2,70**
Šelešovice	157	49	31,21	146	56	38,36	**7,15**
Troubky-Zdislavice	222	65	29,28	235	84	35,74	**6,47**
Věžky	174	39	22,41	183	58	31,69	**9,28**
Vrbka	97	19	19,59	97	29	29,90	**10,31**
Zborovice	701	204	29,10	659	228	34,60	**5,50**
Zdounky	1 025	374	36,49	996	376	37,75	**1,26**
Zlobice	291	85	29,21	282	133	47,16	**17,95**

Zdroj: ČSÚ (2005), ČSÚ (2013a), vlastní zpracování v MS Excel 2007

***Pozn.: EAO** – ekonomicky aktivní obyvatelstvo, **terciér + kvartér** – počet obyvatel pracující v terciéru a kvartéru, **terciér + kvartér [%]**$_{2011-2001}$ – procentuální zastoupení obyvatel pracující v terciéru a kvartéru, **Rozdíl t + k** – rozdíl procentuálního zastoupení EAO v terciéru a kvartéru během posledních dvou cenzů*

Příloha 9: Zastoupení rodáků v obcích SO POÚ Kroměříž během posledních dvou cenzů (2001 a 2011)

Obec	2001			2011			Rozdíl rodáci [%]$_{2011-2001}$
	obyvatelstvo celkem	rodáci	rodáci [%]	obyvatelstvo celkem	rodáci	rodáci [%]	
Bařice-Velké Těšany	473	265	56,03	497	221	44,47	**-11,56**
Bezměrov	556	278	50,00	518	233	44,98	**-5,02**
Honětice	68	34	50,00	71	23	32,39	**-17,61**
Jarohněvice	231	103	44,59	311	116	37,30	**-7,29**
Karolín	212	141	66,51	229	136	59,39	**-7,12**
Kostelany	505	270	53,47	543	249	45,86	**-7,61**
Kvasice	2 285	1 158	50,68	2 253	1 069	47,45	**-3,23**
Lubná	432	238	55,09	460	246	53,48	**-1,61**
Lutopecny	555	289	52,07	580	284	48,97	**-3,11**
Nová Dědina	420	263	62,62	409	231	56,48	**-6,14**
Rataje	974	549	56,37	1 055	486	46,07	**-10,30**
Roštín	673	389	57,80	693	338	48,77	**-9,03**
Skaštice	369	175	47,43	377	148	39,26	**-8,17**
Soběsuky	313	149	47,60	333	146	43,84	**-3,76**
Střížovice	228	103	45,18	249	110	44,18	**-1,00**
Sulimov	171	82	47,95	166	77	46,39	**-1,57**
Šelešovice	318	175	55,03	312	132	42,31	**-12,72**
Troubky-Zdislavice	497	251	50,50	478	196	41,00	**-9,50**
Věžky	346	211	60,98	385	183	47,53	**-13,45**
Vrbka	206	125	60,68	208	104	50,00	**-10,68**
Zborovice	1 614	778	48,20	1 533	696	45,40	**-2,80**
Zdounky	2 027	1 137	56,09	2 030	1 039	51,18	**-4,91**
Zlobice	587	311	52,98	615	271	44,07	**-8,92**

Zdroj: ČSÚ (2008), ČSÚ (2013c), vlastní zpracování v MS Excel 2007

Pozn.: rodáci *– absolutní počet zastoupení rodáků v obci,* ***rodáci [%]*** *– relativní počet zastoupení rodáků v obci,* ***Rozdíl rodáci [%]$_{2011-2001}$*** *– rozdíl procentuálního zastoupení rodáků v obci během posledních dvou cenzů*

Příloha 10: Zastavěná plocha v obcích SO POÚ Kroměříž na počátku (2001) a na konci sledovaného období (2015)

Obec	2001			2015			$Izzp_{2015-2001}$
	rozloha celkem	zastavěná plocha	zastavěná plocha [%]	rozloha celkem	zastavěná plocha	zastavěná plocha [%]	
Bařice-Velké Těšany	670,00	10,90	1,63	668,70	10,50	1,57	**96,33**
Bezměrov	725,30	11,00	1,52	725,30	10,60	1,46	**96,36**
Honětice	368,60	4,30	1,17	368,70	4,10	1,11	**95,35**
Jarohněvice	498,90	6,40	1,28	499,10	6,60	1,32	**103,13**
Karolín	136,40	7,10	5,21	136,40	7,00	5,13	**98,59**
Kostelany	1 323,90	11,70	0,88	1 320,50	12,40	0,94	**105,98**
Kvasice	1 106,80	28,70	2,59	1 106,50	28,00	2,53	**97,56**
Lubná	686,90	10,30	1,50	683,90	10,50	1,54	**101,94**
Lutopecny	487,20	9,80	2,01	486,90	9,80	2,01	**100,00**
Nová Dědina	757,30	8,60	1,14	757,30	8,70	1,15	**101,16**
Rataje	1 211,70	18,30	1,51	1 210,80	18,60	1,54	**101,64**
Roštín	1 804,70	18,30	1,01	1 802,50	16,50	0,92	**90,16**
Skaštice	772,90	11,90	1,54	772,90	12,00	1,55	**100,84**
Soběsuky	400,90	9,60	2,39	401,30	9,40	2,34	**97,92**
Střížovice	572,40	7,20	1,26	572,40	7,90	1,38	**109,72**
Sulimov	197,50	3,30	1,67	197,50	3,60	1,82	**109,09**
Šelešovice	462,30	8,90	1,93	462,30	8,70	1,88	**97,75**
Troubky-Zdislavice	1 056,20	15,80	1,50	1 060,20	14,50	1,37	**91,77**
Věžky	803,00	10,00	1,25	827,10	8,60	1,04	**86,00**
Vrbka	531,90	5,60	1,05	531,40	5,60	1,05	**100,00**
Zborovice	1 246,90	26,60	2,13	1 222,60	27,10	2,22	**101,88**
Zdounky	2 662,60	42,80	1,61	2 661,90	39,50	1,48	**92,29**
Zlobice	664,00	12,20	1,84	663,60	11,60	1,75	**95,08**

Zdroj: ČSÚ (2016d), vlastní zpracování v MS Excel 2007

Pozn.: $Izzp_{2015-2001}$ *– bazický index absolutního počtu zastavěné plochy z roku 2001 na rok 2015, veškeré území je počítáno v hektarech*

Příloha 11: Vzdělanostní struktura v obcích SO POÚ Kroměříž a v ČR během posledního cenzu (2011)

Obec	2011					
	skupina 1	skupina 2	skupina 3	skupina 4	obyvatelstvo 15+	Iv_{2011}
Bařice-Velké Těšany	79	184	113	20	396	**2,19**
Bezměrov	95	183	125	26	429	**2,19**
Honětice	18	26	9	1	54	**1,87**
Jarohněvice	40	81	87	24	232	**2,41**
Karolín	52	94	36	10	192	**2,02**
Kostelany	114	191	107	43	455	**2,17**
Kvasice	404	799	564	148	1 915	**2,24**
Lubná	70	163	110	28	371	**2,26**
Lutopecny	101	220	127	32	480	**2,19**
Nová Dědina	83	165	83	15	346	**2,09**
Rataje	140	376	278	81	875	**2,34**
Roštín	123	272	166	36	597	**2,19**
Skaštice	61	119	93	27	300	**2,29**
Soběsuky	69	132	59	14	274	**2,07**
Střížovice	52	99	37	15	203	**2,07**
Sulimov	32	76	25	3	136	**1,99**
Šelešovice	64	128	62	14	268	**2,10**
Troubky-Zdislavice	87	196	103	20	406	**2,14**
Věžky	63	144	91	15	313	**2,19**
Vrbka	45	80	48	5	178	**2,07**
Zborovice	317	525	339	85	1 266	**2,15**
Zdounky	361	733	453	118	1 665	**2,20**
Zlobice	104	235	132	28	499	**2,17**
ČR	1 613 986	2 952 112	2 790 112	1 114 731	8 470 941	**2,40**

Zdroj: ČSÚ (2013b), vlastní zpracování v MS Excel 2007 ***Pozn.: skupina 1*** *– počet obyvatel v obci bez vzdělání, se základním včetně neukončeného,* ***skupina 2*** *– počet obyvatel v obci se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity,* ***skupina 3*** *– počet obyvatel v obci s úplným středním vzděláním s maturitou, s vyšším odborným vzděláním, s nástavbovým vzděláním,* ***skupina 4*** *– počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním včetně vědecké výchovy,* ***obyvatelstvo 15+*** *– počet obyvatel ve věku 15 a více let,* Iv_{2011} *– index vzdělanosti v roce 2011*

Příloha 12: Souhrnné hodnoty všech ukazatelů před standardizací směrodatnou odchylkou a průměrem

Obce	PRHMMS	PRHMP	PRHMBV	VOKM	ČDDKM	IDS	RIS	RTK	RR	IZZP	IV	Celkem
	2001–2015	2001–2015	2001–2015	2016	2016	2016	2001 – 2015	2001 – 2011	2001 – 2011	2001 – 2015	2011	
Bařice-Velké Těšany	0,72	2,45	9	22	29	59,03	11,10	-11,56	96,33	7,51	2,19	**227,77**
Bezměrov	-5,95	1,67	8	16	71	33,15	7,27	-5,02	96,36	12,02	2,19	**236,69**
Honětice	12,75	0,00	21	42	17	-291,18	-0,80	-17,61	95,35	11,84	1,87	**-107,77**
Jarohněvice	14,88	7,32	5	12	124	5,40	0,99	-7,29	103,13	11,57	2,41	**279,40**
Karolín	6,88	2,01	16	34	23	-9,76	3,52	-7,12	98,59	10,04	2,02	**179,19**
Kostelany	8,81	4,78	15	32	22	23,82	16,12	-7,61	105,98	9,32	2,17	**232,39**
Kvasice	3,50	1,24	12	28	66	48,84	4,72	-3,23	97,56	8,97	2,24	**269,84**
Lubná	-2,58	3,04	13	30	24	-7,44	8,63	-1,61	101,94	13,66	2,26	**184,88**
Lutopecny	5,41	3,11	6	12	62	20,71	8,96	-3,11	100,00	8,87	2,19	**226,13**
Nová Dědina	1,43	2,23	14	34	19	43,96	4,33	-6,14	101,16	8,11	2,09	**224,16**
Rataje	8,67	5,17	8	20	40	6,85	11,62	-10,30	101,64	11,57	2,34	**205,57**
Roštín	4,32	0,58	18	34	47	40,84	11,00	-9,03	90,16	7,88	2,19	**246,95**
Skaštice	1,78	2,32	5	8	35	12,01	4,91	-8,17	100,84	9,44	2,29	**173,42**
Soběsuky	9,45	0,38	10	17	61	21,75	2,59	-3,76	97,92	10,40	2,07	**228,80**
Střížovice	8,40	3,15	9	17	55	64,00	11,39	-1,00	109,72	11,54	2,07	**290,27**
Sulimov	-9,28	3,23	11	43	15	98,92	2,70	-1,57	109,09	9,28	1,99	**283,37**
Šelešovice	4,81	1,88	7	14	94	37,50	7,15	-12,72	97,75	8,36	2,10	**261,82**
Troubky-Zdislavice	-1,45	0,00	19	41	23	45,52	6,47	-9,50	91,77	10,79	2,14	**228,74**
Věžky	8,77	2,81	12	18	52	-0,78	9,28	-13,45	86,00	10,35	2,19	**187,17**
Vrbka	1,28	1,93	10	22	32	59,25	10,31	-10,68	100,00	8,34	2,07	**236,51**
Zborovice	-0,58	0,17	15	32	54	60,83	5,50	-2,80	101,88	9,06	2,15	**277,21**
Zdounky	-0,22	0,64	13	22	109	30,48	1,26	-4,91	92,29	10,75	2,20	**276,48**
Zlobice	2,09	1,76	9	15	62	0,66	17,95	-8,92	95,08	10,68	2,17	**207,48**
Průměr	**3,65**	**2,25**	**11,52**	**24,57**	**49,39**	**17,58**	**7,26**	**-7,27**	**98,72**	**10,01**	**2,16**	
Směrodatná odch.	**5,68**	**1,74**	**4,31**	**10,21**	**28,99**	**70,89**	**4,65**	**4,21**	**5,54**	**1,54**	**0,11**	

Zdroj: Příloha 1–11, vlastní zpracování v MS Excel 2007

***Pozn.: PRHMMS** – průměrná roční hrubá míra migračního salda, **PRHMP** – průměrná roční hrubá míra porodnosti, **PRHMBV** – průměrná roční hrubá míra bytové výstavby **VOKM** – vzdálenost obce od Kroměříže, **ČDDKM** – časová dostupnost z obce do Kroměříže, **IDS** – intenzita dopravního spojení, **RIS** – rozdíl indexů stáří, **RTK** – rozdíl EAO v terciéru a kvartéru, **RR** – rozdíl zastoupení rodáků, **IZZP** – index změny zastavěných ploch, **IV** – index vzdělanosti*

Příloha 13: Souhrnné standardizované hodnoty jednotlivých ukazatelů po standardizaci směrodatnou odchylkou a průměrem

Obce	PRHMMS	PRHMP	PRHMBV	VOKM	ČDDKM	IDS	RIS	RTK	RR	IZZP	IV	Celkem
	2001–2015	2001–2015	2001–2015	2016	2016	2016	2001 – 2015	2001 – 2011	2001 – 2011	2001 – 2015	2011	
Bařice-Velké Těšany	-0,52	-1,63	0,12	0,58	0,25	-0,70	-0,58	0,83	1,02	-0,43	0,27	**-0,80**
Bezměrov	-1,69	1,30	-0,34	0,82	0,84	0,75	-0,22	0,00	-0,53	-0,43	0,31	**0,81**
Honětice	1,60	1,19	-1,30	-2,20	-1,71	-1,12	4,36	-1,73	2,46	-0,61	-2,51	**-1,57**
Jarohněvice	1,98	1,01	2,92	1,51	1,23	2,57	0,17	-1,35	0,01	0,79	2,23	**13,07**
Karolín	0,57	0,02	-0,14	-1,04	-0,92	-0,91	0,39	-0,80	-0,03	-0,02	-1,19	**-4,09**
Kostelany	0,91	-0,45	1,46	-0,81	-0,73	-0,94	-0,09	1,91	0,08	1,31	0,15	**2,80**
Kvasice	-0,03	-0,68	-0,59	-0,11	-0,34	0,57	-0,44	-0,55	-0,96	-0,21	0,72	**-2,60**
Lubná	-1,10	2,37	0,45	-0,34	-0,53	-0,88	0,35	0,29	-1,34	0,58	0,90	**0,76**
Lutopecny	0,31	-0,75	0,49	1,28	1,23	0,43	-0,04	0,37	-0,99	0,23	0,28	**2,84**
Nová Dědina	-0,39	-1,24	-0,02	-0,57	-0,92	-1,05	-0,37	-0,63	-0,27	0,44	-0,61	**-5,63**
Rataje	0,89	1,01	1,68	0,82	0,45	-0,32	0,15	0,94	0,72	0,53	1,64	**8,49**
Roštín	0,12	-1,39	-0,97	-1,50	-0,92	-0,08	-0,33	0,81	0,42	-1,54	0,32	**-5,07**
Skaštice	-0,33	-0,37	0,04	1,51	1,62	-0,50	0,08	-0,51	0,21	0,38	1,15	**3,29**
Soběsuky	1,02	0,25	-1,08	0,35	0,74	0,40	-0,06	-1,00	-0,83	-0,14	-0,79	**-1,15**
Střížovice	0,84	1,00	0,52	0,58	0,74	0,19	-0,65	0,89	-1,49	1,98	-0,72	**3,87**
Sulimov	-2,28	-0,48	0,56	0,12	-1,81	-1,19	-1,15	-0,98	-1,35	1,87	-1,44	**-8,11**
Šelešovice	0,20	-1,08	-0,21	1,05	1,03	1,54	-0,28	-0,02	1,30	-0,17	-0,52	**2,83**
Troubky-Zdislavice	-0,90	0,50	-1,30	-1,73	-1,61	-0,91	-0,39	-0,17	0,53	-1,25	-0,16	**-7,39**
Věžky	0,90	0,22	0,32	-0,11	0,64	0,09	0,26	0,43	1,47	-2,29	0,26	**2,19**
Vrbka	-0,42	-1,09	-0,19	0,35	0,25	-0,60	-0,59	0,66	0,81	0,23	-0,73	**-1,31**
Zborovice	-0,75	-0,62	-1,20	-0,81	-0,73	0,16	-0,61	-0,38	-1,06	0,57	-0,04	**-5,46**
Zdounky	-0,68	0,48	-0,93	-0,34	0,25	2,06	-0,18	-1,29	-0,56	-1,16	0,36	**-2,00**
Zlobice	-0,27	0,43	-0,28	0,58	0,94	0,43	0,24	2,30	0,39	-0,66	0,11	**4,22**

Zdroj: Příloha 12, vlastní zpracování v MS Excel 2007

***Pozn.: PRHMMS** – průměrná roční hrubá míra migračního salda, **PRHMP** – průměrná roční hrubá míra porodnosti, **PRHMBV** – průměrná roční hrubá míra bytové výstavby **VOKM** – vzdálenost obce od Kroměříže, **ČDDKM** – časová dostupnost z obce do Kroměříže, **IDS** – intenzita dopravního spojení, **RIS** – rozdíl indexů stáří, **RTK** – rozdíl EAO v terciéru a kvartéru, **RR** – rozdíl zastoupení rodáků, **IZZP** – index změny zastavěných ploch, **IV** – index vzdělanosti*

Příloha 14: Rozdělení jednotlivých obcí a jejich standardizovaných hodnot kvartilovou metodou

Obec	Standardizovaná hodnota	Kategorie
Jarohněvice	13,07	**Silně suburbanizované**
Rataje	8,49	
Zlobice	4,22	
Střížovice	3,87	
Skaštice	3,29	
Lutopecny	2,84	**Středně suburbanizované**
Šelešovice	2,83	
Kostelany	2,80	
Věžky	2,19	
Bezměrov	0,81	
Lubná	0,76	
Bařice-Velké Těšany	-0,80	**Slabě suburbanizované**
Soběsuky	-1,15	
Vrbka	-1,31	
Honětice	-1,57	
Zdounky	-2,00	
Kvasice	-2,60	
Karolín	-4,09	**Nepatrně suburbanizované**
Roštín	-5,07	
Zborovice	-5,46	
Nová Dědina	-5,63	
Troubky-Zdislavice	-7,39	
Sulimov	-8,11	

Zdroj: Příloha 13, vlastní zpracování v MS Excel 2007

Příloha 15: Korelační matice standardizovaných dat se standardizací za pomocí Pearsonova koeficientu

Proměnná	PRHMMS	PRHMBV	PRHMP	VOKM	ČDDKM	IDS	RIS	RTK	RR	IZZP	IV	Standardizace
PRHMMS	1,00	0,33	0,12	0,01	0,25	0,24	0,49	-0,03	0,40	-0,05	0,08	0,58
PRHMBV	0,33	1,00	0,19	0,54	0,34	0,18	-0,16	0,22	-0,09	0,51	0,55	0,73
PRHMP	0,12	0,19	1,00	-0,02	0,05	0,12	0,41	-0,13	-0,13	0,07	0,15	0,37
VOSM	0,01	0,54	-0,02	1,00	0,87	0,49	-0,39	0,16	-0,22	0,32	0,52	0,67
ČDDSM	0,25	0,34	0,05	0,87	1,00	0,62	-0,20	0,23	-0,03	-0,02	0,53	0,74
IDS	0,24	0,18	0,12	0,49	0,62	1,00	-0,15	-0,18	-0,12	-0,16	0,46	0,51
RIS	0,49	-0,16	0,41	-0,39	-0,20	-0,15	1,00	-0,30	0,57	-0,24	-0,35	0,14
RTK	-0,03	0,22	-0,13	0,16	0,23	-0,18	-0,30	1,00	0,07	0,02	0,24	0,26
RR	0,40	-0,09	-0,13	-0,22	-0,03	-0,12	0,57	0,07	1,00	-0,54	-0,17	0,15
BiZP	-0,05	0,51	0,07	0,32	-0,02	-0,16	-0,24	0,02	-0,54	1,00	-0,03	0,18
IV	0,08	0,55	0,15	0,52	0,53	0,46	-0,35	0,24	-0,17	-0,03	1,00	0,60
Standardizace	0,58	0,73	0,37	0,67	0,74	0,51	0,14	0,26	0,15	0,18	0,60	1,00

Zdroj: Příloha 14, vlastní zpracování ve STATISTICA 12 a MS Excel 2007

Pozn.: ***PRHMMS*** *– průměrná roční hrubá míra migračního salda,* ***PRHMP*** *– průměrná roční hrubá míra porodnosti,* ***PRHMBV*** *– průměrná roční hrubá míra bytové výstavby* ***VOKM*** *– vzdálenost obce od Kroměříže,* ***ČDDKM*** *– časová dostupnost z obce do Kroměříže,* ***IDS*** *– intenzita dopravního spojení,* ***RIS*** *– rozdíl indexů stáří,* ***RTK*** *– rozdíl EAO v terciéru a kvartéru,* ***RR*** *– rozdíl zastoupení rodáků,* ***IZZP*** *– index změny zastavěných ploch,* ***IV*** *– index vzdělanosti*

Příloha 16: Vývoj počtu obyvatel v SO POÚ Kroměříž k 31. 12. za roky 2001–2015

Obce	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bařice-Velké Těšany	477	476	471	455	452	454	457	449	490	477	468	445	441	448	460
Bezměrov	569	560	561	544	556	566	572	565	570	566	573	558	549	548	538
Honětice	68	68	68	64	65	65	67	65	64	67	89	94	89	91	76
Jarohněvice	229	232	249	257	262	266	274	280	298	310	324	324	325	329	318
Karolín	216	226	225	232	232	226	227	222	228	230	241	244	249	253	253
Kostelany	498	481	467	514	518	526	518	521	525	537	564	568	571	574	595
Kroměříž	**29 228**	**29 180**	**29 126**	**29 041**	**29 024**	**29 038**	**29 036**	**29 046**	**29 027**	**29 191**	**28 971**	**28 926**	**28 921**	**29 035**	**29 066**
Kvasice	2 275	2 267	2 282	2 269	2 272	2 281	2 286	2 294	2 277	2 276	2 265	2 232	2 237	2 230	2 222
Lubná	431	435	428	410	415	415	423	430	438	441	472	465	461	460	465
Lutopecny	554	549	559	561	571	568	586	595	596	582	593	592	596	604	598
Nová Dědina	414	414	410	423	411	421	426	431	429	432	425	413	415	414	415
Rataje	993	1 027	1 031	1 052	1 070	1 076	1 096	1 107	1 114	1 136	1 107	1 130	1 140	1 138	1 136
Roštín	675	668	688	695	685	691	709	705	700	704	705	708	699	687	705
Skaštice	368	366	374	368	373	374	358	368	384	375	381	373	379	389	393
Soběsuky	322	332	344	347	354	373	376	371	365	361	361	361	354	336	353
Střížovice	237	244	255	247	250	249	249	255	260	265	262	265	263	269	267
Sulimov	171	178	173	153	159	166	163	170	164	169	170	164	159	158	149
Šelešovice	322	323	308	309	313	314	326	323	333	335	317	316	316	319	318
Troubky-Zdislavice	498	503	504	533	529	524	516	524	519	520	517	488	485	468	464
Věžky	353	350	353	358	362	376	384	390	392	400	396	402	400	402	411
Vrbka	210	212	210	213	213	219	222	214	216	203	200	196	196	191	199
Zborovice	1 631	1 602	1 619	1 619	1 595	1 613	1 609	1 608	1 603	1 613	1 581	1 574	1 567	1 555	1 522
Zdounky	2 034	2 058	2 055	2 059	2 055	2 076	2 127	2 155	2 149	2 142	2 131	2 138	2 115	2 090	2 091
Zlobice	586	601	596	582	583	593	594	592	602	611	630	628	633	631	623
Zázemí města Kroměříž	**5 140**	**5 168**	**5 181**	**5 202**	**5 273**	**5 323**	**5 380**	**5 426**	**5 512**	**5 558**	**5 619**	**5 621**	**5 633**	**5 663**	**5 662**

Zdroj: ČSÚ (2016a), vlastní zpracování v MS Excel 2007

Pozn.: Zázemí města Kroměříž *–obce v SO POÚ Kroměříž spadající mezi silně a středně suburbanizované obce – tzv. suburbia*

Příloha 17: Rezidenční zástavba v obci Jarohněvice I.
Zdroj: vlastní fotografie, březen 2017

Příloha 18: Rezidenční zástavba v obci Jarohněvice II.
Zdroj: vlastní fotografie, březen 2017

Příloha 19: Rezidenční zástavba v obci Kostelany I.
Zdroj: vlastní fotografie, březen 2017

Příloha 20: Rezidenční zástavba v obci Kostelany II.
Zdroj: vlastní fotografie, březen 2017

Příloha 21: Rezidenční zástavba v obci Rataje – místní část Rataje
Zdroj: vlastní fotografie, březen 2017

Příloha 22: Rezidenční zástavba v obci Rataje – místní část Sobělice
Zdroj: vlastní fotografie, březen 2017